Bugünkü sayımız
16
Sayfadır

HABER

9 ilkteşrin 1937 Cumartesi

5 Kuruş - Telefon: 23872

Sene: 6 - Sayı: 2060

BAYRAKLARINIZI
YERLİ MALLAR
PAZARLARINDAN
ALINIZ

Ingiliz Başvekilinin mühim bir nutku

"Japonyanın hareketi insanlığı isyan ettirecek mahiyettedir,,

Mütecaviz Japonyaya karşı

Amerika cezaî tedbirler istiyor

Ruzveltin nutkuna Italya ve Japonya meydan okur şekilde cevap veriyorlar

Musolini diyor ki :

"Bütün Avrupa faşist olacaktır! Yaygaralara ehemmiyet vermeyiz!,,

Japonya diyor ki :

Bize mukavemet etmekle sulhu tehdit eden Çindir!

Almanya diyor ki

Musolini ne derse doğru söyler. Şimdilik bizim söyliyeceğimiz yoktur!

Son vaziyet

Scarborough, 9 (A,A,)— Muhafazakâr parti kongresinin son içtimamda dün akşam bir nutuk söyliyen İngiliz başvekili Çemberlâyn İngilterenin dahili ve harici siyaseti hakkında izahat vermiş ve pek nazik ahval ve şerait dairesinde çalışan hariciye nazırı Edenden takdir ve sitayişle bahsetmiştir.

Halihazırdaki korkunç meseleler karşısında dünyanın vaziyetini tahlil eden İngiliz başvekili açık bir şekilde ilânı harp edilmemiş olmakla beraber iki harp karşısında bulunulduğunu kaydetmiştir. "Bunlar İspanya ve Çin harpleridir. Bu harplerde kullanılan bombardıman tayyareleri harbe iştirak etmiyenleri de öldürmekte ve sakatlamaktadır.,,

Hatip, insani duyguları isyan ettiren bu gibi hareketlerden muharebe zamanlarında içtinap edilemiyeceğini beyan etmiştir. "Binaenaleyh bizzat muharebeye, girişilen taahhütlere rağmen mevcut ihtilâfın sulhen halli için müzakereye girişmeden evvel kuvvete müracaat etmek usulüne karşı isyan etmek lâzımdır.,, *(Devamı 10 uncuda)*

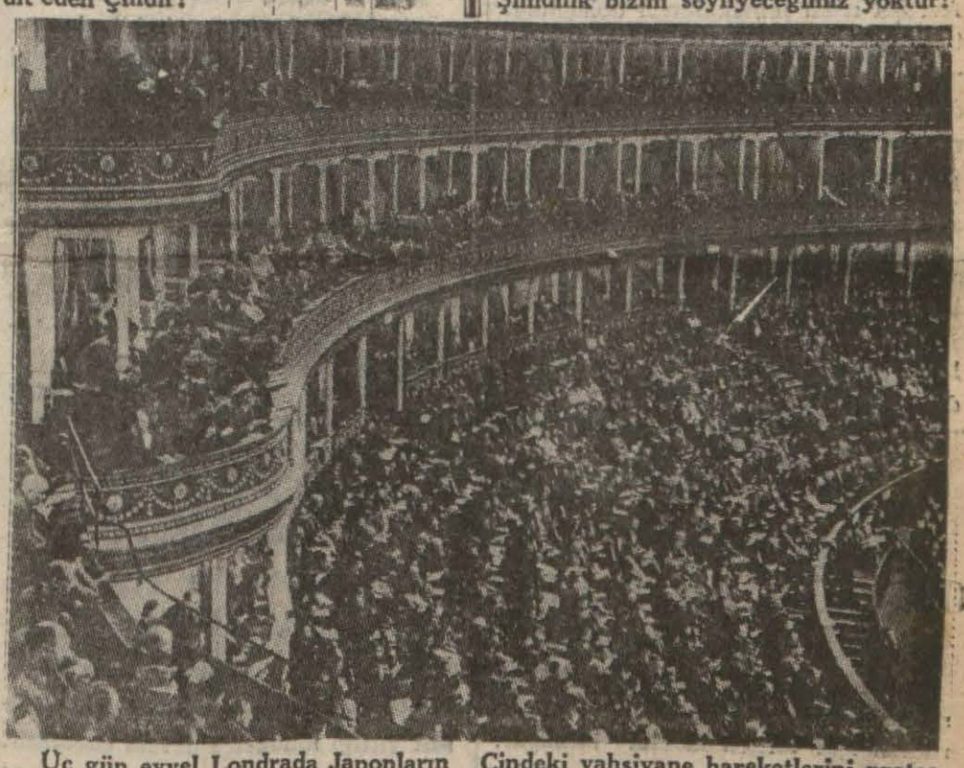

Üç gün evvel Londrada Japonların Çindeki vahşiyane hareketlerini protesto etmek üzere yapılan miting'ten bir görünüş.

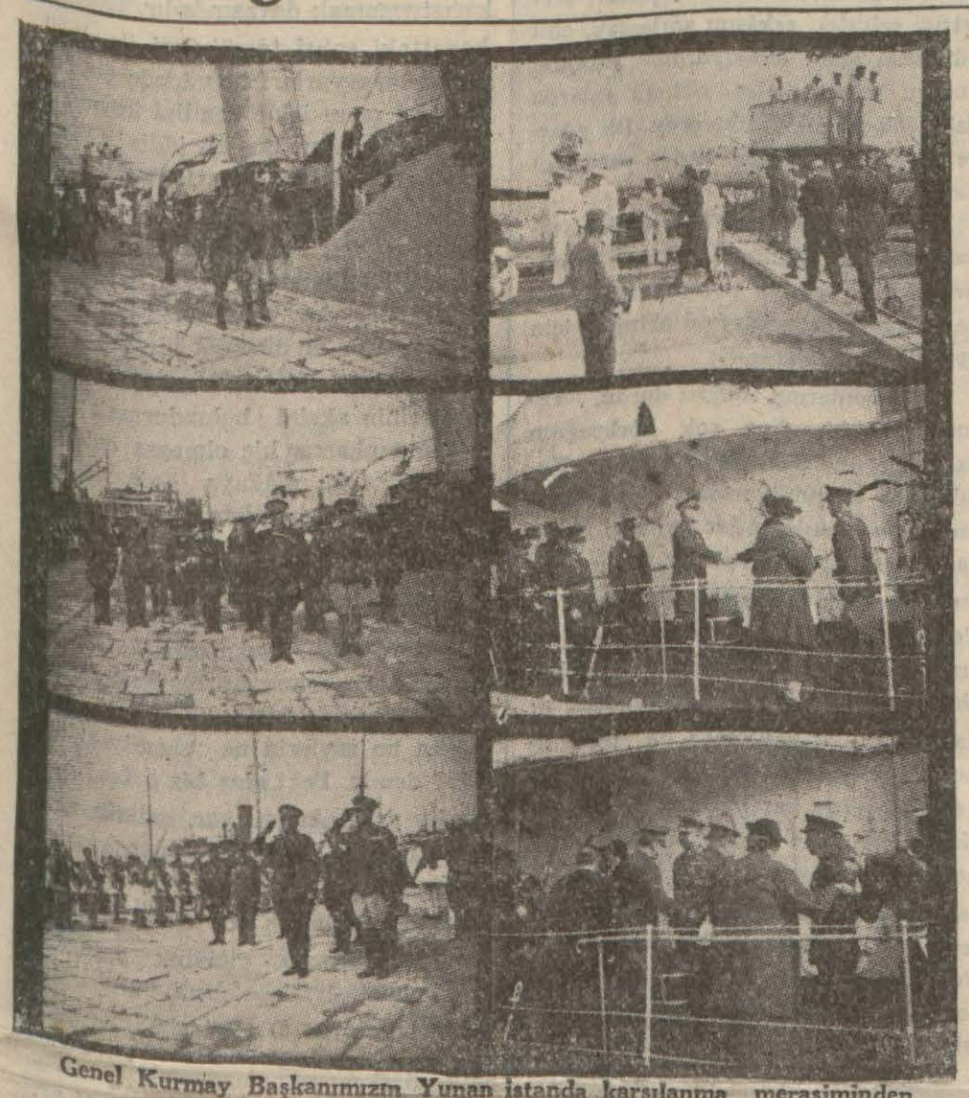

Genel Kurmay Başkanımızın Yunan istanda karşılanma merasiminden intibalar..

Garbî Anadolu manevraları

Ihraç kuvvetleri kırmızıların sol cenahını yardılar

Atatürk bugün saat 13 de Nazilliye vasıl oldu

Kuşadası, 9 (Hususî) — Manevralara hazırlık mahiyetinde askerî harekât devam ediyor. Kuşadası sahillerinde mavi kuvvetlerin ihraç hareketi geceleyin de devam etti. Şimdiki vaziyette mavi ihraç kuvvetleri kırmızıların sol cenahını yararak ilerliyorlar.

Esas manevralar yarın başlıyor

İzmir, 9 (telefonla) — Büyük gar. *(Devamı 7 incide)*

Trablusgarbın Mısır hudutlarında

50 bin Italyan tahşit edildi

Italyanın Fransa ve Ingiltere müşterek notasına verdiği cevap hemen hemen red mahiyetindedir

On günlük sükûttan sonra

"Tan,, ın ilk işi "Haber,,e ve "Cumhuriyet,,e Saldırmak oldu

Efkârı umumiyeyi bir müstemleke haline sokmak isteyen ve bu müstemlekede bir imtiyaz mıntakası arayan bu gazeteye

Icap eden cevabı bu satırlarla veriyoruz

Tan gazetesini on gün saran ağır uykunun kâbusu bizmişiz meğer... Bunu, bugün, efkârı umumiye ile ilk temasını yaparken bize beş yazı tahsis etmiş olmasından anlıyoruz. Başmakalesi, ilk sayfada başlıyan diğer iki yazısı, beşinci sayfanın ilk sütunu ve yine bu sayfadaki çerçeveli bir yazı ile telmihler ve hakaretler püsküren bu nüshada kullanılan metod çok eski model bir batarya manzarasını veriyor.

Biz ve efkârı umumiye bir ortaçağ kalesi tarafından, bombardıman edilmiş gibiyiz.

Bazısı gazete başmuharriri Ahmet Emin Yalman'ın, bazısı siyasî büro şefi M. Zekeriyanın imzalarını taşıyan ve bir kısmı da imzasız olduğu için mes'uliyetlerini elbette neşriyatı idare *(Devamı 7 incide)*

Basın Kurumu Başkanı "Tan,,ın "Rivayet,,ine cevap veriyor

İstanbul Basın Kurumu Başkanı Hakkı Tarık Us'tan neşredilmesi rica- *(Devamı 7 incide)*

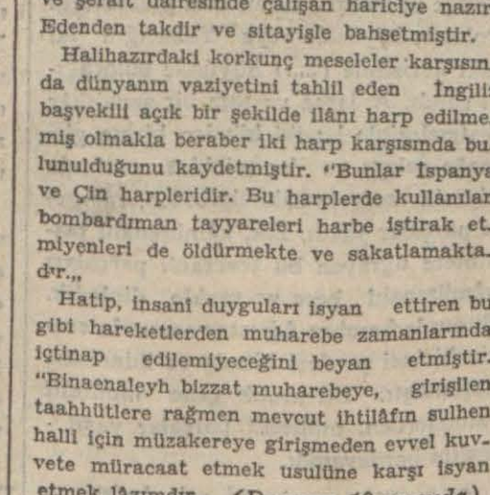

İngiltere uyandırılıyor!
— İngilizce Deyli Herald gazetesinden—

Italyan işgali yüzünden

Habeşistanda kıtlık başladı

(Yazısı 10 uncuda)

Akdenizde

Ingiliz ticaret gemilerine taarruz hâdiseleri devam ediyor

Londra, 8 (A,A,) — Lloyds ajansının bildirdiğine göre, Avilese gitmekte olan Bobie ismindeki İngiliz vapuru bir asi İspanyol gemisi tarafından zaptedilerek Le Ferrola götürülmüştür.

Ispanyaya yeni sevkiyat

Paris, 9 (A,A,) — Cebelüttarıktan Havas ajansına bildiriliyor:

Algesirasda yeni kıtalar karaya ihraç edilmiştir. Ceutadan sevkedilen bu kıtalar Franko bayrağını taşıyan iki ganbotun himayesinde dört vapura bindirilmiş idi.

Halkın kıtaların ihraç edildiği rıhtımda toplanmaması için Algesirasda tertibat alınmıştır.

Bir taarruz daha

Londra 8 — Bir İngiliz ticaret gemisi bugün İspanya sahillerinde ihtilâlcilere mensup iki tayyarenin hücumuna uğramıştır.

Mısır hudutlarını tehdit mi ?

Londra 8 — Bugün İtalyadan Trablusa 1600 asker daha gönderilmiştir. Bu suretle garbi Trablustaki İtalyan askerlerinin miktarı 50 bine baliğ olmuştur.

İtalyan hükûmeti, bu sevkiyatın Mısırı tehdit etmediğine dair Kahire hükûmetine teminat vermiştir.

Müşterek notaya verilen işi savsaklayıcı cevap

Roma 8 (A,A,) — Havas ajansı muhabirinden:

Fransa ile İngiltere tarafından İspanyada- *(Devamı 7 incide)*

Dış Siyasa:

Çin sonuna kadar dayanacak mı?

Yazan: *Şekip Gündüz*

Çin sonuna kadar dayanacak mı? Eğer dayanırsa Japon enerjisini bir hayli tahrib edeceği muhakkaktır. Zira Uzak Şark harbinin her safhası, Japon erkânıharbiyesinin hesaplarında çok yanıldığını sandıracak tezahürler yapıyor.

Bu sefer Japonya ile harbi kabul etmiş olan Çin ve Japon rodusu karşısında cephe tutan Çin ordusu, 932 deki Çin ile, 932 Çininin ordusuna pek benzemiyor. Çin subaylarının 932 de büyük kahramanlıklar göstermemiş olduklarını iddia edecek değiliz. Yalnız şunu söyliyeceğiz ki, 932 deki Çin ordusu Japonlarla ilk ateş temasında ne berbat bir durumda bulunduğunu göze vurmuştu. Halbuki bugünkü Çin ordusu gerek talim terbiye, gerek disiplin, gerek millî gurur, ve mücehhez olduğu modern harb vasıtaları bakımından bütün menfi tahminleri suya düşürmüş bulunuyor.

Japonya erkânıharbiyesinin tesiri ve hattâ tam idaresi altında bulunan Japon diplomasisinin Avrupadaki faaliyetinde ehemmiyet verdiği en mühim mesele, Çinin Avrupa silâh fabrikaları ile olan temasını adım adım takip etmektir. Japon diplomasisi Çinin silâhlanmasına hiçbir zaman mâni olmıya çalışmamıştır. Yalnız Çine "silâh aldığı günün son sistem addedilen,, silâhlarını sattırmamak hünerini göstermiştir. İzah edelim: faraza 1933 yılındayız. Bir Çin askerî heyeti Avrupa silâh fabrikalarını dolaşmaktadır. Bir kere şunu bilmelidir ki, Japon casus teşkilâtı bu heyetin peşinden bir saniye ayrılmamaktadır. Fabrikalar Çinlilere "prensip itibariyle,, silâh satmayı kabul etmekte tereddüd etmezler. Fakat pazarlıklar hep 1927 modeli silâhlar üzerinde cereyan eder. Çinlilere taş çatlasa daha yeni bir modelde silâh teklif etmezler.

1933 de 1927 nin silâhını almak, silâh sanayiindeki bu süratli tekemmül devrinde silâhsız kalmakla birdir. Zira Çinin düşmanı olan Japon askeri 1933 te 1933 ün en son modelleri ile müsellâhtır. Bu hal mitralyözün karşısına kaval tüfekle çıkıp harbi kabul etmiye benzer. Zaten kahramanlığından değil, ancak bu talii yüzünden Japonya 932 harbini kazanabilmiştir.

İşte son harb bu vaziyetin tamamile değişmiş bulunduğunu bir sürpriz halinde göze vurmuştur. Demek ki Japonlar pek boş avlanmışlardır. Çin ordusu en son sistem silâhları kullanıyor, acaba bunlar nereden geldi? Kim verdi?

Amerika mı?
Mümkün...
İngiltere mi?
Mümkün...
Rusya mı?
Çok mümkün...

Bu vaziyete Çinin millî birlik kurmuş olmasını ve bu millî birliğin gittikçe kuvvet bulmasını da katacak olursak general Doihara'nın casus teşkilâtlarına, gizli çalışmalarına, dağıttığı milyonlara rağmen ve Tokyo erkânıharbiyesinin masum çocukları Frankoya rahmet okutacak bir soğukkanlılıkla bombardıman ettirmesine rağmen, Japonyanın bu sefer yaya kaldığını sanmak da mümkündür.

Çinin millî şefi ölü Sun-Yat-Sen'in oğlu Nankin parlâmentosunun başkanıdır. Bu zat söylediği son nutukta şöyle diyor:

"— Son Japon askeri Çin topraklarını terketmeden sulh kabil olamaz. Hiç kimse harbin nekadar süreceğini tahmin edemez. Mütecaviz Japonyanın cinayetleri ile millî birliği artan ve kuvvetlenen Çin, zaferi kazanmak için ne zamana kadar harbetmek icab ederse o zamana kadar harbedecektir.,,

Eğer hâdiseler bu beyanatı tekzib etmezse Japonyanın çok mühlik bir batağa saplandığı söylenebilir.

ŞEKİP GÜNDÜZ

Taksiler ucuzlayınca

Otomobil müşterileri çoğalmaya başladı

Taksi ücretlerinde tenzilât yapılmasından sonra taksi âletlerinin değiştirilmesi için verilen mühlet bitmiştir. Bunun için henüz taksilerini yeni şekilde değiştirmiyen otomobiller takip ve seferden menedilmeğe başlanmıştır.

İlk zamanlar antre ücretini 26 kuruştan 20 ve kilometre ücretini de iki kuruşa indirmek için taksi saati kâmilen değiştirilirken sonradan saatin son hanesinde tadilât yapılarak bu iş kolayca temin olunmuştur.

Evvelce belediyenin bu hususdaki kararını büyük bir endişe ile karşılıyan otomobil sahipleri ve şoförler şimdi bundan memnun görünmektedirler. Çünkü bütün şoförler taksi ücreti indikten sonra işlerin bir hayli genişlediği ve müşterinin çoğaldığında ittifak etmektedirler.

Hali hazırdaki fiyatların bugünkü hayat şartlarına çok uygun geldiği görülmektedir.

Kendisi himmete muhtaç iken...

Yenicamide boyacılık eden Salâhaddin ile Cemil, sarhoş oldukları halde, dün gece saat yirmi üçte köprünün Haliç iskelesinde bir duba üzerinde otururlarken bunlardan Cemil muvazenesini kaybederek denize düşmüştür.

Arkadaşının gözü önünde boğulmasına tahammül edemiyen Salâhaddin arkasından denize atlıyarak kurtarmak istemişse de sular içinde o da boğulmak tehlikesiyle karşılaşmıştır. İki sarhoş etraftan yetişenler tarafından kurtarılmışlardır.

Adakale Türkleri

Ana vatana hicret etmek istiyorlar

Romanya ve Bulgaristandan memleketimize göçmen akını, havalar müsait gittiği müddetçe devam edecektir. Bu suretle gelecek ay başlarında dahi — bu iki memlekette nakil vasıtaları bekliyen — göçmenlerin nakledilebileceği umulmaktadır.

Romanya arazisinde bulunan Tuna üzerindeki "Adakale,, deki bir avuç Türk dahi hükûmetimize müracaatle Türkiyeye hicretleri imkânının hazırlanmasını istemişlerdir. "Adakale,, denilen ufacık adacık üzerinde bulunan köyün halkı kâmilen Türktür. Gariptir ki muahedelerde hiç bir memlekete mal edilmiyen bu adanın, halkını da Tunaya sahili olan hiç bir memleket uzun müddet benimsememiş, nihayet ada Türkleri Romanyaya iltihak kararı vererek Romen sahil hudut kumandanına bir elçi vasıtasiyle bu kararı bildirmişlerdir. O zamandanberi Adakale Türkleri Romanya tebaasında bulunmaktadırlar.

Yugoslavların matemi

Büyük Kral Aleksandrın bugün ölüm yıldönümüdür

Bugün dost ve müttefikimiz Yugoslav milleti büyük bir matem içindedir. Yugoslav kralı ve Yugoslavyanın banisi kral Aleksandr bundan üç sene evvel bugün Marsilya da menfur bir suikaste kurban gitmişti. Büyük bir insan ve kahraman olan Aleksandrın hatıra ve meziyetleri Yugoslav milleti kadar onların dostu olan Türkler tarafından da unutulmıyacaktır.

Dost Yugoslavların milli matemine iştirak ederiz.

SANAT ALEMİNDE

"Bir adam yaratmak,, piyesine dair...

Bir gün, "Ağaç,, mecmuasının "oda,, sına girdiğim zaman onu mutad müba - lâğalı jestlerle henüz yazmağa başlamadığı eserini heyecanla anlatır bul - dum. Bir çokları tarafından hafif bir tebessümle karşılanan bu temeddüh - lerinden dolayı onu galiba bir ben beğendim: Eserinin kıymetinin farkında olduğu için...

Ne ise, burada Necip Fazılın şahsiyetine değil "Bir adam yaratmak,, adını koyduğu ikinci ve son piyesine, bunun hayat ve hikâyesine temas etmek istiyorum; bu kararımdan haberdar olmadığı halde gücenmiyeceğini tasarlayacak kadar muhabbetine itimadım var.

Henüz basılmamış, hattâ oynanmamış olan piyesin haricî hayatla olan münasebetleri ve maceralarından bahsedecek olan bu yazım, pek te uzun olmıyacak. Bu itibarladır ki "Bir adam yaratmak,, hakkında kullanacağım sıfatları, ikinci yazımla vereceğim hükümlerden sonraya bırakıyorum.

Bir eserin hayatı ve yazıldığı atmosferin tahavvülâtı hakkında en hurda teferrüatın bile o eserin izah ve tefsiri üzerinde büyük değişiklikler yapabileceğine her zaman inandığım için "Bir adam yaratmak,, ın bittiğini, oynanacağını ve hattâ tercüme edileceğini okuyunca bu fikire kapıldım.

Geçen yaz "artık kafamda noktasına, virgülüne kadar tamamladım,, dediği piyesini, meşhur piyesini (evet, daha o zaman bu piyes, alâkadarları arasında meşhurdu; bununla beraber bu şöhret biraz da aldemi itimattan ileri gelen bir şöhretti) yazmağa başladığı zaman evvelâ sakin bir köşe aradı. Daima gürültücü ve dinamik bir tarzda konuşan Necip Fazıl, yazmak için sessizliğe muhtaçtı. Bunu asla gidemediği Polonez köyünde veya Yakacığın iki saat ilerisinde (.....) köyünde bulacağını sandı. Aylarca ve tam bir sana'tkâr sebatsızlığiyle bu iki köyden birine gitmeğe çalıştı ve bu müddet zarfında piyesin rastgele sahnelerinden, rastgele parçalar yazdı. Biz, nâmütenahî tashihlere uğrayan bu feveranlı parçaları nâmütenahî kere ve zevkle dinledik. Bununla beraber Ağustos sonunda eserin birinci perdesi bitmiş ve ikincisine başlamıştı. Bu aralık gene muhtelif sahnelerden, muhtelif parçalar yazılmakta berdevamdı.

Şuna dikkat ettim ki, şair, kafasının kanevasından çok daha fazlasını yazdığı eserini kâğıda geçirmek için bir sıra takibine lüzum görmüyordu. Haleti ruhiyesi müsait oldukça, herhangi bir parçaya başlayabiliyor, bununla beraber esas silsileyi bırakmıyordu. Binaenaleyh çok kuvvteli tekniğe malik olan piyes, bu cephede kalitesinden bir şey kaybetmiş değildi.

Bu sırada "Ağaç,, mecmuası malûm sebeplerle kapandı. Daha doğrusu kapanmadı; tekrar çıkmağa başlayıncıya kadar neşirden kaldı: Buna Ahmet Hamdinin yarısı çıkmış bir hikâyesi, yapılmış, fakat kullanılmamış klişeler delildir. Öyle bir mecmuayı beslemek güçtü. Necip Fazıl bunu biraz geç anladı. Hele Babıâli muhitine karşı istikrahını keskine asla muvaffak olamazdı ki, bütün bunlar muhtelif tarzlarda bu piyeste hicvolunuyordu.

Mevzuumuzun, lüzumu kadar ve sırası geldikçe bahsedeceğim "Bir adam yaratmak,, ölüm ve cinnet karşısında mücadeleyi, kaderi zorlamayı tem olarak alıyor. Piyesteki san'atkârın babası kendini bir incir ağacına asıyor. Ben bunu duyunca, muharririn hayatiyle eseri arasında aradığım müvazi'liği buldum sandım ve birdenbire Necip Fazıla şeceresinin ölümü hakkında bir takım sualler sordum ki bunları ayni piyeste bir felsefe talebesi muhabir de piyesteki muharrire soruyordu. Necip Fazıl bana piyesteki muharririn bir şey ifade etmiyen, daha doğrusu mahremiyetini saklıyan sözleriyle mukabele etti ve ömrümde unutmıyacağım yabancı bir bakışla baktı.

Yazmağa karar verdiği zamanlar ekseriya Erenköyüne, bize gelirdi. Akşamları geç yattığı halde gene çok defa bir satır dahi yazmadığına şahit olurdum. Bir sabah onu yatakta dehşetli ıstıraplarla kıvranırken buldum. (Bu yalan değildir), manevî tazyikler, sarfettiği cehitler, zekâsını zorlamak, onu büsbütün akim bırakıyordu. Halbuki huzuru kalbe malik olduğu anlarda daha çok muvaffak oluyordu. Bir gecede on beş yirmi sayfa birden yazdığını hatırlarım.

Metafizik meseleler karşısındaki tahassüsleri öyle buhranlı ve öyle yıpratıcı idi ki, ekseriya yazıyı bırakır, daha kolay ve daha seyyal olduğu için konuşmağa başlardı.

Eylûl sonlarına doğru durdu. Yarım kalacak diye çok korktuğum eseri için onu daima takip ettim. Kaldıköyüne taşındığımızdan, bize uğramaz oldu. Artık "Ağac,, yoktu. Onun hayatında daima mistik bir unsur olan bu ağaç mefhumuna tesadüf edeceğiz: Tohum, Bir Adam Yaratmak, Ağac, (mecmua olarak), bu piyeste mühim bir (motif — leit) teşkil eden incir ağacı ki hakikî hayatında da mevcuttur, biribiriyle ancak tabiatta görülebilecek derecede karışık bir intizam ve giriftî içerisinde mezcolmuşlardır. Bu ister biblik, ister tasavvufî bir temayül neticesi olsun san'atkârın bilhassa son senelerdeki şahsiyeti üzerinde hâkim olmak noktasından dikkate değer. Bu noktalara piyesin tahlilinde tekrar ve tafsilen temas edeceğim.

"Bir Adam Yaratmak,, iki perdesi ve üçüncü perdesinden de bir çok sahneler yazıldığı zaman henüz adını almamıştı. Ona isim bulmak mesele oldu. Necip Fazıl, eserini hazmettiklerini sandığı arkadaşlarına mütalealar sordu, bir iki isim değiştirdi, ve neticede, zannedersem ilk veya ikinci isimde karar kıldı.

Ben askerliğim dolayısiyle kendisini göremez oldum. Biliyordum ki eser orada kalmıştı. Nitekim geçen mevsim oynanmadı ve basılmadı; bu belki bir çoklarını memnun etmiştir. Fakat bir kaç gün evvel okuduklarım, bütün endişelerime rağmen emin olduğum neticeye varıldığını gösteriyordu.

Z. S. G.

Mısırlı zengin

Nişanlısına 160 bin altın vermiş

70 şinden sonra 17 yaşında Viyanalı güzel bir kızla evlenmeğe kalkan eski Mısır başvekili Nesim Paşanın ailesi, nişanlısına 165,000 Mısır liralık bir servet hibe eden müstakbel damadın hacr altına alınması için mahkemeye müracaatte bulunmuşlardır. Bu servet, Mısırın muhtelif yerlerinde mevcut arazi, ebniye ve ayrıca 30,000 Mısır lirası kıymetinde esham ve tahvilâttan mürekkeptir.

Nesim paşa, nişanlısına bu kadar büyük bir servet terketmesini tenkit edenlere cevaben: "Genç kız ve ailesi kendilerine karşı gösterdiğim bu muameleye lâyıktırlar. Esasen servetimden hiçbir şeyi mezarıma götürecek değilim,, demiştir.

Iki kaza

Iki zavallı lokomotif altında ezildi

Dün sabah saat 11 de Haydarpaşa istasyonunda manevra yapmakta olan makinist Muammerin idaresindeki 3701 No.. lı lokomotif Çiftlik mahallesi denilen yerden geçerken istasyon gardöfrenlerden 36 yaşların da Hasan oğlu Arif birdenbire lokomotifin önüne çıkmış ve karşı tarafa gitmek istemiştir. Fakat Arif bu hareketinde geç kalmış ve lokomotifin tekerlekleri altında gitmiştir.

Makinist Muammer derhal makineyi durdurmuşsa da o vakte kadar Arif tekerlekler altında parça parça olmuştur.

* * *

Dün sabahleyin Manisadan İzmire gelmekte olan trende Devlet Demiryolları stajyerlerinden Muzaffer, Menemende raylar arasına düşmüş ve parçalanarak ölmüştür.

Hayata dair

Edebiyat

ESERİNDEN hiç bir netice çıkarılmasını istemiyen sanatkârda en çok kızdığımız şey, mesuliyetten kaçışıdır. Etrafında gördükleri, politika, cemiyet, — kelimenin en geniş manasile — ahlâk meseleleri hakkında bir fikri olmaması kabil değildir: mademki insanlar arasında yaşıyor, herkesi alâkadar eden işlerin onun üzerinde de bir tesiri olmaması kabil değildir. Ancak bunun eserinde bir iz bırakmasını, yani eserinde *şehadet etmek* istemez. Cemiyet halinde yaşar bir hayvan (zoôn politikôn) olmak haysiyetile duyduklarını, sanatkâr olmak haysiyeti ile yarattıklarına karıştırmamak davasındadır. Eserini, hayattaki şahsî tecrübeleri ile değil, ancak tasavvurları ile vücude getirdiği, yani onun içine kendini koymadığı iddiasındadır. Boş bir iddia! Çünkü sanat eseri daima, ister istemez samimîdir; biz gördüğümüz, içinde yaşadığımız vakalar hakkında şehadetten kaçsak bile eserimiz bizim hakkımızda şehadet eder, bizim nasıl bir insan olduğumuzu, ne düşündüğümüzü meydana çıkarır. Eserlerinde cemiyet hadiselerinin aksini bulundurmak istemiyen muharrir hiç olmazsa onların, sanatkâr için alâkaya değecek bir kıymetleri olmadığını ileri sürüyor demektir. Bu da bir telkindir, bu da eseri okuyacak olanları bir görüşe davettir.

Daima değil, bazan sanatte hiç bir ahlâkî tesir aramıyan bir Fransız şairi, Leconte de Lisle; "Ebedî olmıyan bütün bu şeylerin ne ehemiyeti var ki?" demiş. Peki ama biz o fanî olan şeyler arasında yaşıyor, onlarla zevk veya ıstırab duyuyor, insanlığımızı onlarla anlıyoruz. Zaten ebedî dediğimiz şey de, bütün bu ebedî olmıyan şeylerin altında gizlidir: onlardan gözlerinizi çevirince ebediyi sezmenize imkân kalmaz. O sözü söyliyen şair, bu düşüncesinin cezasını çekti: bir çok güzel misralarına, geniş hayaline rağmen eseri okunmaz oldu, yani artık kimse onun eserinde ebediyi bulamıyor. Halbuki geçici olan hâdiseleri hor görmemiş, onlarla da meşgul olan şairlerin eserleri hiç olmazsa zamanları adamlarının hislerini aksettirdikleri için okunuyor.

Nurullah ATAÇ

Dahiliye Vekilinin İstanbullulara teşekkürü

İstanbulun kurtuluş bayramı münasebetile vali ve parti başkanının çektiği telgrafa, Dahiliye vekili ve C. H. P. genel sekreteri Şükrü Kaya şu cevabı vermiştir:

"Kurtuluşunun 14 üncü yıldönümünü kutlulayan İstanbulun bu büyük ve haklı sevincine candan iştirak ve bu vesile ile partimize içten bağlılığını belirtmek yolunda halkın gösterdiği güzel duygulara teşekkür ederek saygılarımı sunarım.,,

Beşiktaş yüzme havuzu

Bütün sporculara açıktır

Beşiktaş Jimnastik klübünden:

Beşiktaş Jimnastik klübü yüzme havuzunun cumartesi ve pazar günleri umum yüzücüler için açık bulunduğu tebliğ olunur.

Cazbandcı prova yaparken odun kesiyor.

Benim görüşüm:

Tanıdıklarımdan: Reşit Kaplanof ve Celâl Korkmaz

Tanıdığım müsbet veya menfi karakterdeki meşhur şahsiyetlerin bizzat - ve münhasıran kendi gözlerimle - gördüğüm vechelerini, yahut da menkabelerini basit bir tarzda anlatan bir seri yapıyorum. Bugün de: Doktor Nâzım.

* * *

Yabancı bir memleketteki Türklerin tanışması ekseriya âdettir. 1922 senesinde, Moskovada, "C" isimli bir dostum vardı. Benden bir nesil yaşlı olan bu zat, vaktiyle genç türk hareketlerine karışmış, askerî mekteplerden koğulmuş, sürgünlere gitmiş, sonra da Parise kaçmış... Orada, Rusyadan firar etmiş Kafkasyalı yahut şimallî Türkler varmış. Tanışmışlar.

Moskovada "C" le mütemadiyen beraberdik. Bir gün dedi ki:

— Gel seni bir yere götüreyim. Enteresan adamlar göreceksin.

— Kimler? - diye sordum.

— Reşit Kaplanof, Celâl Korkmaz, Doktor Nâzım....

— Sonuncusunu ismen biliyorum. Fakat ilk evvelkiler kim?

— Yürü, anlatayım.

Şehrin meşhur caddelerinden olan Tverskaya'dan küçük bir yan sokağa saptık. Koskocaman kârgir ve Rusyanın eski mimarîsine has bir şekilde avlulu, zemin katında lenduha taşlıklı bir binaya girdik. Karanlık, rütubetli, küf kokulu, fakat gayet sağlam yapılı, kalın duvarlı koridordan geçiyorduk. Buraya açılan kapıların önlerinde primus denen ve Rusyada gayet çok taammüm eden tazyikli gaz ocakları yanıyor, fakira ne yemekler pişiyor, ortalığa türlü türlü kokular yayılıyordu.

Gene böyle bir kapının önünde durduk. Vurduk. İçeriden bir kadın sesi, Rusça olarak:

— Giriniz! - dedi.

Bu, Reşit Kaplanof un ırkça mus...ı olan zevcesiydi. Gayet kibar halli, kontes gibi bir kırklık kadın. Uzun zaman Pariste birlikte bulunmuşlar. Fransız gibi fransızca konuşuyor. Edebiyattan anlamak ve gün görmüş olmak cihetinden pek münevver bir kadın. Ayni zamanda nazik, terbiyeli.

"C" i tanıdı; selâmlaştılar. İçeriye "Reşit!,, diye seslendi. İri yarı, nazır tavırlı ve bir bakışta yüksek münevver olduğu çehresindeki zekâ kırışıklıklarından belli olan biri çıktı. Bu adamın kocaman başı akılla dolu olduğu nasıl belliydi. Odanın eski eşyası, kendi muhmel kılıkları asla bu karı kocanın kadirlerini düşürmüyordu.

Reşit Kaplan, bittabi Rus gibi Rusça konuşmaktan maada, fransız gibi fransızca, türk gibi de türkçe konuşuyordu. Kendi memleketlerinin lehçesini ve üstelik diğer Avrupa dillerini de biliyordu. Uzun zaman İstanbulda bulunmuş. fakat — o zamana nazaran — on küsür senedenberi de memleketimize uğramamıştı. Aslen Kafkasyalıymış ve müsavat hükûmetinde bir nezaret işgal ettiği için, bolşeviklerce şüpheli eşhas arasında ve kısmen sürgün sayılıyormuş; Moskovada ikamete memur edilmiş. Lâkin ilmi, fazlı müsellem olduğu için tedrisinden ve eserlerinden istifade ediliyor. O sıralarda Menşevik'liğe mütemayil bir milliyetçi olduğunu da saklamıyordu...

Biraz sonra, içeriye uzun boylu, esmer, çopur, küçük gözlü bir zat daha girdi. O devrin Moskova halkına nazaran bir iki gömlek iyi giyinmişti:

— Celâl Korkmaz! - dediler.

Meğer, Kafkas cumhuriyetlerinden birinin — Dağıstanın — cumhurreisi imiş. O da İstanbullu gibi türkçe biliyor. Şehrimizde uzun zaman bulunmuş. "C" le ve Reşit Kaplanofla Paris arkadaşı. Celâl Korkmaz o zamandan beri komünist efkârı beslermiş. İşte şimdi iktidar mevkiine gelmiş. Maamafih, şu sırada siyasetten değil, eski hatıralardan ve dostça bahsediyorlardı: Üç gençlik arkadaşı yanyana gelmişlerdi.

Celâl Korkmaz'ı bu ilk tanışmadan on sene sonra İsmet İnönü heyetiyle birlikte Moskovaya tekrar gittiğimizde gördüm. Gene rejimin en yüksek mevkilerinden birini işgal ediyordu.

Tavsif ettiğim bu iki şahsiyet Rusyadaki Türk tebaaları arasında en fazla tanınmış simalar olduğu için benim serimin de belli başlı iki simasını teşkil ettiğinde şüphe yoktur.

Ayni yerde bilâhare Doktor Nâzımı da gördüm ve kendisiyle uzun uzadıya haftalarca görüştüm. Bu meşhur ittihatçıya dair intibalarımı da başka bir yazımda anlatacağım.

(Vâ - Nû)

Artık tamamen namuslu bir aile mahallesi olan Feridiyenin caddesi

İstanbul konuşuyor!

"Feridiye,, sokağının adını değiştirmeli!

Burada evleri olanlar şikâyet ediyor:

Birisine evimizin adresini verecek olsak yüzümüze garip, garip bakıyorlar, gülüyorlar...

Yazan: *Haberci*

Geçen hafta pazar günü, bir türlü dinmiyen yağmur yüzünden evde âdeta hapis kalmıştım. O gün arkadaşım foto Âli ile bir kaç röportaj yapmak için evvelden sözleşmiştik. Dostum sabahleyin söz verdiği saatten bir saat geç geldi. Tam sokağa çıkmağa hazırlanıyorduk, yağmur tekrar şiddetlendi. Bizde havanın açılmasını bekliyerek öğle yemeğini bizim evde yedik,sonra, İstiklâl caddesine bakan pencerenin önüne oturarak, yağmurda ıslana ıslana dolaşanları, geleni geçeni seyrederek cigaralarımızı tüttürmeğe başladık.

Bu keyfimiz çok sürmedi. Âli birden bire yerinden fırladı, parmağiyle yolun en uzak bir yerini işaret ederek

— Bak, bak.. dedi. Pardesüsüz, başı açık telâşlı telâşlı nereye gidiyor böyle?.

Şimdi ismini yazmıyacağım bir gazeteci arkadaş, hakikaten pek garip bir vaziyette, ne sağını, ne de solunu görmeden, yağmura filân da umur etmiyerek, hızlı hızlı yürüyordu. Âli tekrar söylendi:

— Mutlak mühim bir hâdise, mühim bir iş var. Haydi biz de fırlayalım da atlamayalım.

Arkadaşım son kelimelerini söylerken, ben zaten şapkamı, pardesümü giymiştim bile. O da makinesini kaptı, elinde kahve tepsisi, içeri giren hizmetçinin şaşkın bakışlarına bir göz atıp sokağa fırladık.

Beş dakika sonra, ismini yazmadığım arkadaşın peşinde idik. O yürüyor, biz 15 metre kadar uzaktan takip ediyorduk.. Allahtan yağmur azalmıştı.. Taksime yaklaştığımız zaman, ben işin birden bire farkına vardım, ve derhal kahkahayı kopardım.

Feridiye civarındaki Yoğurtçu Faik caddesi

Âli şaşırmış, ne oluyor, diye yüzüme bakıyordu. Ben bir taraftan gülmeme devam ederken, bir taraftan:

— Arkadaşımız hakikaten mühim bir işe gidiyormuş, İyiki akıl ettin de takip ediyoruz.. diye alaya başladım.

Çünkü demindenberi telâşla takip ettiğimiz meslektaşımızın genç bir bayanı takip etmekten başka bir iş yapmadığı meydana çıkmıştı.

Çok geçmeden Âli de vaziyeti kavradı:

— Tü!.. dedi. Beyhude yere rahatımızı bozduk, sokağa fırladık. Haydi geri dönelim..

O zaman itiraz ettim. Oldu olacak, işi sonuna kadar takip edip, biraz eğlenmemiz teklifinde bulundum. Dostum razı oldu. Ve ayni takip usuliyle, Talimanenin alt tarafındaki meşhur Feridiye caddesine kadar geldik. Takip edilen genç bayan, buradaki evlerden birisine girdi, onun peşinden koşan arkadaş ta, defterine bir şeyler kaydettikten sonra, geri döndü, Taksim meydanına doğru yürüdük.

Bir sokağın içine saklandığımız için bizi görmemişti. O gözden kaybolunca biz meydana çıktık. Âli benim yüzüme bakıyor, ben onun yüzüne bakıyordum. Nihayet:

— Haydi, dedim, artık çalışmıya başlayalım. Hazır buraya gelmişken kısmeti kaçırmak doğru değildir. Bizim için Feridiyeden iyi mevzu mu olur?

Arkadaşım hiç sesini çıkarmadan bu teklifi kabul etti. Fakat yüzünü somurtmasından aklının, evde bıraktığı kahvede ve rahat koltuklarda kaldığı belli oluyordu.

Önümüzde uzanan Feridiye caddesi, bozuk bir arnavut kaldırımiyle döşenmişti. Kocaman kocaman çukurlarının her birisi, yağmur sulariyle birer göl halini almıştı.

O kadar ki, bu caddede nasıl yürüyeceğimizi bile düşünmiye başlamıştık.

Feridiyeye girmeden solumuzda aşağı doğru bir yol uzanıyordu, geçip gitmeden evvel oraya da bir nazar attım. Burası da tıpkı önümüzde uzanan caddeye benziyordu. Yalnız fazla olarak, çok meyilli bir yokuştu da...

Yolun köşesinde (Yoğurtçu Faik sokağı) levhası okunuyordu. Amma, bu bozuk yolda taşınacak bir kâse yoğurdun çok geçmeden ayran halini alacağı da muhakkaktı!.

Feridiye caddesine doğru yürüdüğümüz zaman iki tarafa dizilmiş bütün evlerin pencereleri insanlarla dolu idi. Sanki herkes, yağmurdan ıslanan, daha doğrusu yoldaki gölcüklere batma -

HABERCİ

(Devamı 6 ıncıda)

Haberci ile konuşan Feridiyeli gençler

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN' da

Hocasını öldürenleri kara gömlekle asmalıyız!

Hakkı Süha Gezgin, Mersinde evvelki gün iki sene sınıfta kalan bir talebenin mektep müdürünü öldürmesi hâdisesi etrafında dikkate şayan bir makale yazmıştır.

Bir sınıfta iki kere dönüşün bütün suçunu yalnız çocukta aramanın yaşayan gerçeğe uygun düştüğünü söyliyerek diyor ki:

"— Fakat bizim çocuklarımızda son yıllarda garip bir inanış türedi. Sanıyorlar, ki bir sınıfta bir kere kalmak, ikinci yıl ne pahasına olursa olsun tenbele geçmek hakkını verir. Bir kere dönenin şefkat, elinden tutar, merhamet destek olur. Bu maskara inanış azımsanmıyacak kadar talebe arasında yer tutmuştur. Arada sırada:

— Efendim, ben iki seneliğim!

Diye sızıldandıkları olur. Ben, son cinayette böyle bir hakka inanışın da payı bulunduğunu sanıyorum. Çocukların bu yersiz, bu akla ve vicdana sığmaz küçüklüğe bir hak üssü verdiklerini bilirim. Kendi sayini bırakıp, başkasının merhametine sığınmadaki iğrençliği duymıyorlar. Bence, bütün mekteplerde bu noktanın şiddetli ve uzlaşmaz bir inatla takip edilmesi gerektir.

Hoca hakkını, ana, baba hakkından üstün tutan bir milletin, talebe eliyle öldürülmüş hoca cenazeleri karşısında kalması, akıllara zarar veren bir iç düşkünlüğüne uğradığını gösterir. İç yaraları, görünmeden işledikleri, sezilmeden ilerledikleri için çabuk kangrenleşirler. Kanun, devlet, millet hep birleşerek bu derde çare bulmalıdır.

Ana baba öldürenleri kara gömleklerle asarlar, bu alçakları da darağaçlarına o kılıkla götürmeliyiz.,,

CUMHURIYET'de:

Hâdiselerin belâgati

Abidin Daver, 1917 ve 1937 senelerinde Filistin vakasının arzettikleri manzaraları tesbit etmiştir. Çok enteresan levhalar gösteren bu yazıdan bazı parçaları alıyoruz:

"1917 birincikânun

İngiliz ve Türk orduları Kudüs önünde çarpışıyorlar. İngiliz kumandanı Allenby 40.000 tüfek, 8,000 kılıç ve kuvvetli bir ağır topçu ile taarruz ediyor. Türkler, 13,000 tüfek ve 2700 kılıç, zayıf bir topçu ile müdafaada bulunuyorlar.

Düşmanın sayıca ve silâhça üstünlüğü yetişmiyormuş gibi Kudüs halkı da Türkiyeye ihanet ve düşmana muavenet ediyor.

Kudüs kapıları önünde, 10 kilometrelik bir cephe üzerinde 1800 Türkle 20,000 İngilize karşı koymağa çalışan, 26 mcı fırka kumandanı Fahreddin Bey (şimdi birinci ordu müfettişi orgeneral Fehreddin Altay) nihayet çekilmeğe mecbur oldu. O, Kudüsün ziyamı mucip olan bu çekilmenin muhtelif sebeblerini izah ederken şöyle diyor:

"Civar köylüler, icrayı hiyanetle İngilizlere kılavuzluk ederek onları o akşamki kesif sis içinde cephenin arasındaki vadilerden ve patikalardan müdafaa hattımızın içerilerine kadar getirip sokmuşlardır.

Kudüs ve civar kariyeli olarak verilen Arap ikmal efradı dağılıp firar etmişlerdir.

İsmine şeriflik terdif edilen Kudüs ahalisinden bir ferd çıkıp da, kasabanın duvarları dibinde bütün gün ateş içinde kalan bir avuç Türk ve müslüman askerine, yaralılarına bir bardak su olsun getirip vermek gibi bir muavenetçik bile yapmamıştır.,,

9 birincikânun günü Kudüs belediye reisi, İngiliz kumandanına şehrin boş olduğunu, halkın halâskâr İngiliz ordusunu tahassür ve sabırsızlıkla beklediğini söylüyor.

Türk ordusu çekilirken Mescidi Aksayı ve Kammame kilisesini asker ve polisle muhafaza ettirmiş, İngilizleri beklediğini bildiği halde, şehir halkının mal ve canını korumuş, bilhassa Kammane kilisesinde asırlandanberi toplanmış olan azim servetin bir zerresine bile ziyan getirilmesine meydan vermemişti.

Sabahleyin Türkler şehrin şark kapısından çıkarken Kudüs ahalisinin büyük bir kalabalık halinde şehrin garp kapısında toplanarak İngilizleri istikbal ettiklerini görmüşlerdi.

Bütün hristiyanlık, Yahudilik ve Arap dünyası, Kudüsü Şerifin asırlarca Türk esareti altında inledikten sonra nihayet kurtulduğundan dolayı sevinç duymakla ve bayram etmekte biribirlerile yarışıyorlardı. Hristiyanlık âlemi Allenbynin seferine "dokuzuncu ve sonuncu haçlılar seferi,, adını veriyordu. Müslümanlığa karşı hristiyan kin ve taassubunun bu açık tezahürlerine gariptir ki Araplar da iştirak ediyorlardı; gaflet perdesi gözlerini o kadar bürümüştü.

1937 birinciteşrin

Aradan 20 sene geçmiştir. Bütün Filistin ve Kudüs ateş ve kan içindedir. Araplarla Yahudiler, Araplarla İngilizler biribirine girmişlerdir. Arapların 20 sene evvel zaferlerini kutluladıkları Filistin ve Kudüs fatihi, dokuzuncu ve sonuncu haçlı seferinin kahramanı mareşal Allenbynin o zamanlar sağ eli olan Andrev, Nasırada Araplar tarafından öldürülmüştür.

Filistin Arapları, 20 yıl evvel alkışladıklarını şimdi boğazlıyorlar. İngilizler de, 20 yıl evvel kendilerine yardım edenleri şimdi Hind Okyanusunun meçhûl bir adasına sürüyorlar.

Bir tarafta İngilizlerle Yahudiler, diğer tarafta Araplar, bir imha mücadelesine girişmiş bulunuyorlar

Yazan: Soğoman Tehliryan — Çeviren: S.Ş — İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

— 58 —

Bizi Fransızlara jurnal eden Agop Serkisyan şimdi telâşa düşmüş, gene bize baş vurmuştu

— Agop Serkisyan mel'unu geldi.. Aşağıda odamda bekliyor. Çok mühim bir iş için sizi görmek istiyor.

— Neye dair konuşacağını söylemedi mi?.

— Hayır, yalnız çok mühim ve müstacel bir iş hakkında görüşmek istediğini söyledi..

Kısa bir müzakereden sonra casusu kabul etmeğe karar verdik. Biraz sonra odaya giren Agop Serkisyan doğru Hraçın yanına giderek:

— Sizi rahatsız ettiğimden dolayı affınızı rica ederim.. dedi.

Hraçtan bir cevap almayınca devam etti:

— Fransız istihbarat dairesi bazı mühim esrarımızı elde etmiştir.

Agobun yeni bir oyun oynamak üzere bulunduğunu anlıyan Hraç, fazla tahammül etmiyerek şunları söyledi:

— Bizim gizli hiç bir işimiz yoktur.

— Öyle ise Fransızlarla aramızı açmak istiyenler var.

— Nereden biliyorsunuz ?

— Bazı adamlar bize gizli faaliyetler atfetmek suretiyle Fransızların şüphelerini uyandırmak istiyorlar.

— Bazı adamlar dediğiniz kimlerdir? .

— Şu dakikada bilmiyorum, fakat yakında öğrenebileceğimi ümit ediyorum.

Hraç, Agoba iki adım daha yaklaşarak ve casusun gözlerinin içine bakarak, şu mânidar sözleri söyledi:

— Boşuna yorulmayın azizim.. Biz onların isimlerini, cisimlerini, maksatlarını her şeyi biliyoruz.

Hraçın ne demek istediğini anladığına şüphe etmediğim Agop şayanı hayret bir cür'etle dedi ki:

— Buna cidden memnun oldum.. Demek ki benim istihbaratım doğru imiş.. Mademki siz işi biliyorsunuz, o halde benim ayrıca bu işle meşgul olmama ihtiyaç yoktur değil mi?

— İstediğiniz gibi hareket etmekte serbestsiniz.

— Emirlerinizin haricinde herhangi bir harekette bulunmak istemem.

— Öyle ise söylediklerinizi filen isbat ediniz.

— Nasıl isbat edebilirim.

— Bu malûmatı nereden aldınız?

— Fransız mahafilinden..

— Mükemmel, demek ki Fransız mahafilinde şayanı itimat adamlarınız vardır?.

— Evet var..

— Öyle ise, aleyhimize verilen raporların asıllarını, kabil olmadığı takdirde fotoğraflarını bize temin etsin.

— Raporların kopyalarını getirirse olmaz mı ?.

— Tabiî olmaz.. Kopyaların hakikî rapordan alınmış olduğu nereden belli olacak? En kolayı fotoğraftır. Raporların fotoğraflarını çeksin bize versin... Masraflarını veririz.

Agop biraz düşündükten sonra:

— Peki bunu temine çalışacağım, dedi ve ayrıldı.

Casus gizli kapıdan kaybolunca Hraç bu hâdise hakkında ne düşündüğümü sordu. Bilâ tereddüt cevap verdim :

— Bu adam foyasının meydana çıkmasından korkuyor. İngilizlerden sonra Fransızlar tarafından da kovulduktan sonra, meselenin bize aksedeceğini düşünerek şimdiden kabahati başkalarına yükletmeğe çalışıyor. Sizi temin ederim ki, bizzat kendisinin Fransızlara verdiği raporların kopyasını yarın bize getirecektir.

— Kopya istemedik ki.. Fotoğraf getirmesi lâzımdır, bunu bize yapamaz.

— Neden yapamasın?

— Kendi eliyle yazdığı raporun fotoğrafını nasıl bize verir.

— Onun da kolayını bulacaktır. Raporu başka birisine yazdırır, sonra fotoğrafını çekerek bize verir.

— Bu adam şimdi müthiş bir heyecan içerisinde bulunuyor ve bu kadar ince düşünemiyecektir. Fotoğraf istiyeceğimizi tahmin edemedi. Yarın gelip bu işi yapamadığını söyliyecektir..

Hanriyetin tekrar odaya girmesi üzerine münakaşamız kendiliğinden nihayet bulmuştu. Hanriyet elindeki mektupları ve gazeteleri Hraçın masasına koyarak:

— Postayı da getirdim.. Artık bana müsaade edin de biraz eve gideyim, öğleden sonra daireye inemiyeceğim, evde bazı işlerim var, dedi ve öğle yemeğine gelip gelmiyeceğimi sordu.

Hraç benden evvel cevap verdi:

— Hayır, biz bugün yemeği dışarıda yeyeceğiz.. Akşama da içtimaımız var, belki geç kalırız. Sen bizi bekleme.. Akşama sana telefon ederiz.

Hanriyetin getirdiği mektupları açmakta olan Hraç üçüncü mektubu okurken birdenbire:

— Gözün aydın Sogomon! diye bağırdı.

— Ne var, hayrola! diyerek arkadaşıma yaklaşınca, Hraç elinde tuttuğu mektubu göstererek:

— Hamparsum geliyor, dedi.

— Ne zaman geliyor.

— Yarın İstanbulda.. İşte mektubu okuyorum:

"Aziz arkadaşlar,

"Buradan size son mektubumu yazıyorum. Evvelce size bildirdiğim vaziyette hiç bir değişiklik olmadığı gibi, tahminlerimiz aynen tahakkuk ettiğinden İstanbula geliyorum. Yarın Batumdan hareket ediyorum. Yaptığım hesaba göre bu mektubumdan bir gün sonra ben de İstanbula varmış bulunacağım. Beni rıhtımda beklemenizi rica ederim. Gözlerinizden öperim.,,

Hamparsum

(Devamı var)

Kahkahalarla güldürüyorlar, mükemmel eğlendiriyorlar; kimler?
Çifte Kumrular Fransızca
LILIAN HAREY — HENRY GARAT
Son moda tanışma-Pek modern evlenme
TÜRK Sineması

SHIRLEY TEMPLE'in
Hiçbir filmi eğlenceli ve acıklı mevzuu itibarile
Zengin çocuğu
Fransızca sözlü son filmi ile kıyas edilemez.
SARAY
Sinemasında
Umumun alkışlarına mazhar olacaktır. Tuhaf sahnelerinin sevimliliği ve SHIRLEY TEMPLE'in tebessümü, bütün İstanbul halkını SARAY sinemasına koşturacaktır. İlâveten: FOX JOURNAL son dünya havadisleri.
Çocuklara tenzilâtlı fiatlar: 20 ve 25 kuruştur.

Çeşme başında sıra kavgası

Silivrikapıda Ağaçkakan caddesinde oturan Halil oğlu İbrahim, Mustafa ve Hikmet adında bir kadın çeşmeden su doldururlarken arabacı Mustafa isminde birisi sırayı beklemeden su almak istemiş, bu yüzden aralarında kavga çıkmıştır.

Arabacı Hikmeti döğmüş, İbrahim ile Mustafayı da başlarından yaralamıştır.

Halkevinde lisan dersleri

Eminönü Halkevinden:

Evimizde fransızca kursları 15—10—937 cuma ve ingilizce ile almanca kursları 14—10—937 perşembe günü saat 17 de açılacaktır. Yazılmak ve şartlarını öğrenmek istiyenlerin ikişer vesika fotoğrafile ev sekreterliğine müracaatları.

Kayıp çanta

29-9-937 Çarşamba günü saat 11 de Üsküdar Doğancılar parkında kahverengi çantamı kaybettim. İçinde bulunan evraklarım kimseye yaramaz. Bulanın insaniyet namına Kandilli Değirmen sokak numara 4 de bayan Verkine getirmeleri rica olunur.

TİYATROLAR:

TEPEBAŞI DRAM KISMI

9 - 10 - 937 Cumartesi günü akşamı saat 20,30 da KURU GÜRÜLTÜ 3 perde 16 tablo. Yazan Shakespeare, Türkçesi M. Şükrü

ESKİ FRANSIZ TİYATROSU ŞEHİR TİYATROSU OPERET KISMI

9 - 10 - 937 Cumartesi günü akşamı saat 20,30 da TOKA Komedi 5 perde. Yazan Edvard Burde, Türkçesi Fikri Adil. Pazar günleri 15,30 da matine.

* * *

9 - 10 - 937 Cumartesi günü saat 14 de Çocuk temsili: LA FONTEN BABA. Yazan: Ekrem Reşit. Müzik Cemal Reşit.

ERTUĞRUL SADİ TEK

Bu gece (Büyükdere) aile tiyatrosunda (ERKEKLER KIRKINDAN SONRA AZAR)

CONRAD VEİDİT'in
şaheser şaheseri
CANİLRE KRALI
şimdiye kadar misli görülmemiş muvaffakıyetle
Alkazar
Sinemasında
devam ediyor.

HACI MURAT

ŞARLOK HOLMS
Dünyanın en meşhur polis hafiyesi

ŞEN — ŞUH — SEVİMLİ — GÜZEL — TATLI ve ŞAKRAK
DANİELLE DARRİEUX Zevki ne, güzelliğine doyamıyacağınız nefis bir eserde:
Bugün MELEK sinemasında
CİCİ ANNE
Ayrıca Paramount dünya havadisleri ve 2 kısımlık mükemmel rengli komedi

Şikâyetler, temenniler:

Aile reisleri müşkül vaziyette kaldı

Evlerinin yiyeceklerini haftadan haftaya tedarik edenler mahalle bakkallarına esir mi olacaklar ?

Belediye küfeciler için ucuz ve hafif arabalar temin edemez mi ?

Sırtta ve omuzda yük taşıma yasağının birdenbire ve hiç hazırlıksız tatbik edilmesi şehrin iktısadî hayatında büyük sarsıntılar husule getirmiştir.

Sebze ve meyva halinde bütün Marmara havzasından gelen sebzeler ve meyvalar, pazarlara nakledilememek yüzünden kısmen satılamamış, bozulmuş; İstanbul civarındaki bağların taze mahsulleri çürümüştür. Geri kalanların mühim bir kısmı da şimdilik çürümeğe mahkûm bulunmaktadır. Bu vaziyetler müstahsili olduğu kadar müstehliki de büyük zararlara sokmuştur. Çünkü halk, nakliyat müşkülâtı yüzünden bu maddeleri manavlardan daha pahalıya almak mecburiyetinde kalmaktadır. İstihlâk ta azalmaktadır.

* * *

Bu vaziyetin doğurduğu zarar ve müşkülât yalnız bunlardan ibaret değildir. Bunun şehir halkının büyük bir ekseriyetini zarara sokan, mahalle bakkallarına esir eden bir tarafı da vardır ki, onu da bize bir okuyucumuz haber veriyor.

Bu okuyucumuz diyor ki:

"— Sırtta ve omuzda yük taşınmasının men'i, esasta çok doğru ve yerinde bir harekettir. Bir vatandaşın 80 — 100 kilo yükün altında burnundan ter damlıyarak yalpalıya yalpalıya yürümeğe çabalaması insana cidden azap verir ve bu manzara, medenî bir şehrin çehresinde kara bir leke gibi çirkin görünür, gözleri yakar.

"Dahiliye Vekâleti pek haklı olarak medenî Türkiyeden bu çirkin manzarayı silmek istedi ve bunun, mahallî ihtiyaçları gözönünde bulundurarak, tedricen tatbikini de belediyelere bıraktı.

"Diğer belediyelerin bu yasağı nasıl tatbik ettiklerini bilmiyorum. Fakat İstanbul belediyesinin bu işte hiç te muvaffak olamadığını söylemek pek yerinde olur sanıyorum. Gazetelerde okuduğumuz misalleri bir tarafa bırakarak şimdiye kadar akla gelmiyen bir ciheti de ben göze vurmak istiyorum. Ben evimin bütün ihtiyacını şahsan tedarik etmek mecburiyetindeyim. Her hafta bir akşam vazifemden çıkınca Balıkpazarına ve Asmaaltına doğru şöyle uzanır ve bir küfeci tutarak bir haftalık sebze, yemiş ve saireyi alıp evime getirirdim. Fakat sırtta yük taşıma yasağının tatbikinden sonra buna imkân kalmadı. Çünkü alacağım üç karpuz, dört kavun ve birkaç kilo erzakı evime taşıyacak küfeci yok.. Bütün bunların tutarına müsavi miktarda bir parayı gözden çıkarıp bir taksi veya koca bir yük arabası kiralayamıyacağıma ve yahut bu bir haftalık erzakı parça parça alıp bizzat taşımak için her gün saatlerce Balıkpazarında dolaşamıyacağıma göre, benim için tek çare kalıyor demektir: O da, bu erzakın kalite itibariyle çok daha kötüsünü birkaç misli fazla para vererek mahalle bakkalından mübayaa etmek ve çırağiyle eve naklettirmek.

"Benim ve benim vaziyetimde olan on binlerce İstanbullu aile reislerinin ne kadar müşkül bir vaziyete düşürüldüklerini görüyor musunuz? Bu, bir nevi mahalle bakkallarının esareti altına girmek değil midir? Polis, sırtta ve omuzda değil, sapından kola takılmış, orta boy sepet taşıyanları bile çeviriyor ve sepetin kolda değil, elde taşınmasını istiyor.

"Belediye yük taşımak için bir araba nümunesi kabul etmiş, fakat 80 liraya malolduğu söylenen böyle bir arabayı alabilecek adam esasen küfecilik ve hamallık yapmaz. Bütün bu cihetler, yasağın tatbikinden evvel düşünülerek küfeciler için hafif ve çok ucuz arabalar tedarik etmek ve böylece hem istihlâkı azalmaktan, hem de aile reislerini müşkül vaziyete düşmekten kurtramak icap etmez miydi ?.

"İşidiyoruz ki, belediye şehrin muhtelif yerlerinde fiyatları kontrollü sabah pazarları kurdurmak suretiyle seyyar zerzevatçıların bıraktıkları boşluğu doldurmağa çalışacakmış. İyi amma halk bu pazarlardan alacağı 10 — 15 kilo erzakı evine nasıl götürecek? Bu cihet neden düşünülmüyor?

"Sanırım ki, bu hal böyle devam ederse, istihlâk gittikçe daha fazla azalacak ve bu da müstahsile ve dolayısiyle memleket iktısadiyatına büyük bir darbe olacaktır.,,

* * *

Okuyucumuzu haklı bulmamak mümkün değil.. İstanbulun ekseriyetini teşkil eden memur, işçi ve esnaf halk umumiyet itibariyle evlerinin ihtiyacını böyle haftadan haftaya tedarik eden insanlardır. Bir evin bir haftalık yiyeceği de her halde elde taşınacak büyüklükte bir iki paketten ibaret olamaz .. Bunun için belediyenin bu vaziyete her halde ve süratle pratik bir çare bulması lâzımdır. Bu arada küfeciler için nihayet beş liraya malolacak küçük ve hafif arabalar tedarik etmek akla gelen bir çaredir. Ne yapıp yapıp bu müşkülâtı mümkün olduğu kadar ortadan kaldırmak şehrin iktısadî faaliyeti noktasından çok hayırlı olacaktır.

Bugün İPEK Sinemasında
Kahkaha ve neşe 2 büyük film
1 — BEYNELMİLEL YANKESİCİ
istemiye istemiye hırsızlık yapan meşhur bir avukatın dayanılmaz derecede gülünçlü, heyecanlı maceraları. Baş roller de:
FERNAND GRAVEY — EDVİGFEUİLLERE ve
LOREL - HARDİ ve ikizleri
Aldığımız yüzlerce telefon ve mektup üzerine temdidine mecbur kaldığımız
Türkçe sözlü harikalar filmi.

Emsalsiz artist Maurice Chevalier'nin hiç bir filmi Sevimli Serseri filminin zevk ve kıymeti itibariyle kâbına varamaz. Bu Pazartesi akşamından itibaren
SAKARYA Sinemasında başlıyacaktır.

Zehirli Diken

Cinayet ve aşk romanı

Agatha Christie'nin bu güzel romanı (VA-NÛ) tarafından türkçeye çevrilmiştir.

— 20 —

Şimdi de ben size "Polise söylediğinizden başka türlü şeyleri bana söyliyebileceğinizi söyledim.,, bu fikrimi dımağınız da tarttınız. Binaenaleh, bana "söyliyebileceğiniz bir şey,, var.. Evet, mutlaka var.. Haydi

— Adam, canım... Ehemmiyetli bir şey değil.

— İhtimal... Fakat gene var.. Onu bana söyleyiverin. Unutmayın ki ben resmî polis değilim.

— Doğru efendim, hakikaten şaşkın vaziyetteyim. Zira, madamım hayatta olsaydı ne suretle hareket ettiğimi istediğini bilmiyorum.

— Derler ki iki baş bir baştan iyi düşünür. Meseleyi birlikte muhakeme etmemizi ister misiniz?

Kadın biraz daha düşündü:

Puaro, gülümsiyordu.

— Görüyorum ki tam manasile sır küpüsünüz, Eliz! Şunu da anlıyorum ki, merhum hanımınıza karşı dürüst olmağa azim ve cezmetmişsiniz.

— Evet efendim. Madam bana karşı hudutsuz bir itimat beslerdi. Hizmetinde bulunduğum zamandanberi, verdiği emirleri harfiyen ve sadakatle yerine getirdim.

— Size yaptığı büyük bir iyilikten dolayı kendisine karşı minnet hissediyordunuz, değil mi?

— Evet efendim. Her şeyi olduğu gibi tahmin ediyorsunuz. Doğru. bunun böyle olduğunu itiraf ederim. Beni bir erkek aldatmıştı. Biriktirdiğim bütün paraları çalmıştı ve beni bir çocukla hayatın ortasında yapayalnız bırakıp gitmişti. Madam beni bu halimle iyiliklere boğdu. Çocuğu, namuslu bir köylü ailesi nezdinde baktırdı. İşte bu sırada, kendisinin de aynı suretle anne olduğu-

— Çocuğunun yaşını ve nerede bulunduğunu haber verdi mi?

— Hayır efendim. Kızından tıpkı bir yabancıdan bahseder gibi konuşurdu. "Bunun böyle olması daha iyidir!,, derdi. Kızın hiçbir ihtiyacı yokmuş. Hepsi temin edilmiş. Bir de meslek öğrenmiş. Sonradan, öldüğü zaman, madam kendisine mirasını bırakmış olacakmış.

— Bu kıza ve babasına dair size bir şey söylemedi mi?

— Hayır, lâkin bende bir fikir hasıl oldu.

— Dinliyorum, söyleyin matmazel Eliz!

— Bu yalnız bir ihtimal dir. Anlıyor musunuz?

— Âlâ, alâ..

— Söyliyeyim mi?

— Söyleyin ya.. Ne duruyorsunuz?

— Zannederim ki, çocuğun babası bir ingilizdi.

— Ne sebeple böyle düşünüyorsunuz?

— Katî bir delilim yok. Lâkin madam ne zaman İngiliz erkeklerinden bahsetse, sesinde acı bir ifade titrerdi. İş lerinde bir İngilizi ağına düşürünce fevkalâde memnun olurdu. Bu, yalnız benim bir hissimdir. Doğru mu bilmiyorum.

— İhtimal doğrudur. Söylediğinize isabet ediyorsunuz. Matmazel Eliz! Sizin çocuğunuz kız mı, yoksa oğlan mı?

— Kızdı, efendim. Fakat beş sene evvel sizlere ömür vefat etti.

— Vah vah.. Allah rahmet eylesin matmazel Eliz!

Bir sükût hüküm sürdü.

— Şimdi matmazel. Tereddüt ettiğiniz, söylemediğiniz her ne ise o bahse geçelim.

Hizmetçi ayağa kalktı.

Odadan dışarı çıktı.

Bir müddet sonra elinde küçük bir defter olduğu halde içeri girdi.

— Bu defter madama aitti. Onu hiç yanımdan ayırmazdı. Tam İngiltereye hareket edeceğimiz sırada aradı, buladiyen aradık, fakat yine de bulamadık. Kaybetmişti. Sonradan bu defteri ben buldum. Meğer, yatağının baş ucunun arkaya doğru düşmemiş mi? Avdetinde vermek üzere, odaya koydum. Madamın öldüğünü haber alınca kâğıtlarını yaktım. Lâkin bu defteri muhafaza ettim. Zira buna dair bana hiçbir tenbihatta bulunmamıştı.

— Madam Jizelin vefatını ne vakit haber aldınız?

Kadın bir lâhza düşündü.

— Polisler size haber verdiler, değil mi? - diye Puaro söyletmeğe teşvik etti. Burada araştırma yapmak için geldiler. Kasayı boş buldular ve siz, evrakı yaktığınızı kendilerine söylediniz. Lâkin hakikatte onlar gittikten sonra evrakı yaktınız.

Eliz, itiraf etti:

— Evet, bu tahminleriniz de doğru. Onlar, sandığa sepete bakıyorlardı. Ben de bu müddetten istifade ederek yaktım. Yalan da söylememiş oluyordum. Zira, evrakı "ölümü haber alır almaz yaktım.,, Değil mi ya: Velinimetim olan bu kadının arzusunu yerine getirmeli idim. Getirdim. Ne derece perişan bir vaziyette olduğumu anlar, bana hak verirsiniz efendim. Fakat rica ederim, bunlardan polise bahsetmeyin. Fazla bir takım lâfları ağzınızdan kaçırmayınız başıma bin türlü belâ açabilir.

— Size inanırım, hakkınız var, matmazel Eliz! Tamamile hüsnü niyet sahibisiniz. Kalbinizde hiçbir fenalık yok. Fakat bununla beraber yaptıklarınız şayanı teessüftür. Çok, çok şayanı teessüftür. Maamafih maziyi niçin kurcalamalı? Ben, arkadaşım olan mösyö Furniyeye kğıtları ne zaman yaktığınızı haber vermiyeceğim. Şimdi bakalım şu küçük defterin içindeki yazılar bana bir şey öğretebilecek mi?

— Zannetmem efendim. Bu defter madama ait olmakla beraber, içinde yalnız rakamlar vardır. Yakılan evrak, mektuplar olmadan bu defterin içindeki rakamlar hiçbir şey ifade etmez sanırım.

Adeta yüreğinden istemiye istemiye defteri Puaroya teslim etti. Erkek, sayfaları birer birer karıştırdı. Sayfalarda yatık bir yazı ile ve kurşun kalemle yazılar vardı. Bir takım rakamlar ve yirmi kadar aynı mahiyette hesap. Meselâ şunun gibi:

C.X.265, miralayın madamı. Suriye ordusundan. Ordu kasasından.

G. F. 342, Fransız mebusu. Staviski meselesi.

Listenin sonunda, adresler ve tarihler ihtiva eden küçük bir listede şöyle yazılar vardı:

Pine, pazartesi, 10 u 30 geçe. Savoy oteli. Saat 5.. ABC. Fbet sokağı 11 de

Gayet gayri vazıh, natamam olarak deftere kaydedilmiş olan bu yazılar randevüden ziyade muhtıraya benziyordu.

Eliz, Puaroya endişeyle bakıyordu.

— Bu işaretlerin hiçbir kıymeti olmasa gerek efendim. Yahut da ben yanlış düşünüyorum, bilmem. Bunlar herhalde yalnız madamın anlayabileceği şeylerdi.

Puaro, defteri kapadı ve cebine attı.

— Belki de bu, fevkalâde işimize yarayabilir matmazel. Onu bana verdiğiniz için hem sizi tebrik, hem de teşekkür ederim. Bu suretle vicdanınızda rahatlamış olmalıdır. Herhalde katilin bulunmasına himmet etmiş oluyorsunuz. Madam Jizel bu defterin yakılmasını sizden talep etmiş değildi.

Eliz, yüzünde bir memnuniyet hasıl olarak:

— Hayır talep etmemişti. Ben onu size vermekle fena bir harekette bulunmuş olmıyorum! - dedi.

— Öyleyse bunu polise teslim ederiz. Ben mösyö Furniyeye de söylerim, Bu defteri vaktile vermediğinizden dolayı bir mesele çıkarmaz.

— Teşekkür ederim efendim.

Puaro kalktı.

(Devamı var)

— *Ankaraya bu araba ile mi gideceksiniz?*

— *Tabii değil mi? Arabayı bagaja koyacağım!*

Günün Tarihi

138 sene evvel bugün

Bonapart

Fethettiği Mısırı General Klebere bırakarak Fransaya geldi

Allah Fransayı kurtarmak için gönderdi diyorlardı, fakat...

1799 yılı 9 birinciteşrin günü 138 sene evvel bugün Mısırı fetheden Bonapart, Mısırı general Klebere bırakarak Fransa sahillerine yanaştı.

Bonapart Mısıra gittikten sonra Fransada olup bitenlerden haber alamıyor, bu yüzden üzülüyordu.

Tali Bonaparta büyük roller hazırlıyordu. Akdenizde kendisini bekliyen İngiliz donanmasının Bonapartın donanmasını görememek le general en mühim ve büyük tehlikeden kendisini kurtarmış oluyordu. Bonapart, Parise gelir gelmez derhal askeri bir darbe ile hükûmeti değiştirdi ve Konsüllük idaresi ni kurdu; kendisi birinci konsül adı ile hükûmet reisi ilân edildi.

Bu büyük muvaffakiyeti Bonapartın kolay ca elde etmesinin sebebleri şöyle anlatılır: "Fransa yorgun ve dermansızdı. Fırkaların ve klüplerin bitip tükenmiyen münazaalarından bıkmış ve artık kana doymuştu. Davulun sesi uzaktan hoş geldiği gibi Bonapartın Firaunlar tahtıgâhındaki icraat ve muvaffakiyetleri pek tantanalı ve pek mübalâğalı surette Fransaya aksediyordu. Mısır akademisi ünvanı ile beraber gönderdiği heyet, Mısırın eski eserlerini, hayvan ve nebatlarını, coğrafyasını uzun uzadıya tetkik etmişti. Şarkın en eski bir parçasının medeniyet âlemine bu suretle malûm olması büyük bir kıymet olarak Fransa milletine teveccüh olunuyor olarak Fransa milletine tevcih olunuyor

Ordunun efrat ve zabitanı Bonapartın askeri meziyetlerine meftundu. Mısırda mülemmen bir usulü idare tesis etmesi de onun her sahada muvaffak olabileceğine bir delil sayılıyordu. İşte bunun içindir, ki Parise döner dönmez Fransız milletinin mukadderatını ellerine almış oluyordu.,,

Fakat Fransada ahlâk ve içtimaî hayat çok değişmişti. Suiistimal artmıştı. Bir tarih bu devrin yaşayışından bahsederken şöyle der: "Çirkinlik ve züğürtlük ayıptır başka ayıp yoktur,, sözü yerine gelmişti.,,

Gene tarihçiler Bonapartın Fransaya en büyük hizmeti bu zamanda yaptığını yazarlar. Gerçi imparator olduktan sonra bir çok muvaffakiyetler göstermişti. Fakat henüz otuz bir yaşında bulunduğu sırada birinci konsül vazifesi ile yaptığı işler daha itidalle yapılmış faydalı işlerdi.

Zürih harbinin kahramanı Masena Avusturya ordusu tarafından muhasara edilmişti. Bonapart Masenayı kurtarmak için karlı ve buzlu Alp dağlarını ve Sen Bernar geçidini geçti. Meşhur Mango muharebesinde Avusturyalıları mağlûp etmeğe muvaffak oldu. Konsül buradaki harpleri ile Fransanın şarken Ren hududunu elde etmiş oluyordu.

İşte bu suretle ilk önce kanunen müddeti on sene olan konsüllüğü kaydi hayata çevirdi. Daha sonra da imparatorluğunu ilân etti.

Ne tuhaftır ki, İmparatorluk, şöhreti her tarafa yayılan ve Fransada bir gün Allah tarafından Fransayı kurtrmak için gönderildiğine inanan Bonapartın mahvolmasına sebeb oldu.

Niyazi Ahmet

Tonton amca Çocukların hâmisidır

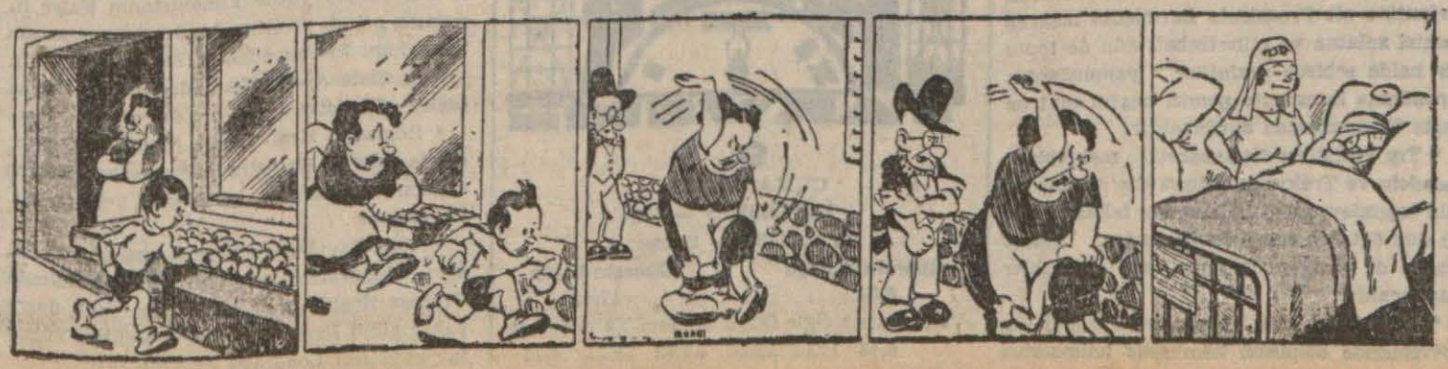

Hikâye

Boşboğazlık kurbanı

Bir cumartesi akşamıydı. Barika, kocasiyle birlikte, bir birahanenin sokağa açılan penceresi önünde oturuyordu. Mevsim kış olmasına rağmen hava iyiydi. İkisi de mesuttular. Paraları, her şeyleri kendilerine göreydi. Hele şu anda yanyana bulunmaktan dolayı hissettikleri bahtiyarlığın hududu yoktu.

Önlerinde bir ihtiyar durdu. Kolunda bir kafes vardı. İçinde renkli bir kuş ve kafesin önünde niyet kâğıtları. Bu adam bir niyetçiydi.

Barikanın kocası Arif ihtiyarın kolunu okşadı:

— Vay! Galip baba... Şimdi de niyetçiliğe mi başladın?

— Ne yapalım? Tayyare piyangosunun çıkmasını beklerken böylece eğleniyoruz işte... Hele bir zenginleşelim, o zaman falcılıktan da, niyetçilikten de, meyanecilikten de, meyhanecilikten de vazgeçeceğim... Sen hâlâ eski işinde misin?....

Hani geveze, serseri, sarhoş ve her türlü ahlâk kayıtlarından azade ihtiyarlar vardır, bu da onlardan biriydi.

Bu sırada, komşu masalardan birinden çağırdıkları için, niyetçi o tarafa doğru yürüdü. Fakat geçerken de, Barikaya baktı. Gülümsedi. Tek gözünü kırparak selâm verdi.

— Ya... Şimdi de ikiniz berabersiniz, öyle mi? - diye sordu. - Alâ, alâ, çocuklar... Keyfinize bakın...

Arif, karısına hayretle baktı.

— Tanıyor musun bunu?

Barika, dudak buruşturarak müphem bir işaret yaptı:

— Eh, şöyle böyle!

Arif, cevap bile beklemeden devam etti:

— Her türlü ahlâk kayıtlarından azadedir ama, gene de iyi adamdır. Fabrikada kömürcü olarak açlışıyordu.

Kalktılar. Yolda yürürlerken, kocası, Barikanın koluna girdi.

— Nereye gideceğiz şimdi?

— Nereye istersen?

— Ne oldu, üşüyor musun

— Hayır...

— Titriyorsun da...

— Bilmem... Belki üşüyorumdu...

Her nedense kadının, Galip babayı görüdüğündenberi keyfi kaçmıştı. O akşam fazla gezmek istemedi. Sinema teklifini de reddetti. Hatta, kocasına "yakında anne olacağım!,, diye bir sır tevdi etmeğe niyetleniyordu. Bunu bile söylemedi.

Keyfi kaçmıştı vesselâm.

* * *

Pazartesi akşamı, Arif bir kahvehanenin önünde niyetçiyi tekrar gördü.

İhtiyar:

— Kuzum! - dedi - beni tekrar işe aldırabilir misin? Bu kuş kendini beslemekten âciz! Beni nereden besliyecek!

Arif, patrona bahsedeceğini vaadetti. Fakat tam ayrılacakları sırada serseriye sordu:

— Kuzum şey... Sen Barikayı tanıyor musun?

Galip baba, tereddüt etmeksizin:

— Nasıl tanımam yahu? İkimiz de ayni memleketliyiz. İzmir taraflarından. Barikacık şu kadarcıkken, kız kardeşimin kızlariyle oynamağa gelirdi. Annesinin evi bizimkine bitişikti. Akraba sayılırız aşağı yukarı.

Arif memnun görünüyordu.

— Ya.... Demek mesele bundan ibaret!

Lâkin öteki geveze susmuyordu:

— Sonra efendim, ben İstanbula geldim. Senelerce Barikayı görmedim. Günün birinde ona rastladım. Bir de ne göreyim? Koca Kasımla beraberler...

Arif başını kaldırdı:

— Koca Kasımla mı?

— Evet, Koca Kasım... Bilirsin, bilirsin canım... Otomobilleri vardır.... Bizim atölyede tamir ettirmeğe gelirdi.... Kerata herifin biri... Bana bir gün bir yumruk sallamıştı.. Çok kabaydı... İyi ettin de şu kızcağızı ondan kurtardın... Hoş çocuktur...

Arif, kaba hareketle erkeği omuzundan yakaladı. Galip baba, kırdığı potu anlamıştı.

— Karım hakkında sen.. Ha...

— Karın mı?... A... Evlendiniz mi?. Zarar yok!..

— Ulan nasıl zarar yok....

İhtiyarı göğsünden itti. Yürüdü. Sokaklar ayağının altından kayıyor, binalar tepesine yıkılıyordu. İçine müthiş bir sıkıntı gelmişti. Bütün gün kendini yedi, durdu. Gözü tamirhanedeydi. Acaba Koca Kasım oraya bugün de gelecek miydi? Kimbilir kendisine nasıl alaylı alaylı bakıyordu. Belki de fabrikada herkes maceranın farkındaydı. Onunla şakalaşmaları da şaka değil, alaydı.

— Namussuzlar... - diye dudaklarını ısırıyordu.

Haykırmak istiyordu. Kaçmak istiyordu. Rezalet saydığı bu vaziyetten kurtulmak istiyordu. Atölyenin ocağı yanıyordu. Kıvılcımlar etrafa saçılıyordu. Bütün bunlar, bütün bu muhit, bu dünya, her şey, her şey Arifi sinirlendiriyordu.

Akşam üstü fabrikadan çıktı. Adeti üzere, Barika, kendisini karşılamağa gelmişti. Onu kolundan yakaladı. Hızlı adamlarla birkaç sokak yürüttü. Sonra kendi muhitinden uzaklaştığına emin olarak; ve her zamanki nezaketini unutarak:

— Namussuz karı! - diye haykırdı - kendi hakikî hüviyetini gizledin benden ha?... Demek o safiyetin o temiz mazin hep, hep yalanmış?.. Koca Kasımla iftihar edebilirsin... Beni fabrikada rezil ettin....

Ve sonra, bir köpek iter gibi itti karısını:

— Defol... Gözüm görmesin...

* * *

Gece yarısıydı.. Sarayburnunda, suların kaynaştığı sahilde bir kadın hayali dolaşıyordu

— Yarabbi.. Felek benden saadetimi kıskandı mı?... - diye inildiyordu. - Ben ki yüreği temiz bir kızım... Ben ki, düştüğüm sefaletten ve iğrenerek yüzdüğüm bu muhitten nihayet kurtulmuştum, ömrümün sonuna kadar mesut olacaktım... Nedir bu başıma gelen?.. O adam da herhalde benim sırrımı istemiyerek söylemiştir... Fakat kör tali! Söyledi işte.... Ve Arif her şeyi öğrendi. Artık beni affetmesine imkân yoktur.. Her şey yıkıldı, her şey...

* * *

Ertesi sabah, balıkçılar, ağlarından bir genç kadın cesedi çıkardılar ve gazeteler bu vakayı bir kaza diye kaydetti.

Zira, bütün muhit, Barikanın gayet mesut olduğuna, intihar etmiyeceğine, ve herkes tarafından sevildiği için bir cinayete kurban gitmesine sebep olmadığına şehadet etmişti.

Nakleden: Hatice Süreyya

HABER
AKŞAM POSTASI
İDARE EVİ:
Istanbul Ankara Caddesi
Posta kutusu: Istanbul 214
Telgraf adresi: Istanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare, ilân " : 24370

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1.400 Kr.	2.700 Kr.
6 aylık	730 "	1.450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
Hasan Rasim Us
Basıldığı yer (VAKIT) Matbaası

SPOR

Serbest güreşler

Taksim stadında yapılacak olan karşılaşmalar mevsimin son müsabakaları olacaktır.

Geçen hafta yağan yağmurlar yüzünden tehir edilmiş olan serbest güreş müsabakaları bu hafta Taksim stadında yapılacaktır. Bu müsabakalara Türkiye başpehlivanı Hüseyin, Tekirdağda yapacağı bir güreş dolayısile iştirak etmiyecek onun yerine Türkiye ikincisi Mülâyim güreşecektir.

Evvelce geleceğini bildirmiş olan Hintli pehlivan Fadal da gelmediğinden organizatörler Num isminde bir İngilizi şehrimize davet etmişlerdir.

Yapılan programa göre İngiliz Num Mülâyimle; Yunanlı Galatis Hayati ile, Yunanlı Pangos da Molla Mehmetle karşılaşacaktır.

Gelecek hafta futbol müsabakalarına başlanacağı için yarımki güreşler bu senenin son maçları olacaktır.

Fatih Gençler Birliği

Tekirdağa gitti

Tekirdağ Yılmaz spor klübü futbolcuları

Tekirdağ Yılmaz spor klübü, İstanbulun gayrifedere takımlarından Fatih Gençlerbirliğini iki müsabaka yapmak üzere Tekirdağa davet etmişti. Fatihli gençler bu daveti kabul ederek Tekirdağa gitmişlerdir; İstanbullu ve Tekirdağlı sporcular arasında ilk müsabaka bugün yapılacak, ikinci maç da yarınki pazar günü olacaktır.

Cumhuriyet bayramında

Barut Gücü bir turnuva tertip ediyor

Barut Gücü idare heyetinden:

Bakırköy Barut Gücü, Cumhuriyet bayramı olan 29, 30, 31—10—937 günlerine inhisar etmek üzere kendi alanında üç günlük bir futbol kupa maçı tertip etmiştir. İstekli klüplerin 15—10—1937 akşamına kadar Güç başkanlığına tahriren veya şifahen müracaatları.

Lik maçları gene başlayamıyor

Fikstürün tanzimi işinde yapılan haksızlıklar üzerine

Mıntaka başkanlığı ve yeni ajan işi tetkik ediyorlar

Futbol mevsiminin başlamış olmasına rağmen münhal olan İstanbul futbol ajanlığına kimsenin getirilmemiş olması dolayısile, futbol federasyonu reisi Sedat Rıza maçların biran evvel başlamasını temin için işe vaziyet ederek ve evvelki gün davet etmiş olduğu klüp murahhaslarile bu senenin lik maçları fikstürünü de tanzim etmişti.

Fakat duyduğumuza nazaran dünkü nüshamızda neşrettiğimiz bu fikstür yüzünden mıntaka reisi ve İstanbul valisi Muhiddin Üstündağla federasyon arasında bir ihtilâf çıkmıştır.

İstanbul mıntakası reisliği; eski federasyon başkanı Hamdi Emin tarafından tertip edilen Merkezi umumiden geçmemiş olmasına rağmen kabul edilmiş olduğu gene merkezi umuminin yardımile yapılmış olan geçen seneki milli küme maçlarından anlaşılan nizamnameye bu sene de uyulmasını çok haklı olarak ileri sürmüştür.

Futbol federasyon reisi bu nizamnamenin merkezi umumiden geçmediğini söyliyerek kabul etmemiş fakat ayni nizamname mucibince yerlerinin otomatik bir şekilde değişmesi lâzımgelen birinci küme sonuncusu ile ikinci küme birincisinin yer değiştirmeleri kararını vermştir.

Bu tebeddül yapıldığı takdirde milli kümenin dördüncüsü yani sonuncusu olan klübün de geçen seneki seçmelerde beşinci olan takımla yer değiştirmesi lâzımgelmektedir ki futbol federasyon reisi milli küme takımlarından sonuncunun birinci küme likine düşmesine taraftar değildir.

Bu vaziyet karşısında birçok klüpler itirazlarda bulunmağa başlamışlar, ve mıntaka reisliği ile yeni ajan vaziyeti tetkik etmeye başlamışlardır. Tetkikat neticesi Ankaraya umumi merkeze tafsilâtile bildirilecek ve gelecek cevaba göre hareket edilecektir.

Yalnız mıntaka başkanlığınca bütün klüplere birer tamim gönderilerek iki gün evvel tanzim edilen fikstürün keenlemyekûn olduğu bildirileceği sanılmaktadır.

Ankaradan gelecek cevaba göre lik maçlarının ya on dört klüp arasında yapılması veyahut da geçen seneki milli küme dördüncüsünün seçmelerdeki beşinci ile yer değiştirerek derhal milli küme maçlarına başlanması ve gayet tabii olarak milli küme karşılaşmalarının iki devre olarak yapılması ihtimalleri de vardır.

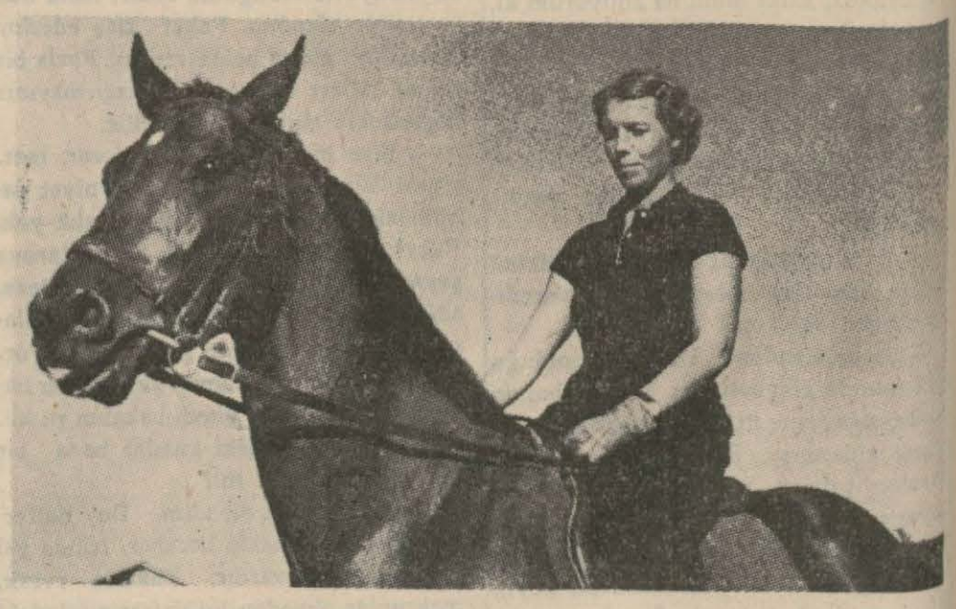

Sipahi Ocağının konkurları yarın başlıyor

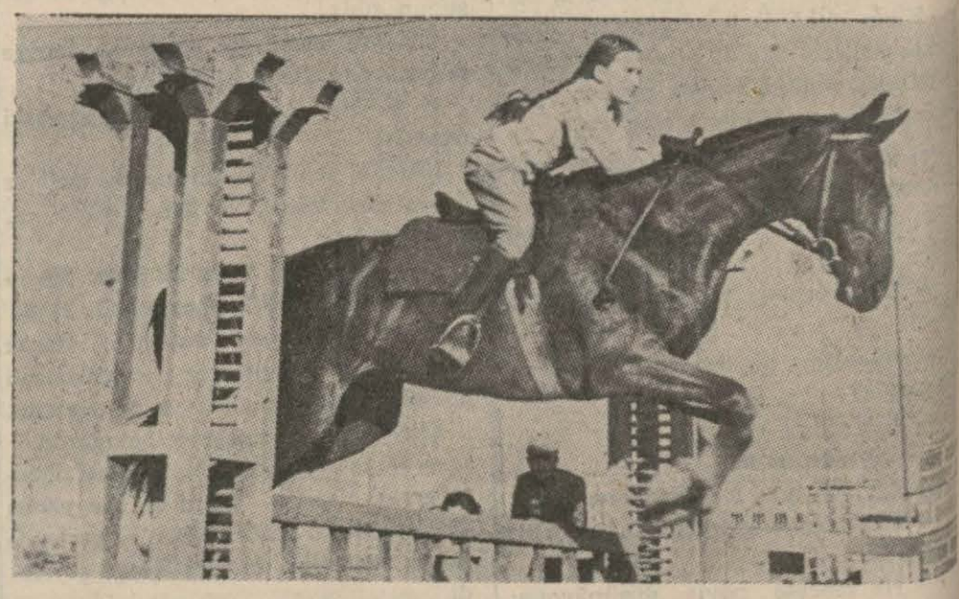

Sipahi ocağı tarafından her sene tertip edilen konkuripiklerin, bu sene de, yarınki pazar günü başlayacağını ve 17 teşrinievvel pazar gününe devam edeceğini dünkü mufassal yazımızda haber vermiştik. Bundan başka bu seneki müsabakalarda ilk defa olarak bahsi müşterekler de tertip edileceği malûmdur. Bu bahislere girmek istiyenler programda, her atın birinci geldiği takdirde birer liraya mukabil ne vereceğini bulacaklardır.

Müsabakalara saat 14 de başlanacaktır.

Resimlerimiz: Dün yapılan egzersizleri göstermektedir.

İstanbul konuşuyor

(Baştarafı 3 üncüde)

mak için bizim gibi cambazlık ederek yürümek mecburiyetinde kalanları seyretmekle meşguldü.

Sağa sola bakınarak yürürken, caddenin bir köşesinde kafa kafaya vermiş konuşan dört genç gördüm.. Yanlarına sokuldum. Kendimi tanıttım. Sonra malûm sualleri sormağa başladım. Grupun içindeki uzun boylu bir genç bana cevap verdi:

— Feridiyenin en büyük ve en birinci derdi nedir biliyor musunuz? dedi.

Ve cevabımı beklemeden devam etti.

— Buranın ilk evvel ismini değiştirmeli. O eski günlerden kalmış kötü isim yüzünden çekmediğimiz yoktur. Meselâ birisine adresinizi söyleyecek olsak, "Feridiye,, derdemez garip, garip yüzümüze bakıyor ve gülüyor. Evlerimizi kiraya versek "Feridiye,, ismini duydukça, kiracı gelmiyor. Satmağa kalksak ta gene ayni vaziyet karşısımıza dikiliyor. Bu isim bir kere fena bellenmiş halbuki burası şimdi namuslu bir mahalle oldu. İsmi de değişirse belki bir senede alışılmasa bile, 3—4 sene sonra, burada her şey değişecektir.

— Peki, artık hiç kötü ev kalmadı mı burada? diye sordum.

Dört gencin, dördü birden başlarını salladılar ve hep birden:

— Hayır, hayır, diye söylendiler..

Sonra içlerinden birisi ilâve etti:

— Hem o kadar ki Feridiye bugün Beyoğlu semtinin en namuslu mahallesidir, desem mübalâğa etmemiş olurum! Ben 20 senedir bu mahallede otururum. Mahallenin hiç bu kadar rahat olduğu zamanı bilmem. Busanın kötü evlerle dolu olduğu günlerde neler çektik, neler, size anlatmakla bitiremem.. Evimize geçmek için caddeden geçemez, tâ arka sokaklardan dolaşırdık. Çünkü caddeye saptınız mı, kötü kadınlardan birisi kolunuza yapışır, "gelsene benimle,, diye balta olup dururdu.

Siz istediğiniz kadar "Ben evliyim,, filân diyerek kurtulmağa çalışın.. Gene binbir dil döker (Kene) gibi yapıştığı kolunuzu bırakmak istemezdi. Kaç defalar, zorla kurtulup, suçlu gibi koşarak bunların elinden kaçtığımı bilirim.

Allah razi olsun, bizi şu dertten kurtaranlardan... Üç senedir bu sokaktan her geçişimde, dua ediyorum, böyle...

Baktım, arkadaşlarının bütün, bu sözlerini, diğer üç geç te canı gönülden tasdik ediyorlardı. Hepsi de bekâr çocuklar olmasına rağmen umumî evlerden bu kadar büyük bir nefret duymaları karşısında, eski Feridiyenin ne kötü, ne iğrenç bir yer olduğunu açıkça anlaşılıyordu.

O zaman ben de içimden:

— Hakikaten Allah razı olsun, şu koca mahalleyi kurtaranlardan, demekten kendimi alamadım.

HABERCİ

YARINA: Feridiyenin yan sokakları.

Gayri federe klüplerin lik maçlarına başlanıyor

Eminönü Halkevinden:

Evimiz spor koluna bağlı Aksaray, Alemdar, İstiklâl, Bozkurd, Rami, Yıldız, Karayel (Halıcıoğlu), Demirspor, Altıok, Langaspor, klüpleriyle evimiz spor koluna bağlanmak istiyen diğer spor klüplerinin, yakında başlıyacak olan lik maçları hakkında görüşülmek üzere 12—10—937 salı günü saat 18 de salâhiyetnameyi hâmil murahhaslarını göndermeleri rica olunur.

Kongre

Feriköy - Şişli İdmanyurdu Reisliğinden: Feriköy - Şişli İdmanyurdunun fevkalâde kongresi 17 - 10 - 937 pazar günü klüp merkezinde yapılacağı ilân olunur.

Küçük Haberler

İÇERİDE:

• Üsküdar yangınında mahkemelerden evrakın kurtarılmasında ve cürmün meydana çıkarılmasında hizmeti görülen 29 adliye memuruna İstanbul Vilâyetince takdirname gönderilmiştir.

• Yeni 5 liralık evrakı nakdiyenin Cumhuriyet Merkez bankası veznelerinden tebdiline ayın on beşinden itibaren başlanacaktır. Bunun için Merkez Bankasınca icap eden hazırlıklar yapılmaktadır.

• Birkaç gündenberi limanımızda bulunan Arjantine ait Presidente Sarmiento mektep gemisi zabitan ve mürettebatı dün de toplu bir halde şehirde gezintiler yapmışlardır. Presidente Sarmiento gemisi bugün saat on beşte limanımızdan ayrılacaktır.

• Tıp Fakültesi diş tababeti mektebinde Anadolu ve Trakyada çalışan diş tabibleri için teşrinievvelin 1 inde açılan tekâmül kursu dün öğleden sonra kapanmıştır. Yalnız bugün de röntgen üzerinde bazı tetkikler yapılacaktır.

• Ziraat vekâleti halkın, önümüzdeki kış mevsiminde odunsuz, kömürsüz kalmaması için tedbir almaktadır. Vekâlet bu yoldaki direktiflerinin tatbikat şeklini mahallerinde kontrol için, bütün vilâyetlere memurlar göndermiştir.

• Maarif ve Ziraat vekâlelerinin Eskişehirde Çifteler çiftliğinde açtıkları kurstan bu ay sonunda 140 eğitmen mezun olacaktır.

• Fethiye zabıtası senelerdenberi antika kaçakçılığı yaptığından şüphelendiği Davit İsrail adında bir vatandaşın evinde araştırma yapmış ve Yunan devrine ait 57 parça gümüş antika meydana çıkarılmıştır.

• Bu yıl, Partinin yalnız ocak ve nahiye kongreleri toplanmaktadır. Kaza ve vilâyet kongreleri önümüzdeki sene yapılacaktır. Büyük kongre 1939 senesi mayısında Ankarada toplanacaktır.

DIŞARIDA:

• Akdenizde bulunan İngiliz bahriye nazırı Dul Cooper yatile Yunanistanın Faler limanına gelmiş ve sonra İngiliz donanmasının bulunduğu Skiras adasına hareket etmiştir.

• Kudüste Arap erkânından 6 kişi daha tevkif edilmiştir.

• Romanya Kralı Karol, Sinayadaki şatosunda General Gamelin ile Fransanın Bükreş elçisini kabul ederek kendilerini yemeğe alıkoymuştur..

• Yugoslav başvekili Stoyadinoviç, Fransız - Yugoslav dostluk misakı hakkında Fransız ricalile temaslarda bulunmak üzere pazar günü Parise hareket edecektir. Yugoslav başvekili Londraya da gidecektir.

HABER TAKVİMİ

9 CUMARTESİ

İLKTEŞRİN — 1937

Hicri: 1356 — Şaban: 5

Güneşin doğuşu	Güneşin batışı
6,04	17,42

Vakit	Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
	4,43	12,01	15,13	17,42	19,11	4,25

"Tan,, ın ilk işi

"Haber,, e ve "Cumhuriyet,, e saldırmak oldu

(Baş tarafı 1 incide)

eden direktörle gazete sahibine yükliyen bu yazılar, o kadar uzundur ki bunları okumak felâketine katlanan bir vatandaşın bunalmasını gayet tabiî addetmek lâzımdır. Polemiği idare eden Tan gazetesi siyasî bürosunun cidden keskin bir Uzak Şark zekâsı gösterdiğini kabul etmek bir hakikati tanımak olur.

Diplomasinin "parçala idare et,, şeklinde eski bir düsturu vardır. Yahudi bazirgânın da pazarlıkta kullandığı bu derece meşhur bir düsturu vardır: "Bunalt! Kabul ettirirsin!,,

Tan siyasî bürosunun bunu mükemmelen tatbik etmiş bulunduğunu itiraftan niçin çekinmeli?

Siyasî hâdiselerin seyri üzerinde speculation yapmak hastalığına müptelâ eski gazeteci tipinin klâsik metodu!

Tan, açık ve sarih bir konuşmadan çekinmiş, işi mugalâtaya boğmuş, efkârı umumiyeye hâdiseyi bulandırarak sunmuştur.

Binaenaleyh, bu yazıda manevî şahsiyetimizi müdafaa vazifemiz, efkârı umumiyeyi tenvir vazifemizle yan yana ve el ele harekete geçmiş bulunmaktadır. Bu yazıda Tan siyasî bürosunun hücumlarına ve telmihlerine cevab vermekle beraber, gazetecilik bünyemizin bugünkü vaziyetine, Tan gazetesinin bünyesinde mevcudiyetini nihayet sezebildiği bazı rahatsızlıklara ve bu gazetenin - kendisinin de itiraf ettiği şekilde - çarhlarını iyi hareket ettirmiyen sebeblere de temas etmiye mecbur edilmiş bulunuyoruz.

Tan başmuharriri Ahmet Emin Yalman Tan gazetesinin kapatılmasının sebebi olarak kabulettiği "sürmenaj" kelimesini "uzun süren teessür" haline sokan yanlışlığın ne şekilde tahaddüs ettiğini izaha çalışırken şu neticeye varıyor:

"Memlekette gazete kadroları ıslaha muhtaçtır. Gazete çıkardık, gazeteci bulamıyoruz. Gazeteci diye çalıştırmıcahil... Aman, bir an evvel şunları bir okutsak, yetiştirsek, adam etsek...,,

Görülüyor ki Ahmet Emin Yalman, Tan gazetesinin tahrir ve istihbarat mekanizmasında küçüklü büyüklü vazifeler tevdi ettiği arkadaşlarının bilgi bakımından "bir memleket efkârı umumiyesine tercüman ve mürşid,, olabilecek insanlarda aranılan şartları haiz olmadıkları kanaatindedir. Ahmet Emin Yalman bu ciheti başmakalesinde de ayrıca ve şöylece teyide lüzum görüyor:

"1 — İlk iş, gazetelerin, başmuharrirlik edebilecek bir seviyede bir arkadaşı devamlı bir surette Ankarada bulundurarak Ankara haberlerini yine Ankarada esaslı bir kontroldan geçirmeleridir.

2 — Gazeteciliğin bir meslek haline gelmesi ihtiyacını hükûmet te bizim kadar duymuştur. Gazetecilerle müşavere suretiyle hükûmetin hazırladığı kanun, gazeteciliği - bir meslek haline koymıya hizmet edecektir. Bu kanunun Kamutaydan bir an evvel çıkması temenni edilecek bir şeydir.,,

Ahmet Emin Yalman bu satırları yazmakta ne derece haklıysa, şikâyetinde de o derece haksızdır. Zira "Tan" gazetesini bugünkü muharrir yoksulluğuna, gazeteci elemandan mahrumiyete bizzat kendisi ve ortakları mahkûm etmişlerdir. Tan gazetesi "Milliyet" adıyla on yıl büyük millî hizmetler görmüş bir neşriyat müessesesinin devamıydı ve harikulâde bir tahrir kadrosuna sahipti. Bunlardan bir kısmı, gazetenin Ahmet Emin Yalman ve arkadaşlarına intikal edeceğini öğrenince çekilmeyi tercih ettiler. Zira gazetenin bünyesindeki değişikliği kendi telâkkilerine uygun bulmamış - tardı. Fakat Ahmet Emin tesellüm ettiği anda dahi Tan, Türk gazetecilik kadrosundaki kırmetli arkadaşlardan birçoğunu sakafı altında bulundurmaktaydı. Bugün mevcut değillerdir. Niçin? Bunun sebebini araştırmak bize düşmez. Lâkin siz araştırırsanız bugünkü acı şikâyetlerinize aradığınız cevabı bulmuş olursunuz.

Tan siyasî bürosu bize iğrenç bir hakaret savurmaktadır. Kapanmasına takaddüm eden günlerdeki neşriyatımızı gazetecilik rekabeti suretinde tefsir ederken, sinsi bir ifadeyle kendisine iade edilmekte bir dakika tereddüd edilemeyeceki birtakım telmihlerde bulunuyor. Gazetecilik rekabeti?

Manevî rekabet mi? Maddî ve ticarî rekabet mi? Bu hücuma Haber ve Cumhuriyet'in muhatab olması, Ahmet Emin Yalman'la gazetesinin siyasî bürosu şefi Zekeriyanın hatalarını ilk bakışta göze vuruyor. Haber ve Cumhuriyet İstanbulun en çok rağbet gören iki büyük gazetesidir. Bunların Tan'ı manen ve maddeten batırmak lüzumunu duymaları mümkün değildir. Dikkat ediniz. Böyle bir iddiada bulunmak, ayni rağbet irtifama ulaşamıyanlar için, megalomani suretinde tefsir edilebilir.

Gazeteciliğe ilmî seviye yüksekliği istemekte büyük ısrar gösterirken, memleket gazeteciliğinin yüksek seviyeli unsurlarından mahrum ve gafil yaşamağa kendi kendini mahkûm etmiş olan Tan, yine bunun kadar garib olarak "gazetenin gazete aleyhinde yazı yazmasından" şikâyete kalkmış bulunuyor.

Bu şikâyet Ahmet Emin Yalman'ın ve Zekeriyanın gazetecilikte kabul ettikleri murakabe ve tenkid hakkı ile nasıl telif edilebilir? "Bir gazete, diğer bir gazetedeki hatayı işaret etmemelidir,, demek, gazetelerin umumî murakabe ve tenkid işinde kendilerine bir "masuniyet kalesi" temin etmeleri demek olmaz mı? O halde ne olacak? Her kim hata yaparsa yazacağız. Fakat bu hata bir gazeteden sadır olursa Lâaaa!

Mükemmel bir imtiyaz doğrusu. Sınıfsız Türkiyede imtiyazlı sınıf haline gazeteciyi yükselteceğiz? Böyle iş olmaz!

* * *

Tan gazetesi yaptığı neşriyatta tahrif olmadığı iddiasında da artık ısrar etmemelidir. Zira tahrif olduğunu İcra Vekilleri Heyeti gibi devletin en dikkatli bir müessesesi kabul etmiştir. Bu âli müessesenin bir karar vermesi için evvelâ inanması ve inanmak için de mutlaka vesikalara malik olması lâzımgelmez mi?

Tan'ın tahrif olmadığında ısrarı passif olarak şöyle bir manaya delâlet eder: "Mevkii iktidar bizi idareten ve siyaseten tazyik etti.,,

Eh... Tan siyasî bürosu müsaade buyursun da bu nevi iddialara gülmek hakkımızı kullanabilelim.

Tan'ın ne tarafından tutsanız aksadığını ve daima kötü durumda bulunduğunu görürsünüz. Bu gazete yine bir yazısında da bizim kendisini jurnal ettiğimizden bahse cüret etmektedir. Bu ceridenin unutkanlığına hayret edilir. Eğer 324 tenberi Türk gazeteciliğinde bir jurnalcılık hâdisesi görülmüşse bu mutlaka Tan başsütununda Trakya manevrası günlerinde "Tahtelbahir havadisi" yayıldığı zaman yapılmıştır. Ahmet Emin Yalman gazetesinin kolleksiyonunu karıştırırsa bu bakımdan ne sırça sarayda oturduğunu kendisi de anlar. Kendisi de anlar diyoruz, zira bu hakikati anlamamış olan biri varsa galiba kendisidir, ve anlamamış gibi görünen biri de ancak siyasî bürosu şefi Zekeriyadır.

NETİCE:

* * *

Biz, on günlük tatil ve istirahat devresinden sonra, Tan ricalinin, hâdiseleri nihayet makul bir mantıkla görebilecek bir dirayet derecesine ulaştıklarını, müşahede ettiğimizi sanıyoruz.

Bugünkü Tan'da Başvekâletteki değişiklik ve onu takib eden şayialar etrafında on gün evvelki havadis kahramanlığına devam edilmemiş bulunuyor.

Bunu ve on günlük sed kararından Tan'ın bir kahraman türeyişi ve bir mağdur hüviyeti almıya yeltenmemiş bulunmasını neşriyatımızdaki isabetin mes'ut bir tecellisi addediyoruz.

Bilhassa Tan siyasî bürosunun Teşkilâtı Esasiye Kanununun 44 ncü maddesini nihayet anlıyabilmiş bulunması bu on günün boş geçirilmediğini ve Tan tahrir heyetinin bilgi kıymetlerini yükseltmek için bir hayli istifade edildiğini göze vuruyor.

Bu hal, kendisini irşad etmekle, gazetelere de şamil olması lâzımgelen efkârı umumiye murakabesi vazifesini, hakikaten yapmış olduğumuza bir delildir.

Garbî Anadolu manevraları başlıyor

(Baş tarafı 1 incide)

bî Anadolu manevraları büyük önder Atatürkün yüksek huzurlariyle yarın sabah şafakla beraber başlıyacaktır. Fakat bu manevralara hazırlık teşkil edecek harekât dünden itibaren başlamıştır.

Harekâtın tarzı inkişafı şudur:

Memleki denizden sarmış olan mefruz düşman İzmiri almak için çalışmaktadır. Mavi taraf kuvvetlerin temsil etiği bu düşman İzmirin cenup kısmından karaya asker ihraç etmiştir. Kırmızı taraf kuvvetleri bu mavi kuvvetle bir çarpışma yapmış nihayet Seferihisarla küçük Menderes arasında ve denize tamamen muvazi olan bir cephe tesis etmiştir.

Bu dafa kırmızı taraf cephesini yarmak imkânını bulan mavi taraf, kırmızı tarafı yandan vuracak bir vaziyette Kuşadası ve civarma da asker ihraç etmiştir.

Şimdi meselenin hakiki olarak buradan itibaren başladığı görülmektedir.

Mavi kuvvetler

Korgeneral Mustafa Muğlalının kumandasında olan mavi kuvvetler iki piyade fırkası, bir motörlü topçu kıtası, bir istihkâm taburile bir motörlü livadan mürekkeptir. Motörlü livanın Büyük Menderes nehri munsabile Kuşadasının cenubundaki Samsundağı arasında Karine iskelesine ihraç edilmiş olduğu mefruzdur.

Bu liva, Sökeye doğru ilerliyecektir. Motörlü livada zırhlı otomobiller, tanklar ve kamyonetlere bindirilmiş piyade kuvvetleri mevcuttur.

Kırmızı kuvvetler

Korgeneral Kerameddin Kocaman kumandasında bulunan kırmızı tarafın hakikî kuvvetleri, bir dağ livasiyle süvari alayından başka iki piyade fırkası ve diğer bir süvari alayından mürekkeptir. Kırmızı kuvvetler Aydın civarında kısmen toplanmış, kısmen de toplanmaktadır. Buraya seri bir surette nakledilmekte olan kuvvetler arasında Cumhur riyaseti muhafız alayı da vardır ve bu takviyeli alay Dersim mıntakasından nakledilmektedir. Bu suretle demiryollarımız da büyük bir kıt'ayı şarktan garbe süratle nakil manevrasına iştirak etmektedir.

Şu vaziyette kırmızı tarafa düşen vazife, mavi kuvvetleri denize sürüp dökmek ve mavi kuvvetlere düşen vazife de tutunmak ve ilerlemektir.

Kuşadası civarında mefruz olarak sahile ihraç edilen kuvvetler, sahil mıntakasında toplanmışlardır.

Vekiller Nazillide

Nazilli, 9 (Hususî) — Başvekâlet Vekili Celâl Bayar ve manevralarda bulunacak diğer vekiller bugün saat on ikide hususî trenle Nazilliye vasıl oldular. Atatürk saat on üçte gelecektir.

Nazilli fabrikasının açılma merasimi öğleden sonra yapılacaktır.

Ankaradan hareket

Ankara, 9 (Telefonla) — Dün şehrimizden Başvekâlet vekili Celâl Bayar ve vekillerin hareketini müteakip 14,50 de tahrik olunan hususî trenle de Büyük Önder Atatürk beraberlerinde Başvekil İsmet İnönü ve Kütahya saylavı Recep Pekerle diğer zevat bulunduğu halde Ege manevra havzasına hareket buyurdular.

İstasyonda başta Meclis Reis Abdülhalik Renda olmak üzere saylavlar, siyasî müsteşarlar, kumandanlar, binlerce halk ve bu arada profesör Pittard ile refikası da bulunuyordu.

Eskişehirde

Eskişehir, 9 (Telefonla) — Ulu Şef Atatürk, gece saat 20,50 de hususî trenleriyle buraya vasıl oldular. Tren dururken, halkı ve hükûmet erkânını pencereden selâmlıyan Cümhurreisimiz sonra beraberlerinde Başbakan İnönü olduğu halde indiler ve karşılayıcıların ellerini sıktıktan sonra halkla konuşmağa başlıyarak sualler sordular.

İzmirde hazırlık

İzmir, 9 (Telefonla) — Vali Fazlı Güleç ve müstahkem mevki kumandanı Cumhurreisimizi huduttan karşılamak üzere hareket ettiler. Ulu Başbuğun Nazilli fabrikasının küşat resminde bulunmaları büyük bir ihtimal dahilinde bulunmaktadır. Bundan sonra İzmirin Büyük Kurtarıcısına kavuşacağı kuvvetle umulmaktadır.

Nazillide bayram

Nazilli, 9 (Hususî) — Nazilli büyük bayramını yapıyor. Dün sabahtan itibaren buraya bir çok heyetler gelmeğe başladı. Bütün kasaba, başta kombina olmak üzere süslenmiştir.

Şimdi istasyonda Başvekâlet vekili ve vekillerimiz bekleniyor. Kombinamızı Büyük Önderin uğurlu elleriyle açmaları büyük bir ihtimal dahilinde görülüyor.

Aydında

Aydın 9 (Hususî) — Aydın, günlerdenberi yaptığı istikbal hazırlığını ikmal etmiştir.

Ulu Öndrein bu akşam manevra sahasına hareket edecekleri ve geceyi trende geçirecekleri tahmin olunmaktadır.

Basın Kurumu Başkanının cevabı

(Baş tarafı 1 incide)

sile, bu sabah bir mektup aldık. Aynen koyuyoruz:

"HABER,, e

İcra Vekilleri heyetinin, bir sebebi de devlet vesikasını tahrif olarak, on gün müddetle kapattığı Tan gazetesi, bu tatilden sonra bu sabah çıkan ilk sayısında kendilerini "kaza,, ya uğratan iki büyük yanlış üzerinde dert yanarlarken gene bir yeni "kaza,, eseri locak ki benim adımı da karıştırmış.

Gûya, HABER gazetesinde gazete daha kapanmadan "yanlış mı, tahrfi [illegible] her halde fena niyetle yapılmış bir tahrif bulunduğunu ima ediyormuş ve bu yazının da Basın Kurumu Başkanı Hakkı Tarık Us'un kaleminden çıktığına dair kulaklarına gazeteciler arasında ısrarla dolaşan bir rivayet gelmiş!.

(HABER) de çıkan o fıkrayı, benim yazmadığım şöyle dursun, böyle bir şey yazılmasını dahi söylemediğimi bu satırları basacak olan HABER'in yazı heyeti pek iyi bilir. Zaten buna bir saniye bile kendilerinin de ihtimal vermediklerini gene kendileri ilâve ediyorlar, ama bir de tavzih istiyorlar. Bu cemileyi gösteren (Tan) gazetesine kendi istediği bu 'tekzip,,, ten ben daha fazlasını söyliyebilirim.

Benim kalemimden değil böyle bir fıkranın çıkması, buna ihtimal vermekten bile o kadar uzak durdum ki, daha ertesi sabah gazetenin kapanma kararı malûm olmadan dahi, hâdiseyi kendi gazetemizin çocuklarına eski bir dersin yeni bir misali olarak açık açık gösterdim, durdum:

— İşte, dedim; arapça harflerle acele yazmanın, anlamadan dizme, karşılıksız ve dikkatsiz tashih etmenin kötü bir neticesi.. (Sürmenaj) ın (sürme) sini, - arapça harflerle yazılışında biribirine benzediği için - (süren) şeklinde; (naj) ı da (teessür) suretinde bırakan bir mürettip veya bir müsahhih hatası! Kabine değişikliği haberini bilip te yazmayanlara karşı yazmıya can atan bir gazete bunun yanlış olduğunu anlatmış bile olsa fena tefsirin gene önünü alamaz, diye ikaz ettim.

Ben böyle söylerken, bir Heyeti Vekile kararı bir (tahrif) olduğunu da resmen ilân etmiş bulunuyordu! Bununla beraber öyle izah edişime Tan'ın bu yazısını okuduktan sonra gene pişman değilim.

Bunun böyle olacağını Tan muharrirlerinin bildiğinde de ben şüphe etmem. Öyle olmayıp ta böyle olduğunu öğrenmiye de bu on günlük tatilleri içinde bol bol vakitleri vardı. Fakat, ne doğru söz, huy canın altında! Asılsız ve mevsimsiz rivayet ve şayia yazmanın cezasını daha dün yediler. bu tedip devlet işlerine karşı mübalâtsız davranmadan ileri geliyordu. Bugün gene asılsız olduğunu bildikleri bir rivayeti - ki ısrar ile dolaştıranlar gene o satırları yazanların kendileri olabilirler - acaba mide bulandırırız diye mi gazeteye geçirip behemehal tekzip arıyorlar?

İşte istediğiniz tekzip! Fakat bu tekzipte de çok eski devirlere gömülmüş bir isnat ve ima usulünün Tan sütunlarında baş kaldırır gibi olmasına karşı meslek, vazife ve ahlâk bakımından verilmiş bir ceza mahiyeti yok mudur? Gazeteleri meslek imtihanından geçirenleri meslektaşlara karşı daha saygılı görmek istemek hakkınız değil midir?

Hakkı Tarık US

İtalyanın Trablusta tahşidatı

(Baş tarafı 1 incide)

ki gönüllüler meselesinin üç devlet arasında müzakere edilmesi için İtalyaya yapılmış olan teklife verilen cevapta müzakere prensipinin kabul edilmiş olduğu, yalnız taallûl mahiyetinde bir takım şartlar olduğu rivayet edilmektedir.

İtalyan gazetelerine nazaran, İtalya, İspanyol meselesinin esasının tetkikine girişmek hususunda Fransa ve İngiltere tarafından izhar olunan arzuya iştirak etmektedir. İtalyanın daha 1936 senesi ağustosundan itibaren Roma hükûmetinin ademi müdahalesinin İspanyadaki muhariplere gönüllü, silâh ve para gönderilmesi memnuiyetini de ihtiva etmesini istemiş olduğu hatırlatılmaktadır.

İtalya tarafından olan cevapta 7 ve 25 sonkânun 1937 tarihli İtalyan notalarile İtalyanın Londra komitesindeki mümessilinin yapmış olduğu beyanatın da hatırlatılmakta olduğu söylenilmektedir. Zannolunduğuna göre, İtalyan cevabı, Grandinin 20 temmuzda Londrada yapmış olduğu teklifi tekrar etmektedir.

Grandi, o tarihte gönüllülerin geri alınması meselesinin tetkikine girişilmeden evvel Frankonun muhariplik sıfatının tanınması.nı teklif etmişti.

Diğer taraftan İtalyanın, Almanyanın dahil olmıyacağı müzakerelerden hiçbirine girmiyeceği söylenmektedir. Maamafih İtalyan cevabının daha süratli olarak tevdi edilmemiş olması hayret tevlit etmiştir. Bu arada bir takım âmillerin ortaya girmiş olduğu ve bilhassa Almanya ile evvelce mutabık kalınmak zaruretinin hasıl olmuş bulunduğu rivayet edilmektedir.

Malûm olduğu veçhile Hitler, İngilterenin hattı hareketi hakkında sarih malûmat almak üzere von Ribbentroppu Londradan celp etmişti.

Berlinle mutabık kalınmak suretile kaleme alınmış olan İtalyan cevabı bu cevabın İngilterede hasıl edeceği aksülâmeller hesap edilmek suretile tanzim edilmiştir.

HABER

İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir. İlânlarını HABER'e verenler kâr ederler.

Biliyor musunuz?

Böyle musiki âleti gördünüz mü?

Kisar adı verilen ve orta Afrikada yaşıyan bazı kabileler tarafından kullanılan bu musiki âleti, bir insan kafasından ve boynuzdan yapılmıştır.

Saç tuvaletleri

On sekizinci asırda, bazı şık kadınlar merasimlerde o kadar karışık ve yüksek saç tuvaletleri yaparladı ki, bu "saçtan bina,, nın yıkılmaması için, uşaklar, mütemadiyen arkalarından yürüyerek resimde gördüğünüz vazifeyi yaparlardı.

Koyunlar makineyi mağlûp ettiler!

Birçok tayyare meydanları otla örtülüdür ve tayyarelerin inişi esnasında bir kazaya sebebiyet vermemek için bu otların mümkün olduğu kadar kesilmesi icap etmektedir. Tabii bu işte makineler kullanılmaktadır.

Fakat Berlindeki Templehof tayyare meydanı müdürleri, makinenin otları kâfi derecede kes mediğini nazarı itibare almış ve meydana dokuz yüz koyundan müteşekkil kocaman bir sürü salıvermişlerdir. Koyunlar da makinenin yapamadığı bu işi bir günde mükemmelen başarmışlardır.

Böylelikle, bu makine devrinde, koyun makineyi âdeta mağlûp etmiştir.

Cüceler köyü

Bu gün Japonyanın himayesinde bulunan Mançukoda bir cüceler köyü keşfedilmiştir. Bu garib köyde, erkeklerin boyu 90 santimi geçmemektedir. Kadınlar ise bir parça daha uzun boyludurlar. Bu cüceler her türlü medenî inkişafa son derece muarızdırlar ve sekiz yüz nüfusluk bir kabile halinde ya şamaktadırlar.

Yılan nankör değildir

Yılan insana düşman olan sokup zehirliyen bir hayvandır, değil mi? Halbuki bakın o bile kendisini besliyene hiç bir fenalık yapmamaktadır.

Resimde gördüğünüz çocuk Avusturyalıdır. Ve yılanları çok sevmektedir. Bu çocuk nihayet bir gün kendisiyle beraber gördüğünüz müthiş yılana raslamış ve hemen koşup bir kabın içine koyduğu bir parça sütü getirip hayvanın önüne bırakmıştır. Sütü pek seven yılan kendisine ikramda bulunan çocukla dost olmuş ve ona gittikçe alışmıştır. Şimdi küçük ona her sabah eliyle süt içirmekte ve yılan da kendisini besliyen bu çocuğa âdeta okşar gibi sarılmakta ve hiç bir fenalık yapmağı aklından bile geçirmemektedir. Demek yılan bile nankörlükten çekiniyor. Ne tuhaf ve korkunç manzara değil mi?

Şen Fıkralar

Şaka!

Halası misafr gelince küçük Naciye bağırdı:

— Aman halacığım ne kadar da çirkinsin.

Bunun üzerine annesi onu payladı:

— Utanmıyor musun Naciye insan halasına böyle şey der mi?

— Anneciğm şaka ettim.

— Mademki şaka ettin: "Aman halacığım bugün ne kadar güzelsin!" deseydin daha iyi olurdu.

Köpeğin kulübesinde görünen kuyruğu mu imiş!

Zelzele

Şiddetli bir hareketi arzdan sonra:

— Mutfaktaydık ve hareketi arz olduğu zaman bütün tencere ve tabaklar kafama yuvarlandı.

— Böyle zelzeleler bana vız gelir, karım beni buna alıştırdı.

Babşişin sebebi?

— Vestiyerdeki kadına ama çok bahşiş verdin ha...

— Tabiî vereceğim... Baksana o da bana yepyeni bir manto verdi.

Tamire muhtaç!

Henüz meydana çıkarılmış tarihî bir şehri gezdikten sonra:

— Nasıl, güzel ve şayanı dikkat bir şehir değil mi?

— Evet ama, bir hayli tamire muhtaç!

Hikâye:

5000 franga bir dost!

Tanınmış bir Fransız seyyah ve muharriri, başından geçen şu garip macerayı anlatmaktadır:

Hindistanda yaptığım seyahatten sonra, "Amiral Kurbe,, adındaki vapurla, Avrupaya müteveccihen hareket etmiştim. Kızıl denizdeydik. Boğucu bir sıcak etrafı kasıp kavuruyordu ve deniz son derece sakindi.

Şezlong'uma uzanmış, meşhur gazeteci Jan Rangluayle konuşuyordum..

Her ikimizin alnından iri ter taneleri akıyordu.

Yol arkadaşım, mühim bir hadise ile yakından alâkadar olmak üzere gittiği Seylândan avdet ediyordu.

Mendilile terlerini silerek sordu:

— Parise mi dönüyorsunuz?

— Evet, dedim. Seyahatlerden artık bıktım!. Yine en iyisi Fransada kalmaktır. ,

— Hakkımız var dostum. Fransa ve bilhassa Paris çok güzel ama ne de olsa, seyahat etmek kadar zevkli bir şey olamaz.

— Ben de sizin gibi düşünüyordum mösyö Ranglua. Fakat şimdi fikrimi değiştirdim. Artık memleketimi terketmek istemiyoruum. Fransadan biran için dahi ayrılmak düşüncesi bile beni ürpertiyor!

— Dostum böyle söylediğinize göre, başınızdan büyük bir macera geçmiş olacak..

— Evet, filhakika öyle!.

Mükâleme devam etti; ona, uzun seyahatimde başımdan geçen hiç de hoş olmayan maceraları, Misor mihracesinin, Budayı tahkir ettim iddiasile beni nasıl öldürmek istediğini ve buunun üzerine oradan nasıl kaçtığımı bütün tafsilâtile izah ettim. Bunun neticesi olarak da, bir daha Fransadan ayrılmamağa yemin ettiğimi söyledim..

— Başınızdan geçmiş olan bu macera bir istisnadır, dostum, nihayet bu bir tek defa vuku bulabilir.. Bundan evvel başınızdan böyle bir şey geçti mi?

— Hayır!.

— Görüyorsunuz ya! Bu çabuk geçer ve katiyetle eminim ki, pek yakında tekrar seyahate çıkacaksınız

İtiraz ettim:

— Hayır!. İmkânı yok. Artık bitti?.

— Şu halde, sizinle 5000 franga bahse girerim ki, bu ayın sonundan evvel, yeniden Fransayı terkedeceksiniz.

Tahammül edilmez sıcağın bende tevlit ettiği uyuşukluğa rağmen yerimden doğruldum ve meydan okur bir şekilde şöyle dedim:

— Azizim mösyö Ranglua, bahsi peşinen kaybettiniz..

Gülümsiyerek ilâve etti:

— Pekâlâ, canım!.. Görüşürüz.

* * *

Seyahat devam etti. Marsilyaya çıktıktan sonra trene binerek ertesi sabah Parise geldik ve istasyonda birbirimizden ayrıldık.

Beş gündenberi, apartımanıma rahat rahat yerleşmiş bulunuyordum. Bir sabah, uşağım Jozef bana şu mektubu getirdi:

Marsilya 13 haziran

"Sefil,

Haşmetlû efendim, Misor mihracesine karşı gelmeğe cesaret etmiş olan sen ölüme lâyiksın! Seni öldürmek için Hindistandan geliyorum. Kaçmağa teşebbüs etme.Fransayı karış karış tanıyorum ve seni nerede olsa yakalayacağım. Efendimin intikamı önünde cesur olmağa çalış. Vasiyetnameni henüz yapmadınsa yap.

Polise, ailene ve dostlarına bunu haber verme, çünkü hiçbir fayda vermiyeceği gibi, onların da ölümü ne sebebiyet vermiş olursun.. Ruhun Budanın cehennemine gidecektir!,,

"J. K.,,

Bu mektup beni altüst etti.

Sizin de tahmin edeceğiniz vechile, mektupta yazılmış olduğu gibi, rahat rahat ölümü beklemeğe hiç de niyetim yoktu. Kaçmak lâzımdı. Evet kaçmak! Ve, caninin beni yakalayabileceği Fransanın her hangi bir şehrine değil, Fransa haricine,, onun beni bulamıyacağı bir memlekete kaçmak lâzımdı.

Derhal, sadık uşağım Jozefe, istasyona giderek Brükselе kalkacak ilk tren için bana bir bilet almasını söyledim ve hemen o akşam Paristen ayrıldım.

Ertesi gün, şüpheli bir şahıs tarafından takip edilerek Belçika payitahtına geldim.

Büyük bir endişe içinde, hadiseleri beklediğim bir sırada, inmiş olduğum oteldeki odamın kapısına şiddetle vurulduğunu duydum ve dehşet içinde ürperdim.

Bu kapının arkasında kim vardı? Peşime takılan korkunç Hindli mi?

Nihayet kapıyı açtım!

Bu otelin hademesiydi ve bana bir mektup getiriyordu.

[illegible] me gidince, heyecanla mektubu açarak okudum.

"Çok sevgili dostum,

"Ne öğreniyorum? Şimdiden memleketimiz haricindesiniz, ve Fransayı terkederek Belçikaya gelmiş bulunuyorsunuz. Şu halde bahsi kazandım. Henüz ayın yirmisi ve siz Brükseldesiniz. Doğrusu bu kadar kısa bir zamanda kazanacağımı hiç de zannetmiyordum.

"Şimdilik samimiyetle elinizi sıkarım.

"Dostunuz: J.. Ranglua,,

Zavallı dostum! Beni Fransada tehdit eden korkunç tehlikeden katiyen şüphelenmiyordu.

Vakıa bahsi kaybetmiştim. Fakat doğrusu hayatımı kaybetmektense, 5000 frangı kaybetmek muhakkak ki daha kârliydi.

Nihayet ona mektup yazmağa karar verdim. Fakat: "Dostlarına haber verme...,, tarzındaki tehdit aklıma geldi ve Jan Rangluaya cevap vermekten vazgeçtim

Üç gün daha geçti.

Yavaş yavaş içime emniyet gelmeğe başladı ve korkunç Hindlinin beni bulamayarak efendisinin yanına döndüğünü düşündüm.

Dördüncü günün sabahında tekrar bir mektup aldım ve titriyen ellerimle zarfı açarak şunları okudum:

Paris 24 haziran

"Aziz dostum,

Sizden bir mektup almağı düşünüyordum. Fakat herhalde Paristeki hareketinizden evvel aldığınızı ditten korkarak yazmaktan vazgetiniz. Hadi canım. Rahat rahat raya dönün. Bu Hindli hikâyesi nim tarafımdan uyduurulmuş Çünkü, doğrusu, bahsi kazanmalâzımdı. Bu size kurduğum bir zaktı ve itiraf edin ki, bunda vaffak oldum.

"Yarın trenden inişiniz de sizi tasyonda bekliyeceğim..

"Bana kin beslemeyin. Samiyetle.,,

"Jan Rangl

HAMİŞ — "Adresinizi, sırf iş için tuttuğum ve Paristenberi zi takip eden bir adamdan öğdim Belki de takip edildiğinizin kınavarmışsınızdır.

"J. R.

Ne kadar hiddetlendiğimi tahedersiniz! Bu gazeteci bana yabir oyun oynamıştı.

İtiraz da edemezdim. Çünkü sayı terketmiyeceğime dair bagirerken, bu işin içine hile ve nazlığın karışmayacağını şart mamıştım. Jan Ranglua kurnayapmıştı. Fakat bu onun hakkı

Mağlûbiyetimi kabul etmemızıkçılık olurdu. Jan Ranglua mükemmelen kandırmıştı.

Parise gitmek üzere bindiğtrenin sallantısı beni teskin e

Onun cidden benden daha kçıktığını itiraf ederek, 5000 fvermek mecburiyetinde kaldım.

O zamandanberi çok iyi dostduk.

Fransayı tekrar terkederek yahat zevkini tekrar aldım. den hep yalnız seyahat ediyor

Şimdi dostum Jan Rangluayı hatlerinde ona refakat ediyor Böylelikle kaybettiğim 5000 fbana cidden büyük bir dost kadırdı.

Fakat, artık şimdi, bana girmeği teklif edince, şiddetle dediyorum.

— Babam, köpek uykusunuyandırdı, diye beni dövdü.

— Amma senin kabahyok ki..

— Ben de köpeğin kuyruğuna teneke bağlamıştım.

BULMACA

Ben, yedi harfli bir kasabayım. Son üç harfimi birleştiriniz fransız, alman münasebatıihtilâfa mevzu olan zengin bir tanın adı çıkar.

3, 4, 5 orta harflerim insanların duygusuunu ifade eder. 1 2 inci harflerim temiz, pâk ğumu söyler. Gene son iki harden insanlrın geçinmeleri için tıkları işin yeni türkçe adı Beni biliniz bakalım?

Bu bilmecemizi halledenlerbirinciye büyük bir şişe ikinciye orta boy bir losyon, cüye iki küçük şişe esans, 200 okuyucumuza muhtelif yeler verilecektir..

HABER
ÇOCUK SAYFASI
Bilmece kupon
9 İLKTEŞRİN — 193

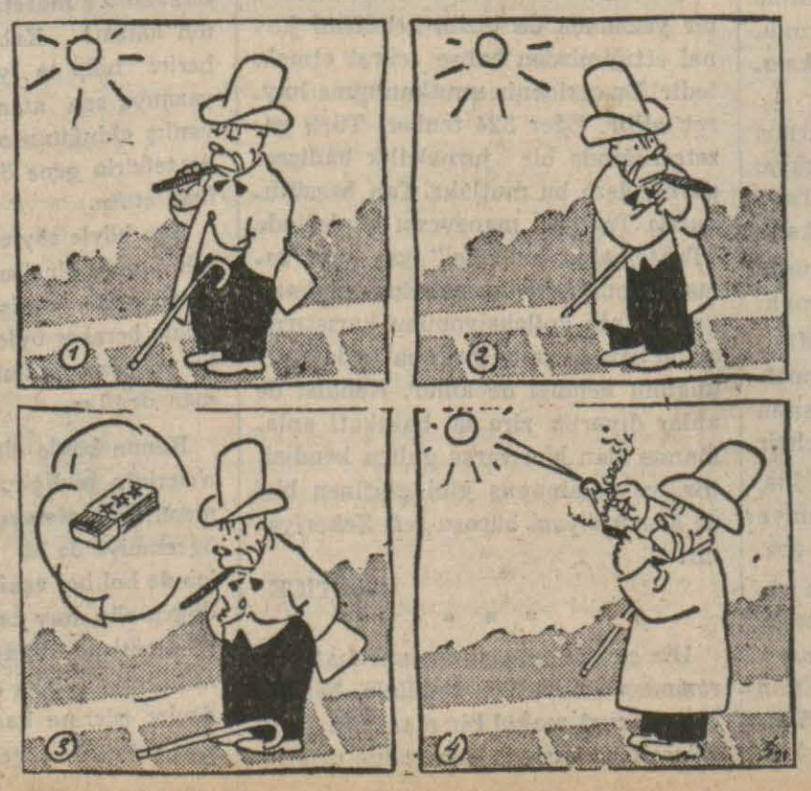

Simon Simon

Yıldızlara benzemeğe çalışmak beyhudedir!

Yazan: Ernst Lübiç

Sinemanın en büyük rejisörlerinden biri olan Ernst Lübiç, sinemada muvaffak olmak için, ne gibi şeraiti haiz bulunmak lâzım geldiğini, yazdığı şayanı dikkat bir makalede izah etmektedir. Bu yazıyı aynen alıyoruz:

* * *

Gerek esas hatları, gerekse çehrenin şekli ve ifadesi itibariyle, şu veya bu artistle, arasında müşabehet bulmağa mütemayil genç kız ve kadınlar, muhakkak ki ekseriyeti teşkil eder. Fakat sinemaya heves etmiş olan genç kız ve kadınlara, her şeyden evvel şunu tavsiye edeyim ki, kendilerine "Siz şu artiste ne kadar benziyorsunuz!,, diyenleri katiyen dinlememeleri lâzımdır. Eğer tavsiyelerimi takip ederlerse, muvaffak olmaları ihtimali artmış olur.

Kendi hesabıma, şuna kaniim ki, kendisine has bir çehreye veya orijinal bir ifadeye malik olan bir genç kız sinemada sade ve basit güzel kızdan çok daha fazla muvaffak olur.

Hatta diyebilirim ki, bu nokta, hakikî bir artist mizacına malik olmaktan adaha ehemmiyetlidir. Bununla, meslekî kabiliyetin ehemmiyetini indirmek istemiyorum. Fakat, sadece, sesli sinemadan sonra ancak tiyatro artistlerinin sinemada muvaffak oldukları hususundaki iddiaların doğru olmadığına işaret etmek istiyorum.

Sinema tamamiyle göze hitap eden bir sanattır. Bundan dolayı erkek veya kadın artistin şayanı dikkat ve hoş bir çehreye malik olmasının çok büyük bir ehemmiyeti vardır. Bilhassa şunu söyliyeyim: Sinemada muvaffak olmak için — sessiz film zamanında çok aranan "heykeli yapılacak güzellik,, değil — fakat vücut güzelliği tamamiyle elzemdir. Fakat hatların ahenginden maada, çehrenin de şayanı dikat, orijinal ve hususî bir ifadeye malik olması icap eder.

Meselâ Marlen Ditrih'i alın. Kadın güzelliği hakkında, erkeklerin fikirleri yekdiğerlerine benzememekle beraber, eminim ki, Marlen'in çehresinden daha teshir edici daha enteresan bir çehreye rastlamak imkânsızdır. Çünkü onun, kendine has bir güzelliği vardır. Dünyanın her tarafında, şüphesiz, bu büyük yıldıza az çok benziyen birçok kadınlar mevcuttur. Fakat onlardan hiç birisinde de Marlendeki bu muammalı ve manalı güzelliği bulamazsınız. Dünyada Marlenin çehresi gibi bir çehre, onun bir kopyesi, bir eşi mevcut değildir. Onun teshir edici güzelliğinin bütün sırrı, işte bundadır.

Ayni şey, üç büyük artist Klodet Kolber, Greta Garbo, ve Katrin Hepbörn için de varittir. Bu üç artistin muvaffakıyetleri, şüphesiz sadece, kendilerine has güzelliklerinden ileri gelmemektedir. Çünkü onların hepsine haki kî yıldızlar nazariyle bakıyorum. Bunlar, bilâ münakaşa, tanıdıklarım içinde en şayanı hayret üç aktristir!

Basit çehrelere malik olan iyi aktris lere gelince, bunların yeri sinemada değil, tiyatrodadır. Tabiî onların kabiliyetlerini hiç bir zaman istihfaf etmek aklımdan geçmez.

Sinemaya heves eden genç kızlar! İyi oynamağı öğrenin. Fakat her şeyden evvel şahsî olun. Yüyünüzde mevcut olan ve hiç bir yıldızınkine benzemiyen gizli ifade çizgileri meydana çıkararak bunları işleyin. Bu dostça tavsiyelerim, belki bir gün muvaffak olmanıza yarıyacaktır.

Ernst Lübiç

✶ Amerikada son senelerde hayat pek pahalılaşmıştır. Klodet Kolberin "Gidip gelme,, filmi 1935 de yarım milyon Türk lirasına malolmuştu. Ayni derecede vasat masraflı bir film olan ve ayni artistle çevrilen "Üçümüz de Paris te,, filmi ise 1937 de 1,200.000 liraya mal olmuştur.

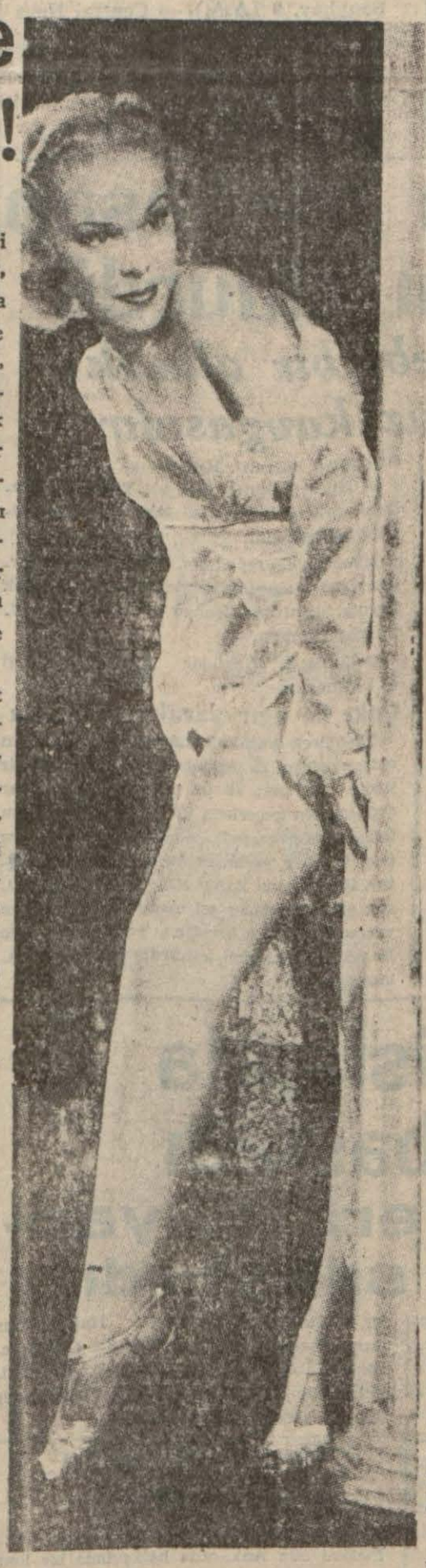

Rozalind Keyt

Musolininin oğlu filmci oluyor

Faşist propagandası için büyük bir şirket kuruldu

Amerikanın en büyük gazetelerinden biri olan "Nevyork Herald Tribüne,, bundan bir müddet evvel: "Musolininin oğlu Vittorya, "sinema şirketi direktörü,, serlevhası altında bir makale yazarak Romada, İtalyan propaganda filmleri için bir şirket kurulduğunu ve Musolininin oğlunun Amerikanın en büyük şirketlerinden birisinin müdürü olan Hal Roachin refakatinde Holivuda geleceğini haber veriyordu.

Bu habere pek de inanan olmadıysa da, şimdi bunun doğru olduğu anlaşılmış bulunmaktadır.

Filhakika Vittorya Musolini, Napoliden Rex vapuruna binerek geçen ayın 23 ünde, sabahleyin, Nevyork limanına çıkmıştır. Amerikalıların, kendisini ne fena karşıladıklarını, o zaman yazmıştık. Musolininin oğlu, bir motörle, limanın tenha bir yerine çıkarak, polis refakatinde, gizlice bir otele götürüldükten sonra, ertesi günü tayyareyle Holivuda, hareket etmiştir.

Sinema payitahtında bu ayın 23 üne kadar kalacak olan Vittorya Musoliniye, Hal, Roach, İtalyanın Amerika elçisi ve Floransadaki "genç faşistler,, teşkilâtı kâtibi umumîsi refakat etmektedirler.

Vittorya Musolininin, reisi bulunduğu şirket, sırf faşist propagandası için, bizzat Musolini tarafından teşkil edilmiştir. Verdinin şaheserinden alınan "Rigoletto,, filminden sonra, İtalyan tayyareciliğini ve onun son seneler zarfındaki inkişafını gösteren bir film çevrilecektir.

R. A. M. (Roachand Musolini) olan yeni şirketin, 120 milyon liretlik bir sermayeye malik olacağı anlaşılmaktadır.

"İtalyan millî iş bankası,, bu parayı şu şartlarla küçük Musoliniye vermiştir Konturat imzalanınca, 20 milyon nakden verilecek; 100 milyon da ihtiyat akçesi olacaktır.

Konturat, bizzat Musolini tarafından tertip ve imza edilmiştir. Amerikalı şerik Hal Roach bu işe bir tek dolar bile koymadığı için, bittabi, muhtemel bir ziyandan da kurtulmaktadır.

Onun vazifesi, sadece faşist filmlerin Amerikanın her tarafında gösterilmesini temin etmektir. Bu vazifesine mukabil, kârın yarı kendisine ait olacaktır.

Metro Goldvin Mayerin sabık ortağı Hal Roachın bu işteki rolü pek de malûm değildir. Buna mukabil, Musolininin bu kadar "güzel ve parlak, üstelik kârlı,, bir işin başına oğlunu geçirmesine tabiî nazarile bakılmaktadır.

Hal Roach, Romaya gittiği zaman Venedik sarayında büyük bir merasimle kabul edilmiş, şerefine Kastel Frusanoda parlak bir ziyafet verilmiş ve Musolini ona hatıra olarak verdiği fotoğrafının üzerine şunları yazmıştır: "Dostum Hal Roach'a bütün samimiyetimle,, bundan başka kendisi, bir de yüksek bir nişanla taltif edilmiştir.

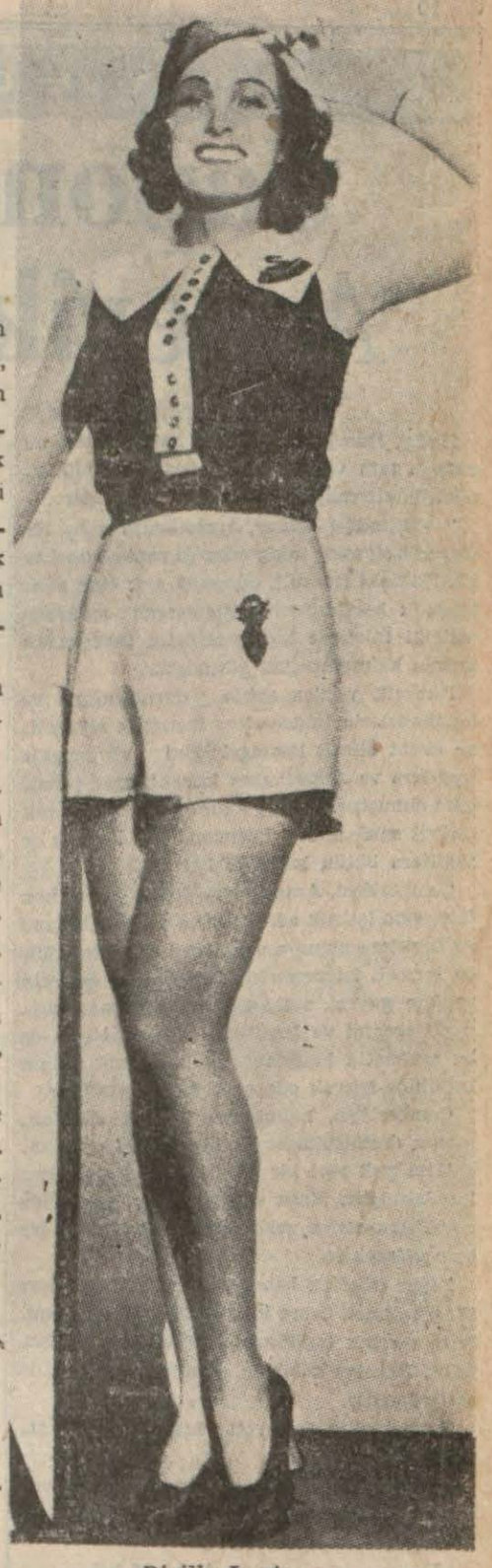

Ricilla Lavison

Lili Palmer

KÜÇÜK HABERLER

✶ Rober Taylor ile Barbara Stenvikin gizlice evlendikleri hakkında bazı şayialar çıkmıştır.

✶ "Sent Helen,, adındaki tarihî filmin baş rolünü, Şarl Vanel'in deruhte edeceğine muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

✶ Greys Mur, çevirmekte olduğu "Romans,, filminde (Faust), (Traviyata), (Marta), (Andre Şenye) operalarından parçalar söyliyecek ve "Monon" operasından "Gavot" parçasını (Madam Baterflay) operasından meşhur Düoyu teganni edecektir.

✶ Holivutta çevrilecek olan "Mari Antuanet,, adındaki büyük tarihî filmde On Altıncı Lûi rolü Şarl Buayeye verilmişse de, meşhur artist bu rolü reddetmiştir. Bunun üzerine ayni rol Peter Lora teklif edilmiştir. Mari Antuanet rolünü Norma Şirer deruhte edecektir.

✶ (Mari Valeska) filminde Napolyon rolünü yapalıdanberi Şarl Buayenin adı Amerikalılar arasında "Napi,, olmuştur.

Dünün ve bugünün haber ve hâdiseleri

Japonya karşısında Amerika ve Ingiltere

(Baş tarafı 1 incide)

Hatip, Ruzveltin nutkunu hatırlatarak bu nutkun tam vaktinde söylenmiş olduğunu tebarüz ettirmiş ve şöyle devam etmiştir:

"— Şimdiye kadar Amerikanın açık bir tecerrüt siyaseti takip edeceği zannedilmekte idi. Halbuki Ruzvelt, dünyaya arız olan adaletsizlik hastalığının yayılmasına müsaade edildiği takdirde hiçbir milletin taarruzdan masun kalmıyacağını görmüştür.

Ruzvelt, verilen sözde durulacağına ve muahadelerin kudsiyetine inanmak siyasetine avdet etmek lâzımgeldiğini söylemekle İngiltere ve Amerikanın kanaatlerine tercüman olmuştur. Sulhün idamesi için birleşerek gayret sarfedilmesi hususundaki teklifine de İngiltere bütün kalbi ile iştirak eder.,,

Çemberlâyn, Amerikanın dokuz devlet konferansına iştirak edeceğinden emin olduğunu ve İngiltere namına vaktinden evvel taahhüde girmek istememekle beraber bu devletin yegâne gayesi, sulhün tesisi olduğunu söyliyebileceğini ve İngiltere hükûmetinin de bu maksatla hazırlanacak her türlü plânın tatbikine iştirak edeceğini beyan etmiştir.

Çemberlâyn, halihazırda tekrar silâhlanmanın durdurulması lâzımgeldiğini ve istihsalâtın pek seri bir tempo ile başladığını kaydetmiştir. Kara ordusu tamamile techiz edildikten sonra vazifelerini yapabilecek bir hale gelecektir.

Diğer cihetten bahriyede, mevcut gemilere ilâve edilmek üzere inşa dilmekte olan gemilerin mecmu tonilâtosu 500.000 tondan fazladır. Bahriye zabit ve efradının miktarı da arttırılmıştır.

Tayyarecilik faaliyeti süratle inkişaf etmektedir.

Çemberlâyn, son iki sene zarfında ana vatandaki kuvvetlerin üç misline iblâğ edildiğini tasrih etmiştir.

Japonyaya cezaî tedbirler

Vaşington 8 — Reisicumhur Ruzvelt Amerika kongresini teşrinisanide fevkalâde bir toplantıya davet edecektir. Bu davet daha ziyade dünya vaziyeti neticesidir.

Amerikada bitaraflık prensipinin tadili lehinde kuvvetli bir cereyan başgöstermiştir. Bu prensipin Amerikanın ve dünyanın sükûn ve huzurunu temin edemiyeceği anlaşılmaktadır.

Siyasi mahafil Ruzveltin dünya meselelerinin halli işinde hâkim bir rol oynamak fikrini beslediğini söylemekte, fakat Vilsonun hatalarını tekrarlamıyacak kadar tecrübe sahibi olduğunu da ilâve etmektedir.

Ruzveltin Şikagoda irat ettiği nutuk, müşterek cezai hareketlere yol açmaktadır. Bu cezai hareket, ya ihtilâfların derhal halli için diğer milletlerle müştereken zecri tedbirler almağı, veyahut hariciye nazırı Hullün formülüne göre bilhassa iktisadi mahiyette daha geniş bir tesviye tarzını istihdaf edecektir. Ruzveltin birçok defalar bahsettiği iktisadi bir konferans akdi muhtemeldir. Ruzveltin yakınları, böyle bir konferansın içtimaa davetini düşündüğünü söylüyorlar.

Musolini Ruzvelte cevap veriyor

Roma, 9 — Ruzveltin nutkundan İtalyan gazeteleri bahsetmiyorlar, Fakat İtalyan hariciyesinin mesul şahsiyetleri tarafından radyoda dinlenen bu nutuk, buraya yeni bir ademi memnuniyet havası vermiştir.

Musolininin bu sabah Milânoda, "Popolo d'İtalya,, gazetesinde: 'Avrupa faşist olacaktır!,, serlevhası altında bir makale yazdığı tebarüz ettirilmektedir. Filhakika Musolini, bu makalesinde, bütün Avrupa milletlerinin, kısa bir zaman içinde faşist olacaklarını bildirmektedir.

Makalede şöyle yazılıyor:

"Bu anda faşizme karşı aksülameli temsil edenler kapitalistler, demokratlar, bolşevik parlamentocuları, komünistler ve bazı katoliklerdir ki, bütün bunlarla, bir gün hesaplaşacağız. Bunlar şimdi bize karşı bulunmaktadırlar. Biz ki, yirminci asrı temsil ediyoruz, onlarsa on dokuzuncu asrı temsil ediyorlar!

Avrupa faşist olacaktır derken, hâdiselere istinat ediyoruz; meselâ Japonya, bundan on sene kadar evvel kabul ettiği parlemanter durgunluktan kurtulmak üzeredir. Çenesi düşük kadınların yaygaraları ve piskoposların kafa ağırtan vızları bizi güldürüyor. Ve bize mide bulantısı veriyor.

Japonyanın bu hareketi onu faşist devletler sırasına götürmektedir. Başka bir devlet de, silâhla bolşevizme karşı döğüşmektedir. Bu Brezilyadır. Avrupada birçok devletler de faşist yolu üzerinde yürümektedirler.

Standarize edilmiş şekilde, ihracat faşizmi hiç bir zaman mevcut olmıyacaktır. Fakat bir doktrinler, metodlar, tecrübeler ve tahakkuk mahlûtu vardır ki, yavaş yavaş Avrupayı teşkil eden bütün devletlere girecektir. Totaliter devletler hakkında bazı çılgın ümitler bağlıyanlar unutuyorlar ki, her ikisi de ayni tecrübeden geçmiştir: İtalya muzaffer Afrika seferile; Almanya da hemen bütün Versay muahedesinin tasfiyesiyle.,,

İtalyanlar gibi Almanlar da Ruzveltin nutkunu okuyamadılar

Berlinden Paris Soir gazetesine bildirildiğine göre, Alman gazeteleri Ruzveltin nutkundan katiyen bahsetmemişlerdir. Buna mukabil, Musolininin Popolo d'İtalya gazetesinde yazdığı makaleden (bizim yukarıya koyduğumuz makale) büyük bir sitayiş ve heyecanla bahsetmektedirler. Bu makalenin birçok parçaları büyük puntolarla serlevhalara alınmış ve bu makale etrafında birçok yazılar yazılmıştır.

9 devlet konferansı nerede toplanacak ?

Londra, 8 (A.A.) — Röyterin öğrendiğine göre dokuz devlet konferansının nerede toplanacağı henüz malûm olmamakla beraber usul hakkındaki müzakerelerin diplomasi tarikile halen yapılmakta olduğu muhakkaktır. İngilterede hasıl olan kanaate göre, konferansın bir an evvel toplanması lâzımdır.

Tokyo, 9 (A.A.) — Röyter ajansının muhabiri bildiriyor:

"Milletler Cemiyetinin kararına ve Ruzveltin nutkuna cevaben hariciye nezareti tarafından neşredilen bir beyannamede ezcümle şöyle denilmektedir:

"Çin hükûmetinin Japon aleyhtarlığı siyaseti karşısında Japonya meşru müdafaa vaziyetinde hareket etmektedir. Garp devletleri Japonyanın hakikî maksatlarını anlamamışlardır.

Çin kızıllarının teşvikiyle Japonların Çindeki haklarını selbetmek için Japonyaya karşı anudane mukavemet ediyor. Harbe karşı paktı ihlâl eden ve dünya sulhünü tehdit eden Çin hükûmetidir.,,

"Mütecaviz,, liği kabul etmiyorlar

Tokyo, 9 (A.A.) — Nişi Nişi gazetesi dünkü kabine toplantısı esnasında Hirotonun beynelmilel efkârın son teza hüratı münasebetiyle Japonyanın vaziyetini izah ettiğini bildirmektedir.

Nazır Japonyanın muahede ahkâmına uygun olarak kanunî bir şekilde dokuz devlet konferasına davet edildiği takdirde bu daveti kabul edeceğini fakat (mütecaviz) sıfatı verildikten sonra vuku bulacak bir daveti kabul edemiyeceğini beyan etmiştir.

Kanadada Japenlara boykot

Ottava, 9 (A.A.) — İş kongresi reisi Draper bütün Kanadalı işçilere hitaben bir beyanname neşrederek kendilerini Japon eşyasına boykotaj yapmağa davet etmiş ve Japonyaya gidecek, mallara ve bilhassa silâh imalinde kullanılan iptidaî maddeler ambargo konmasını hükûmetten istemiştir.

Konferans hazırlana dursun

Şanghay, 8 (A.A.) — Japon Başkumandanı Natsui, Japonların gayesi Nankin hükûmetini ezmek olduğunu beyan etmiştir.

Zannedildiğine göre pek yakında Şanghayda bir taarruz yapılacaktır.

Çinliler bir şehri istirdat etiiler

Şanghay, 9 (A.A.) — Central News Çin ajansının bildirdiğine göre Şansi cephesinde Kuoksinen, Çinliler tarafından istirdat edilmiştir..

Muharebe devam etmektedir.

Bostancıda bir kasap arkadaşını öldürdü

Cinayetin sebebi bir alacak yüzünden ağız kavgasıdır

Dün gece saat yirmi dörde doğru Bostancıda Çatalçeşme taraflarından doğru üstüste birkaç silâh sesi işitilmiştir. Devriye dolaşan zabıta memurları silâh seslerinin geldiği tarafa koşmuşlar, yol üzerinde bir adamın yerde yattığını, bir adamın da elinde tabanca durduğunu görmüşlerdir.

Yerdeki adam muayene edilince öldüğü anlaşılmış, bir sediye ile karakola kaldırılmıştır. Katil elindeki tabancasile karakola götürülüp sorguya çekilince sarhoş olduğu anlaşılmıştır..

Katil adının İslâm olduğunu, Bostancıda kasaplık yaptığını söyliyerek demiştir ki:

— Vurduğum adam Kadıköyünde oturan kasap Hüseyindir. Kendisinden otuz lira alacağım var. Dün gene et almak üzere geldi. Vakit geçti. Konuşmak üzere bir yere oturduk. Rakı içtik. Sonra evlerimize dönmek üzere kalktık.. Ayrılmadan evvel Hüseyinden otuz lira alacağımı istedim. Vermiyeceğini söyliyerek küfretti. Kızdım:

— Hüseyin küfrü geri al! Yoksa fena olacak dedim. O küfrünü tekrar edince kendimi kaybettim.,,

İslâm üç el ateş etmiş, çıkan kurşunlardan ikisi Hüseyinin başına isabet ederek beynini dağıtmış, üçüncü kurşun da göğsünü parçalamıştır.

Tahkikata Üsküdar müddeiumumiliği el koymuştur.

Çakı ile ağır yaralanan kadın

Yeşildirek karakolu karşısında Meleğin evinde oturan 23 yaşında Dursun isminde bir kadın dün saat 16 da çarşıda kuyumcular caddesinden geçerken, Çarşıkapıda Ferhadın trikotaj fabrikasında çalışan Salih önüne geçmiş, beraber yaşamak teklifinde bulunmuştur. Kadın bunu kabul etmeyince Salih çakısını çekip Dursunu sol memesinin üzerinden vurmuştur. Ağır surette yaralanan kadın Haseki hastanesine kaldırılmış, Salih yakalanmıştır.

Habeşistanda kıtlık başladı

Çete harpleri İtalyanları pek sıkıştırdı

Londra 8 (A,A,) — Times gazetesinin tarihsiz bir muhabir mektubunda İtalyanların eylûl ayı ortasında Aduaya karşı yapılan bir taarruzu püskürtürken 200 maktul vermiş olduklarından bahsedilmektedir.

Bundan başka, bu mektupta ağustos sonunda Makalleye karşı bir taarruz icra edilmiş olduğu ve ayni tarihte Dessie - Massoua yolunda Habeşlerin 200 kamyona taarruz ederek bu kamyonları yakmış oldukları beyan olunmaktadır.

Times gazetesi muhabirine nazaran Habeşistanın hemen hemen her tarafında çete muharebeleri devam etmektedir. Ziraat, tam bir inhitat halinde ve vaktile Habeşistanın ihraç etmekte olduğu darı, şimdi Cibuti tarikile Habeşistana ithal olunmaktadır. Kıtlıktan yalnız yerlilerin değil, İtalyanların da müessir olduğu söylenmektedir.

Pr. Pittard'ın konferansı

Ankarada bulunan kıymetli âlim profesör Pittard dün Ankarada halkevinde bir konferans vermiştir. Konferansta bizzat Başvekil İsmet İnönü ve birçok saylavlar bulunmuştur.

Darılıp da barışan çiftlerin kurdukları

Aile yuvasından hayır gelir mi ?

Bu suale verilecek cevap "Evet,, dir, fakat bazı şartlarla..

Darılıp, bir müddet için ayrı yaşıyan karı kocanın tekrar birleşip saadete kavuşmalarını imkân dahilinde görmiyenler; bu hususta nikbin bir haleti ruhiye taşıyanlardan daha ağır bastırmaktadırlar.. Kırılan kalbin tekrar tamir edilemiyeceği, biribirine karşı soğukluk hisseden çiftlerin bir daha ısınamıyacakları ve karı koca hayatında ilk ciddi dargınlığın saadeti kökünden baltaladığı hakkındaki inançlar, halk arasında - belki de haklı olarak - kök salmış bulunuyorlar.

Ölen aşkın küllleri arasında bir kıvılcımın kalıp kalmadığını ve kaldıysa bu kıvılcımın aşk ateşini tekrar yakmaya kifayet edip etmiyeceğini araştırmağa hacet görmeksizin ve bilhassa dargınlığın esas sebeblerini araştırmadan umumiyete şamil olmak üzere bu hususta bir kaide koymak yanlıştır. Eğer kalb hakikaten ve bir daha tamir kabul etmiyecek surette kırıldıysa evli değil, biribirlerine zamkla yapışık insanların bile ayrılmaları — maddi sebebler varsa ve çocukların istikbali gibi mülâhazalar karışmadıkça — ancak bir zaman meselesidir. Bunları tekrar birleştirmede ne bir mana ne de sebeb kalmıştır. Ancak biribirlerine darılan çiftler arasında hakiki inkisarla ayrılanların adetçe çok az olduğunu da kabul etmek lâzımdır. Nice karı koca çok sudan ve esassız sebeblerle biribirlerine darılarak muvakkat bir zaman için biribirlerinden uzak düşmektedirler. Fakat işte asıl bu muvakkat ayrı düşüş esnasındadır ki hariçin kötü tesirleri altında bu ayrılık bir daha birleşmekte fayda bırakmıyacak şekillere dökülmektedir.

Mevzuu daha canlı olarak şu sualle inceliyelim: Soğuduğunuzu zannettiğiniz kocanız yahut karımızla tekrar barışmak, sizi izdivaca kadar sürüklemiş olan eski aşka dönüş imkânlarını yaratacak mıdır? Acaba o erkek yahut kadında eskisi gibi size il ham kaynağı olacak sihir ve füsunu tekrar bulabilecek misiniz? Yoksa hayatınız büsbütün çekilmez bir azap haline mi inkılâp edecektir?

Meseleyi ictimai bakımdan tetkik edecek olursak, birçok insanların mahkeme kapılarını göze aldırmaktansa barışmayı tercih edecekleri, hele işin içinde çocuk da mevzuu bahs olursa herhalde barışarak mehmaemken geçinmeyi göze aldıracakları muhakkaktır. Bunun için biribirlerine darılan karı kocanın barışmalarını daha tabii bir hal çaresi olarak kabul zarureti karşısında kalırız.

Evlilik hayatında dargınlıkları sık sık vukua gelen hâdiseler şekline sokmak çok büyük bir hatadır. Fakat şimdilik, bu esaslara girişmeden evvel dargınlıkların nereden çıktığını tetkik edelim.

Karımız yahut kocanızla uzun zaman dargın kalabilmek için herşeyden evvel biribirinizden biraz soğumuş olmanız icap eder. Çünkü biribirinize eski hararetli cazibe ile merbut olsanız dargınlıkların çok kısa sürmesi icap eder. Evvelleri darılsanız da kısa bir bakış yahut hafif bir tebessüm ile biribirinizle barışmak imkânlarını elde ettiğiniz halde şimdi nasıl oluyor da kocanız yahut karımızla uzun müddet dargın kalabilmektesiniz? Meselenin esaslı surette araştırılmasına bu noktadan başlamak lâzımdır.

Kadını zevk makinesi addetmek hatadır !

Fiziyoloji ve psikoloji mütehassısları karı koca dargınlıklarının sıklaşması sebeblerini evlilik hayatındaki ifratlarda buluyorlar. Ya kadın yahud da erkek arzusuna ve hislerine en ufak bir şekilde hâkim olmaksızın bunların alabildiğine tatminini istedikleri takdirde izdivaçta ifratlar başlamış demektir. Gerek hislerin gerekse arzuların her istenilen an ve her şart altında tatminine maddeten imkân olmadığı gibi bunların bu şekilde tatmini de bir sürü mahzurları ihtiva eder.

Birçokm kocalar zevclerini arzularının tatmini hususunda fazla üzmektedirler. Kadını bir zevk makinesi telâkki eden erkeklerin bu yolda düştükleri hatalar çok büyüktür. Ayni veçhile bir kadın da bu şekilde düşünür ve hareket ederse hayatta çok mühim bir yanlış yapmış demektir. Aşkın ölümünde bu gibi ifratlı düşünce ve hareketlerin rolü çok büyüktür.

Dargınlık sebeplerini tahlil edelim

Dargınlıkla neticelenen anlaşamamazlıklarda barışmanın fayda verip vermiyeceğini anlayabilmek için en doğu hareket dargınlık sebeblerinin iyie araştırılması ve tesbit edilmesidir. Sebeb bulununca devasını bulmak kolaylaşacağı için en kısa yol, işe dargınlıkların sebebini araştırmakla başlamaktır. Yukarıda da söylediğimiz, esaslı kırgınlıklar müstesna, dargınlıkların, sebebi izdivaç hayatında yapılan ifratlar ise, bunları tashih etmek şartile karı kocanın barışmaları çok isabetli bir hareket olur.

Evli hayattaki yanlışlıklar nelerdir ?

Bunlar saymakla tükenmez. Fakat bizce her türlü ifrat evlilik hayatında bir yanlış dır. İfratların en zararlısı ise cinsi arzulara fazla inhimak göstermektir. Hem maddi hem de eşiyle hoş geçinmek bakımından iki kat zararlı olduğundan bu yolda ifrata varmamak için elden her geleni yapmalıdır.

Bu yoldaki ifrat neticesi karı veya kocadan herhangisi olursa olsun fazla yorgun düştüğü ve sinirleri bozulduğu takdirde yapılacak iş bir müddet yalnız olarak istirahate çekilmektir. Karı ve koca biribirlerini bir müddet görmezler ve biribirlerinden ayrı yaşarlarsa - haricin kötü tesirlerine kapılmamak şartile - tekrar buluşmak ve eski mesut günleri tekrar canlandırmak için içten gelen arzular duymağa başlarlar. Bu müddet zarfında sihhatleri de avdet etmiş bulunur ve tekrar birleştikleri zaman eski saadete kavuşmak kabil olur.

Karı koca ifratlarında veya bilhassa tefritlerinde kabahatli taraf erkek ise ve erkek bu ifartlar neticesi müşkül bir vaziyete düşmüşse bu halini ıslah için her fırsattan istifadeyi iyice akılına koymalı ve ona göre hareket etmelidir. Dünyada hiç bir kadın yoktur ki yarım yamalak bir kocanın uzun müddet hürmetkâr ve takdirkârı kalsın. Bunu kafasına iyice yerleştirdikten sonra her erkek kendi başının çaresine bakarak müşkül mevkie düşmemeği gaye edinmelidir.

Kabahat kadında ise

Diğer taraftan kadın güzellik ve tazeliğini kaybetmiş ve kocasile arası bu yüzden açılmış ise o da mutlak surette bu halini ıslaha uğraşmalı, bir müddet yalnız istirahatten sonra kendini eski cazip hale sokmağa, güzelleşmeğe uğraşmalıdır.. Hiç bir koca tasavvur edilemez ki hayattan bezgin ve bitkin bir kadına uzun müddet tahammül edebilsin. Bu ince noktaya dikkat eden kadınlar, bir çok geçimsizliklerin, dargınlıkların önüne geçebilirler.

* * *

Şu kısa satırlar arasında kariin kendi kendine birçok fikirleri birden okumuş olacağına eminiz. İctimaiyat ve ruhiyat âlimlerinin bu fikirleri daha ihatalı surette uzun eserlerle anlatmış olmalarına rağmen şurasıkta işaret etmiş olduğumuz kısmı evlilik münasebatına hâkim olan bir vaziyeti iyice anlatmaya kâfidir sanıyoruz. İşte bu itibarla kat'i olarak iddia edilebilmektedir ki dargınlıkların, geçimsizliklerin başka sebeblerle tahaddüs etmediğine kanaat getirildiği zaman, evlilikte bu ifratların, mevcut olup olmadığına dikkat ederek - mevcutsa - bunları tashih suretile dargın çiftlerin eski hararetli günleri tekrar yaşamalarına imkân vardır.

Bir aşkın ilk günlerdeki hararetini sonuna kadar muhafaza etmesini istemek, her geçen gün daha gençleşmeyi istemek kadar beyhude bir arzudur. Fakat zaman aşkı olgunlaştıra olgunlaştıra o hale getirebiliriz ki çiftler onsuz yaşıyamıyacaklarına kanaat getirdikleri gün mesele kalmamıştır. Bu haleti ruhiye ile onlar sonuna kadar biribirlerine âşık yaşayabilirler.

İki tarafta hüsnüniyet olmak şartile biribirlerinden soğuduklarını sanan dargın çiftlerin tekrar birleşmeleri, yukarıda saydığımız mahzurları bertaraf etmek şartile eski mesut günlerin avdetine bir vesile teşkil edebilir. Şurası muhakkakıtr ki ufak tefek dargınlıklar mutlak surette geçimsizlik alâmeti değil, belki de kıskançlıktan doğan şeylerdir. Bu takdirde de çiftlerin tekrar birleşerek kıskançlıkları izale etmeleri gene kendi menfaatleri iktizasındandır.

Herhalde evlilikte darılıp barışmak diye bir safha vardır ki bunu sıklaştırmamak ve sebebsiz dargınlıklar ihdas etmemek şartile büsbütün ortadan kaldıramayız. Hergünkü hayatın yeknesaklığı içinde biribirlerine darılan karı kocaların - kavga etmemek şartile - tekrar barışmaları çok sade ve basit bir merasime tabidir. Tatlı bir söz, sevdiğini belli eden bir bakış, yahud da meselâ bir karanfil demeti yüzde doksan maksadı temine kifayet eder.

* *

E K O N O M İ

Memleketimizden muhtelif şekillerde toplayıp

Altın kaçıran adamlar mı var?

Toplanan altınlar

Merkez Bankasına satılamaz; çünkü bankanın verdiği fiyat alış fiyatından azdır. Halka satılamaz, çünkü külçeye rağbet yoktur. O halde...

Ne oluyor?

Türk parasının kıymeti etrafında bazı şayialar çıkararak Türk altını üzerinde spekülâsyon yapılması üzerine yapılan tahkikat sırasında nazarı dikkatı celbeden bir mesele alâkadar makamları yakından meşgul etmektedir.

İstanbul borsası Kotu haricinde bulunan Türk altını üzerinde her türlü alışveriş serbesttir. Bunun için altının kıymeti de serbest piyasada tekarrur etmektedir. Yalnız Cumhuriyet Merkez Bankası resmen tesbit edilen bir fiyatla altın mübayaa etmektedir.

Bu fiyat 945 kuruştur. Fakat bu fiyattan bittabi hiç kimse Merkez Bankasına altın götürüp satmağa yanaşmamaktadır. Çünkü, altının hariçteki alış ve satış fiyatları bundan çok yüksektir. Meselâ dün, altın borsa dışında 1056 kuruştan alınmakta ve 1058 kuruştan satılmakta idi. Bu fiyatlardan mütemadiyen altın toplandığı görülmektedir.

Gene görülmektedir ki bir kaç yahudi müessesesi köylerden, kasabalardan, bedestandan mütemadiyen külçe halinde altın almaktadır. Bu altının alış fiyatı da son olarak 1045 kuruştur.

Şimdi ortaya dikkate değer bir mesele çıkmaktadır: Bu altınlar ne oluyor?

Bu şekilde toplanan ve külliyetli bir yekûna baliğ olan altınlar Merkez Bankasına satılamaz, çünkü onun fiyatları çok aşağıdır. Halka satılamaz, çünkü o bu şekilde altına rağbet etmez. Kuyumculara satıldığını kabul etsek bu kadar geniş bir istihlâk pazarı yoktur.

İşte, bu cevabı verilemiyen sualler memleketimizdeki altının hariçe aktığı şüphesini uyandırmaktadır. Alâkadar makamlar bu meselenin üzerinde hassasiyetle durmaktadırlar.

Letonya ile ticaret müzakereleri

Hükûmetimizle ticaret muahedesi akdi için müzakerelerde bulunmak üzere bir Leton heyeti bu ayın otuzunda Rigadan hareket edecek ve 4 ikinciteşrinde Ankaraya varacaktır.

Sovyetlerle ticaret anlaşması

Dün Ankarada merasimle imzalandı

Ankara 8 (A,A,) — Türkiye ile Sovyet Rusya arasında mevcut olan ticaret muahedesinin yeni icaplara tevfiki ve iki devlet arasındaki mübadelenin inkişafının temini için cereyan etmekte olan müzakereler muvaffakiyetle neticelenmiş ve hazırlanan ticaret ve seyrisefain muahedenamesile ticaret mübadelâtı ve tediyatına ait anlaşmalar bugün Hariciye vekâletinde merasimle imza edilmiştir.

Muahede ve anlaşmaları Türkiye namına Hariciye vekâleti siyasi müsteşarı Numan Menemencioğlu ile Hariciye vekâleti kâtibi umumi vekili Nebi [illegible] ve Sovyet Rusya namına maslahatgüzar Horen Zalkin ve ticaret mümessil muavini Strasum imzalamışlardır. Bu münasebetle iki heyeti murahhasa reisleri arasında Türk - Sovyet dostluğunun samimiyetine işaret eden nutuklar söylenmiştir.

Nazilli fabrikası

Bugün merasimle açılıyor

Nazilli basma fabrikası bugün açılıyor.

Nazillii basma fabrikası beş senelik plânın dokuma kısmına dahil olanlarının dördüncüsüdür ve mamulâtı itibariyle bu fabrikaların en mühimmini teşkil etmektedir. Çünkü bu fabrika Anadolu köylüsünün giyim ve kuşamında en hayatî rolü oynayan basmayı yapmaktadır.

Nazilli kombinası 29,500 iğ ve 768 tezgâhlar işlemeğe başlamaktadır. Kombina iki ekiple 2400 işçi kullanacak ve yılda 2,000,000 kilo pamuk harcayacaktır. Yılda imalâtı miktarı 20.000.000 metre pamuklu bez olacaktır.

Amerikalılar

Memleketimizle sıkı ticaret birliği istiyorlar

Amerikadan bazı firmalar İstanbul Ticaret odasına müracaatla Türk ihraç mallarının bilhassa ham maddelerinin Amerikada daha geniş mikyasta sürümünü temine çalışmak arzusunda olduklarını bildirmişlerdir. Filhakika ihracat mallarımız Müttehit Amerika devletlerinin bazılarında tamamen meçhûl bulunmaktadır. Amerika firmaları buna karşılık Türkiyede de Amerika emtiasının daha geniş mikyasta sürümünün temin edileceği ümidini izhar etmektedirler.

Amerikada, bilhassa serbest dövize muamele hususundaki temayüllerin mevcudiyeti nazarı dikkate alınarak böyle bir teşriki mesai mümkün görülmektedir.

Arpa fiyatları

Arpa fiyatlarında küçük bir düşüklük görülmüştür. Bu düşüklüğe sebeb olarak siloların dolu oluşu ve yer bulunamamak yüzünden malın süratle piyasaya çıkarılması gösterilmektedir.

Anlaşmadan sonra

Almanya ile ticaretimiz ne safhada?

Almanların geniş ölçüde ithal müsaadesi vermeleri bekleniyor

Almanyada Türk ticaret odasının son gelen 20 numaralı bülteninde Almanya ile ticarî vaziyetimiz hakkında şu malûmat verilmektedir:

"30 ağustos 1937 tarihli Ticaret anlaşması metinlerin ve bunların tatbikatına müteallik talimatın kontrol dairelerine ancak geçen hafta sonunda verildiği anlaşılmaktadır. Mukaveleye bağlı 1 numaralı liste dahilinde verilecek ithal müsaadelerinin ithalâtçı firmaların geçen seneki faaliyetlerine ve aylık harekete göre tevzii hesaplarını hazırlamakta olan kontrol dairelerinin yakında geniş ölçüde ithal müsaadesi vermeye başlayacakları istihbar edilmiştir.

Diğer taraftan tahkikatımıza nazaran, satacakları malların bedellerini ne zaman tahsil edeceklerini tahmin ve hesap edemiyen ihracatçılarımızın muayyen bir zaman devresine ait faiz ve masrafların ilâvesile talep ettikleri fiyatlar satışları güçleştirmektedir. Bu sebeblerle Türk ve Alman tacirleri arasında önemli muameleler rapor haftası içinde dahi kaydedilmemiştir.,,

Avusturya merkez bankası müdürü Ankarada

Ankara 8 (A,A,) — Avusturya merkez bankası reisi Victor Kienböck bu sabah şehrimize gelmiş ve istasyonda karşılanmıştır.

Cumhuriyet Merkez bankası direktörü Salâhaddin Çam bugün Ankarapalasta misafir reis şerefine bir öğle yemeği vermiştir. Yemekte Avusturya sefiri milli bankalar direktörleri, muavinleri ve ileri gelenleri hazır bulunmuştur.

Frank ve Türk borcu

Londra borsasına frank son fiyat seviyesini muhafaza etmiştir. 150,21 de evvelki akşam kapanan frank dün bir İngiliz lirası karşılığı 150,31 de açılmış ve ayni fiyatta kapanmıştır.

Türk borcu birinci tahvilleri dün 13,45 te açılıp ayni fiyatta kapanmıştır.

Eminönü meydanı açılırken

Şehrin ticaret merkezi

Balıkpazarı da intizama sokulamaz mı?

Nafia vekilimiz Ali Çetinkaya, Tramvay şirketinin İstanbul halkından fazla olarak aldığı ve şimdi iade etmekte olduğu 1,700.000 lira ile Eminönü meydanının açılmasını temin etmiş bulunmaktadır. Eminönü, Küçükpazara kadar uzayan şehrin ticarî merkezinin başlangıç noktasıdır ve öğreniyoruz ki meydan açılırken bu ticaret merkezinin Balıkpazarı ağzına kadar olan adalarından bir kısmı da kaldırılacaktır.

Bu büyük ticaret sahası elân Bizans devirlerinden kalma hanlarını, yıkık dükkânlarını, pis duvar, sokaklarını karanlık köşelerini muhafaza etmektedir. Medenî bir insanın tahammül edemiyeceği, fakat medeni insanların midesine taalûk eden her şeyin geçtiği şu yerlere bakınız. Genç Türkiye cumhuriyetinin modern bir zihniyetle dönen ticaret müesseselerinin bu yerlerde nasıl barındığına hayret edersiniz.

Faal nafia vekilimizden esasen evvelce mukarrer olan büyük caddenin açılması için bir formül bularak İstanbul ve Türk ticaretinin anamerkezini şu kötü manzaradan kurtarmasını dileriz.

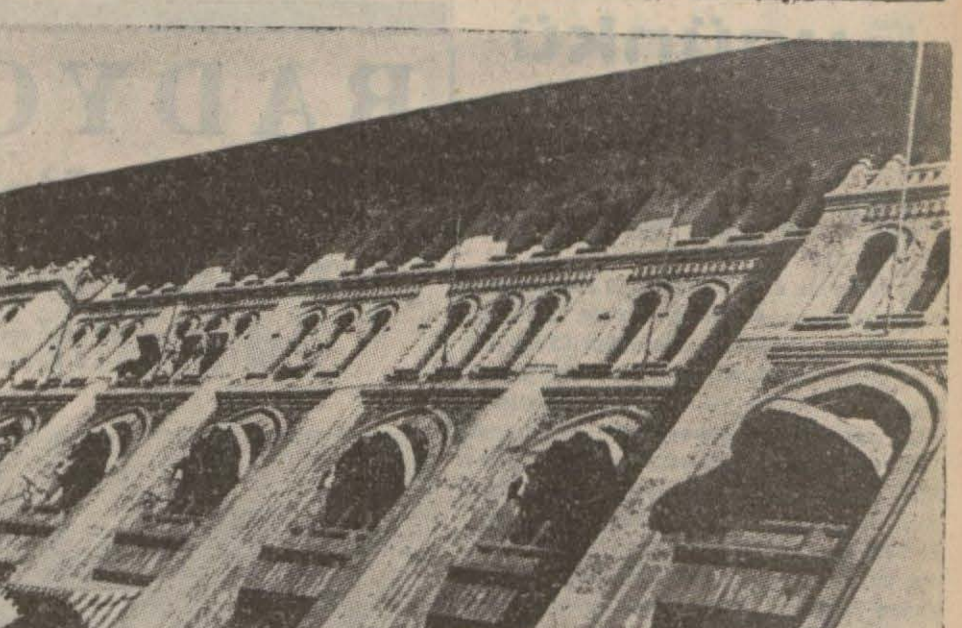

Ticaret Odası işte bu muazzam binada mekân kurmuştur

Ticaret odaları

Pek yakında

Tarihe karışıyor

Para toplamaktan başka hemen hemen hiç bir işe yaramadığı sabit olan bu müesseseler yerlerini "Mıntaka İktısat Odaları,, na bırakacaklar

İktısadî bakımdan çok büyük ehemmiyeti olan iki kanun projesi üzerinde son tetkikler ikmal edilmek üzeredir. Bu kanun projelerinden birincisi bugünkü Ticaret Odaları yerine kurulacak (Mıntaka İktısat Odaları), diğeri de yeni "Sanayi Ofisleri,, teşkilâtına aittir. Birinci proje ile ticaret ve sanayi âlemi büyük bir işe yaramadıkları artık kat'î olarak malûm bulunan Ticaret Odalarından kurtulacak; ikinci proje ile sanayi kendi malı olan birlikleri daha devlete yakın bir şekle sokulmuş görecek ve Ticaret Odaları ile alâkasını kesecektir.

Ticaret Odalarının en mütekâmil modeli halinde görünen İstanbul Ticaret Odası dahi ticaret ve sanayi erbabına tam mânasiyle faydalı olmaktan çok uzaktır. Esasen böyle bir şeye teşkilâtın şekli mânidir.

Ticaret ve sanayi erbabından senede 60 küsur bin lira temin eden Ticaret ve Sanayi Odası dolgun maaşlı bir umumî kâtip ile altı müdür ve gene maaşları devlet memurlarından çok fazla olan elli kadar mürakip, şef, memur ve müstahdemin maaşlarını temin eder. Buna mukabil odanın altı şubesinin yaptığı işler cidde şayanı dikkat (!)-dir.

İstanbul Ticaret Odasının bir tetkikat ve istihbarat şubesi vardır. Odanın galiba en ehemmiyetli fakat en lüzumsuz şubesi de budur.

İstanbul Ticaret Odasının bir meseleyi tetkik edip te neticeye bağlaması kabil olamaz. Çünkü bu netice hemen daima temenni şeklinde vekâlete arzolunur. İstihbarat tarafı ise sadece bulunuvermiş bir isimden ibarettir.

Muamelât şubesi sicil, kayıt ve sare işleriyle meşgul olur ki bu şube Odanın varidat membaının bir çarkıdır. Muhasebe şubesi kezalik varidat membaının diğer çarkını teşkil eder.

Yarım asırdan fazal bir ömre malik olan Ticaret ve Sanayi Odasının ancak geçen sene tesis edilebilen sanayi şubesi bir şeyler yapmak azmiyle hareket eder. Fakat odaya karşı gösterilen antipati bu şubenin düzgün işlemesine mâni olur.

Odanın esnaf ve neşriyat şubeleri yegâne iş yapan şubeler halindedir. Bunların eserleri meydandadır. Ve hakları doğrusu inkâr edilemez.

Bizzat dahildeki erkânının itiraf etettikleri cihetle İstanbul Ticaret Odasından bir işin normal bir şekilde çıkması iki buçuk ayda kabil olur. Bir me mesele evvelâ umumî kâtiplikçe bir şube müdürüne havale edilir. Şube müdürleri bunu bir raportöre yahut memura verir.

Memur veya raportör tetkikata çıkar. Tetkikat neticesi rapor hazırlanır. Ve müdüre verilir. Müdür raporu tetkik eder. Kendi de bir şeyler liâve ederek umumî kâtibe verir. Umumî kâtip idare heyetine koyar. Heyet müzakereden sonra meclise verir. Meclis müzakere eder ve kabul ederse vekâlete gönderilmesine karar verilir.

fiakatlcmnşnşee cgt eta oetaoi etaoeta

Bu işin normal safhasıdır. Fakat ekseriya raporun üç defa raportöre döndüğü, aylarca müdürlerin masalarında dolaştığı gene aylarca idare heyetine giremediği ve girince de geri çevrildiği olur.

Bundan on sene evvel her hafta hattâ hafta da iki defa toplanan Ticaret Odası meclisi, şimdi en çok ayda ve ekseriya iki, üç ayda bir toplanmaktadır.

Ticaret Odasının bir muntazam tarafı vardır: Tahsilâtı.. Bunda hiç müsamaha yoktur. Tüccardan, sanayiciden şirketlerden bu para alınır.

Ayda bir çıkan mecmuası, günlük piyasa gazetesi ve muntazam statistikleri olmasa odanın mevcudiyetine inanmak müşküldür.. Ticaret ve Sanayi erbabı Ticaret Odaları yerine faydalı bir teşekküle kavuşacağız diye ne kadar sevinseler azdır.

Meseleler

Daimî sergi hazırlıkları

İstanbulda yapılması mukarrer olan daimi sergi binası etrafındaki münakaşalar sürüp gitmektedir. Hasıl olan cereyandan bu binayı belediye ile ticaret odasının müştereken yapmak istedikleri anlaşılmaktadır. Belediye ve ticaret odası bir taraftan bu şekilde İstanbula bir sergi binası kazandırırken diğer taraftan da - içine dans ve balo salonları, boks yerleri, yüzme havuzları da yerelştiriverecek - iyi varidat getirir bir menba vücuda getirmeği düşünür görünmektedirler.

Halbuki diğer taraftan bizim bildiğimize göre bu işi ilk olarak ortaya koymuş olan İktisat vekâleti bu hususta lâzımgelen tetkikatı - gürültüsüzce - yaptırmaktadır. Hattâ duyduğumuza göre bu tetkikler sona ermiş bulunmaktadır.

Eğer yanlış hatırlamıyorsak, dokuzuncu yerlimallar sergisinin küşadından bir gün evvel yanında Sümer Bank umum müdürü Nurullah Sümer ve daha bazı zevat bulunduğu halde serginin son hazırlıklarını tetkik eden Başvekâlet vekili Celâl Bayar İstanbulun bir daimî sergi binasına olan ihtiyacına işaretle şu mealde bir direktif vermişti:

"— İstanbulda bir daimi sergi binası yapmak kararındayız. Bütün vilâyetlerin iştirakile bu işe yarar mükemmel bir şey yapmak istiyoruz. Bunun neye mal olacağını ve nerede yapılması münasip bulunacağını etüt edip süratle bana bildiriniz.

Ertesi günü serginin küşat nutkunu söyliyen Celâl Bayar, bu noktaya tekrar temasla:

"— Hükûmet Ankarada olduğu gibi İstanbulda da daimi sergi binası kurmağı arzu eder. Bu hususta yapılacak teşebbüse devlet, elinden gelecek müzahereti göstermeği esirgemiyecektir.,,

Demişti.

D direktifi ve şu vaadi alan makamlar elbetteki süratle bu iş üzerinde calışmış bulunmaktadır.

A. F.

Eugünkü radyo programı

İSTANBUL:

18,30 plâkla dans musikisi, 19 İnci tarafından türkçe şan, piyano refakatile, 19,30 konferans, Dr. Ali Şükrü tarafından (Yeni doğmuş çocuklara ilk on beş güne kadar dikkat olunacak noktalar ve bakım hususiyetleri), 20 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi, ve halk şarkıları, (saat ayarı), 21,15 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 son.

BÜKREŞ:

19,05 dans musikisi, 20,20 konferans, 20,40 gramofon, 21, şan konseri, 21,20 mektup kutusu, 21,35 dans havaları, 22,35 hava, haberler vesaire, 22,50 konser.

LONDRA:

18,05 dans orkestrası, 19,05 çocukların zamanı, 20,05 askeri bando, 20,35 hafif musiki, ve dans havaları, 21,25 haberler, gramofon ve saire, 22,05 konser, 23,05 karışık yayın, 24,35 dans havaları, istirahatlerde hava, haberler vesaire,

ROMA:

18,20 dans musikisi, 18,55 karışık yayın, 21,45 karışık musiki, 22,05 opera yayını, 24, 20 haberler, sonra dans musikisi.

Bu akşam şehrimizin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

Nöbetçi eczaneler

İstanbul cihetı: Eminönün Necati Ahmet, Sirkeci Bensason, Alemdar Eşref Neşet, Beyazıt Asador, Şehzadebaşı Hamdi, Aksaray Sarım, Şehremini Hamdi, Karagümrük Fuat, Samatya Erofilos, Fener Hüsameddin, Eyüp Hikmet, Bakırköy Hilâl,

Beyoğlu cihetı: İstiklâl caddesi Della Suda Tepebaşı Kinyoli, Galata Hüseyin Hüsnü, Taksim Limonciyan, Şişli Nargileciyan, Kasımpaa Vasıf, Hasköy Barbut, Beşiktaş Süleyman Recep, Ortaköy Ortaköy eczanesi, Arnavutköy Mihaladis, Bebek Merkez, Sarıyer Asaf,

Üsküdar cihetı: Ahmediyede Ahmediye eczanesi.

Haber ilân tarifesi

İlân sayfalarında santimi	40 Kr.
Resmî ilânlar	30 „
Dördüncü sayfada	100 „
Üç ve ikinci sayfalarda	200 „
Birinci sayfada	400 „
Başlık ilânlar	500 „

Ticarî mahiyeti haiz olmıyan küçük ilânlar 20 kelimelik beş defası 120 kuruştur. Eskiden mukavelesi olan müşterilerimizin mukaveleleri müddetince fark alınmaz. Uzun müddet devamlı ilânlar tenzilâta tâbidir. İlân vermek hususunda yalnız ve münhasıran VAKIT YURDU altındaki *Kemalettin İren* ilân bürosuna müracaat edilmelidir.

Telefon: İstanbul . 24370

ZAYİ — 1922 senesinde İtalyan mektebinden aldığım tasdiknamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
V. P. 1795 — Ali Nihat

DOKTOR

Kemal özsan

Üroloğ . Operatör

Beyliye mütehassısı

Karaköy — Ekselsiyor mağazası yanında. Her gün öğleden sonra 2 den 8 e kadar: Tel: 41235

Diş Doktoru

Necati Paksı

Hastalarını hergün sabah 10 dan akşam 19 za kadar Karaköy Tünel meydanı Tersane caddesi başında No. 1/2 de kabul eder.

Salı ve cuma günleri saat 14 den 18 ze kadar parasızdır.

ZAYİ Foça İlkmektebinden 1931 senesinde aldığım şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Celâl oğlu Necdet

RADYOLİN İLE

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

Zira bir veya iki defa yapılan her iş mutlaka yarım demektir ve bu kadarile dişlerin sıhhatini tam temine imkân yoktur.

Yemeklerin kırıntıları, salyanın ifraz ettiği mikroplar, dışarıdan alınan muzır mevad karşısında dişler ve diş etleri eğer mütemadiyen temizlenmezse bozulmağa çürümeğe mahkûmdur. Çürük dişler, mide ve barsak ihtilâtlarından zatürreeye kadar her nevi hastalığa yol açabilir

RADYOLİN

ile muhakkak sabah, öğle ve akşam ve her yemekten sonra günde 3 defa fırçalamak şartile

Mekteplilere, Çocuk velilerine, Okul Direktörlerine:

Mektep kitaplarınızı almadan.... bir kere eski tanıdığınız

"VAKIT" Kitabevine

uğrayınız. İlk, Orta, Lise, Yüksek ve Meslek... Her okulun, her sınıfı için, her dilden, her türlü maarif neşriyatını buradan kolaylıkla ve derhal edinebilirsiniz.

Rastgele yerden almanın sonunda yanılma, yorulma, vakit kaybetme olabilir, üzülebilirsiniz.

İhtisasa her yerde kıymet vermeli: (VAKIT KİTABEVİ) de mektep kitapçılığında ihtisas kazanmıştır.

Kitap üzerine gelecek her sorguya karşılık verilir.

ADRES: İstanbul - Vakıt Yurdu. Telefon: 24370. Telgraf: Vakıt - İstanbul. Posta kutusu: 46.

Akay işletmesinden

Akay işletmesine ait Azapkapıda Levazım anbarı ile Kasımpaşada Cami altı anbarlarında mevcut muhtelifülcins müstamel eşya 25 İlkteşrin 937 Pazartesi günü saat 14 de açık arttırma ile satılacaktır. Eşyayı ve listesini görmek istiyenler her gün Azapkapıda levazım anbarı başmemurluğuna ve arttırmaya girmek için yukarda yazılı gün ve saatte yüzde 7,5 teminat akçeleriyle Azapkapı levazım anbarında satış heyetine müracaatları. (6714)

Istanbul Defterdarlığından

	Lira	Kuruş
Beyoğlunda Kamertahun mahallesinin Çukur sokağında eski 4 yeni 6 sayılı ev enkazı.	99	84

Yukarıda yazılı enkaz 12-10-1937 salı günü saat 14 te peşin para ve açık arttırma ile satılacaktır. Taliplerin yüzde 7, 5 pey akçelerini muayyen vakitten evvel yatırarak defterdarlık millî emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış komisyununa müracaatları (F.) (6533o)

Opratör Uroloğ

Doktor

Süreyya Atamal

Beyoğlu İstiklâl caddesi Parmakkapı Tramvay durağı No. 121 birinci kattaki

Muayene hanesinde hastalarını hergün saat 16—20 arasında kabul eder.

İşçiler

İş Kanunu size ne haklar vermiş ve sizden neler istiyor bilmeğe mecbursunuz.

Bunları size sual cevaplı, toplu ve pratik olarak öğretecek olan:

İş verenin ve işçinin kanuni hak ve ödevleri kitabıdır.

Fiatı 10 kuruştur

İnkılâp Kitapevinde satılır.

Doktor Hafız Ce al

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukarays mahsustur. Muayenehane ve ev telefon 22398. Kışlık telefon: 21044.

DOKTOR

Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâle li tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder.

Istanbul Erkek öğretmen Okulu Satınalma Komisyonundan:

Okulumuzun 937 malî yılına ait sekiz aylık mekülât ve mahrukat ihtiyacı aşağıda gösterilen günlerde Cağaloğlunda Kültür binasında Liseler muhasebeciliğinde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin şeraiti anlamak için Kadıköy Acıbademde bulunan okul idaresine müracaatları, muvakkat teminatın eksiltmeden bir saat evvel yatırılarak teminat makbuzu ve 937 yılı ticaret odası belgeleriyle belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.

Nevi	Miktarı	Fi:	Teminatı L. Krş.	İhale gün ve saati
Ekmek	40000	10,5	315 00	12/10/937 Saat 14
Dağlıç eti	4000	45		
Karaman eti	2000	43	234 73	12/10/937 „ 14,30
Sığır eti	500	35		
Kuzu eti	600	48		
Sade yağ	2500	100	188 00	12/10/937 „ 14,45
Toz şeker	8000	26,5	159 00	12/10/937 „ 15
Kuru fas.	2500	16		
Kırmızı merc.	200	12	48 45	12/10/937 „ 15,30
Yeşil merc.	600	17		
Nohut	1000	12		
Kuru soğan	3000	3,5		
Patates	4000	8	150 88	12/10/937 „ 15,45
Yumurta	80000	2		
Pirinç	7000	23	121 00	15/10/937 „ 14
Makarna	1000	26		
Un	1700	16	41 85	15/10/937 „ 14,30
Şehriye	100	26		
Beyaz peynir	800	37	44 70	15/10/937 „ 14,45
Kaşar peyniri	500	60		
Süt	3000	12		
Tereyağ	150	100	50 63	15/10/937 „ 15
Kaymak	100	120		
Kâse yoğurdu	900	5		
Kok kömürü	150	1870	211 00	15/10/937 „ 15,30
Mazot	5000	7	26 25	15/10/937 „ 15,45
Sebze: 11300 kilo, 11700 adet 1675 demet			100 00	15/10/937 „ 16

Türk Hava Kurumu

Büyük Piyangosu

6. ıncı keşide 11 Birinciteşrin 937 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır.

Bundan başka: 40.000,25. 1000,. 20.000, 15.000 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7 -birinciteşrin-937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

Geceleyin bir kapının açılıp kapandığını işitir gibi oldu. Sonra hiçbir şey işitmeyince, yanıldığını düşündü ve tekrar uyumağa çalıştı.

Fakat, biraz sonra, bir kibrit çaktı, saatine baktı. Saat geceyarısından sonra yarımı gösteriyordu. Kalktı ve odasından çıktı.

Koridorun nihayetinde, Maurice'in kapısının altından bir ışık huzmesi süzülüyordu. Dinledi ve, hiçbir gürültü işitmeyince, kapıyı vurdu. Cevab alamadı. O zaman içeri girdi.

— Lâmbasını söndürmeyi unutmuş olacak, diye düşündü.

Birdenbire, yatağın gündüzkü gibi bulunduğunu ve masanın çekmesinin boş olduğunu gördü.

Odasına girdi, acele ile giyindi ve, altmış yaşında olmasına rağmen, bir genç adam (delikanlı) gibi gara koştu. İtalya ekspresinin saati geçmiş olacaktı. Fakat Romaya son bir tren daha vardı.

Kendisini tanıyan bir memur ona malûmat verdi. Maurice gitmişti. Biletini Turino için almıştı.

... Maurice, hemen Orta civarında olan Corconio'ya bir bilet aldı. Omegna'ya kadar demiryolu gölün boyunca gider. Adadaki ağaçlar geniş dallarını gösteriyorlardı (uzatıyorlardı).

Tren Omegna'dan kalktı. Bir saat sonra, büyük Alpları yaslanmış küçük bir İtalyan şehri olan Domodossola'ya geliyordu. İtalyayı İsviçreye bağlıyan otobüs oradan kalkar. Bu otobüs altmış dört kilometrelik mesafeyi on iki saatte kateder.

Seyahat yüz frank kadar tutar. Maurice'in pek az parası vardı. Tarifelere bakmıştı. Turino'dan seyahat daha

pahalıydı. Üçüncü mevki ücretini tesviye ettikten sonra kendisine ancak üç dört yemeklik bir para kalacaktı.

Bunun üzerine, yürüye yürüye gitmeye karar verdi. Katedeceği 64 kilometreyi üç kısma ayırdı.

Yolda, arabasiyle giden bir bay ona yer vermek istedi, Maurice:

— Teşekkür ederim, diye cevab verdi. Yürüye yürüye gidiyorum.

— Kabil değil, yayan gitmek kabil değildir. Hem de nekadar geç kalacaksınız! Eminim ki bayan sizi bekler.

— Beni kimse beklemiyor.

— Ö! ne fena! insan seyahatten dönünce iyi bir ateş, sıcak bir çorba ve bir kadın ne hoştur!

Araba Maurice'i arkada bıraktı, o da yoluna devam etti.

— II —

Fransızca cümlelere verilecek olan cevablar, suallerî ile beraber şunlardır:

1 — Qui partait en voyage?

— C'était Maurice.

2 — Pourquoi son père ne lui permettait-il pas ce voyage?

— Maurice avait vingt-quatre ans, et son père trouvait ce voyage trop long pour lui.

3 — Quand Maurice quitta-t-il la maison?

— A minuit passé.

4 — Quelle heure était-il lorsque son père consulta sa montre?

— Minuit et demi.

5 — Est-ce qu'il a trouvé son fils à la gare?

— Non. Maurice était parti avec l'express d'Italie,

— I —

Türkçeye çeviriniz

Soudain, il aperçut au bas de la montagne une faible lumière qui brillait à peine dans la nuit trop claire.

C'était une petite maison dont la porte demeure toujours grande ouverte et éclairée par une lampe. Maurice entra.

Mais dans le corridor où le clair de lune entrait, il ne rencontra personne. Il se rappela ce que l'on lui avait dit pour cette maison:

— La nuit, on entre, on cherche une chambre au premier étage sans demander rien à personne.

Il monta l'escalier. Il y avait là une première porte qui était fermée, une seconde qui s'ouvrit. Il se trouva dans une chambre simple mais confortable, meublée d'un lit aux draps frais et largement garni de couvertures, d'une table de toilette, de deux ou trois chaises et d'un tapis.

Devant tout cela, il sourit de plaisir. Il y avait même sur la table de nuit un flacon de vin, un verre et un sucrier.

Sa fatigue était si grande qu'il s'endormit aussitôt, sans même songer que c'était la première nuit qu'il passait loin de l'Italie, depuis son départ de la maison.

Le lendemain, il se réveilla trop tard pour descendre au village. Les paysans, apprenant son voyage, le gardèrent une journée. Ce fut une journée de repos. Il mangea avec appétit, se promena aux environs du village et se coucha de bonne heure.

Le mardi, à quatre heures du matin, il quitta la petite maison, après avoir mangé un peu de pain et de fromage

Kralın bu bağırışı salonda müthiş bir tesir yaptı, Vitiri, Loin, Ornano, Blogard, Ledikuir, Tenin, Kreki, Pollar dö Siledi ve zaptiye nazırı hep birden krala doğru koştular. Fakat bunların hepsinden evvel peşinde dört sadık adamı olduğu halde Konçini de gelmişti. Mareşal Dankr'ın gözleri vahşî bir sevinçle parlamaktaydı. Kralın Pardayana bir fenalık yapacağını anlamış, bundan istifade etmek istemişti.

Kraliçe, Fausta, Leonora ve bütün salondakiler yerlerinde kala kalmış - lar, konuşmalar kesilmişti. Herkes kralın bulunduğu tarafa bakmaktaydı.

Leonoranın gözleri parlamıştı, memnundu. O da Konçini gibi Pardayanın hakkından gelineceğine emindi.

Faustaya gelinceğ onun kaşları çatılmıştı. Sevinçten ziyade korku hissediyordu. Pardayanı iyi tanıdığı için, onun bu kadar ahmaklık etmiyeceğini ve kendisini yakalatmıyacağını biliyordu. Pardayan ise ne olacağını bilmemekle beraber kralın bu hareketinden hoşlanmıştı. Küçük kral etrafı sarıldıktan sonra şövalyeye dönerek:

— Hey efendi, siz deli misiniz? Sarhoş musunuz? Adınız nedir bakalım? - dedi. - Pardayan suallerin ilkine cevap vermeye lüzum görmemişti. Son suali ise cevapsız bırakamazdı:

— Ben - dedi - şövalye dö Pardayanım.

Pardayan ismini söylerken kral üzerinde tesir yapacağını düşünmüştü. Filhakika kralın vaziyeti derhal değişti, biraz evvelki hiddeti geçti, şimdi, deminki gib sert bakmıyordu.

— Şövalye dö Pardayan mı? diye sordu. Saf bir hayretle şövalyeyi süzerken, biraz evvel bu adamı yakalatmak için muhafız kumandanını çağırdığını bile unuttu. Seyretmekte olduğu Pardayandan başka kimseyi göremiyordu. Evet, kral her şeyi unutmuştu Fakat Konçini unutmuyordu. Kralın değiştiğini farketmedi, eğer etmiş olsaydı, o da Vitiri gibi susacaktı. Konçini bunu farkedemedi. Buna da sebeb, kralın arkasında duruyordu. Mareşal artık, bu mel'un şövalyeyi yakaladığına emin bulunuyor, arkasındaki dört adamı, Lövinyak, Roktay, Longval ve Enoya güveniyordu. Kralın emretmekte geciktiğini görünce, aceleciliği tuttu, Luinin önünde iğildi ve son derece sevindiğini belli eden bir tavırla dedi ki:

— Haşmetlû efendim, öyle zannediyorum ki, böyle bir serserinin yakalanması işini en sadık bir bendeniz olan bu âcizden başka birisine bırakmak hakaretinde bulunmazsınız.

Konçini bunları söyledikten sonra doğruldu, etrafına bir göz gezdirdi ve sonra sözlerine devam etti:

— Zaten bu hak benimdir, buna hiç kimse bir şey söyliyemez.

Bu tedbirsizce sözlere karşı herkes şaşırmıştı. Onun hitab ettiği insanlardan hiçbiri ağzını açmadı. Bunun sebebi aşikârdı. Kralın yanında bulunanların hepsi de Konçininin düşmanlarıydılar.

Mareşal kendi kendine kızıyordu, Meselenin ne şekil alacağını hâlâ anlıyamamıştı. Hiç kimsenin kendi sözlerine itiraz etmediğini görünce nüfuzu altına alarak acı çıkartmıya hazır bir canavar gibi Pardayana baktı. Konçininin bu galebesi uzun sürmiyecekti. Birdenbire yuvarlanacaktı ve bu da pek çabuk olacaktı.

Kral, Mareşal Dankr'dan başka herkesi yere geçirtecek bir surette ona

Fausta cevaba hazırlanıyordu. Fakat Mari dö Mediçi vakit bırakmadan dedi ki:

— Efendim, şunu da söyliyeyim ki, kendisi en sadık ve en emniyetli bir dostunuz olacaktır. Bu zamanda bu kadar candan dost bulması ne kadar güçtür?..

Mari dö Mediçi, kalpten gelen bir eda ile bu sözleri söyledikten sonra Faustaya yanaştı ve saray merasimini filân bırakarak güzel kadını kucakladı ve öptü. Bu sırada yavaş bir sesle italyanca dedi ki:

— Geliniz aziz dostum, sizi tebrik için kaynaşan madam ve mösyölere yaklaşalım.

Valide kraliçenin söylediği doğruydu. Saraya ilk adım atışında büyük bir nüfuz sahibi olmuş olan güzel ve çok zengin düşes dö Soriyentese yanaşmak istiyen birçok insan vardı.

XXXXVIII
KİMİN SEFİRİ

Bundan sonra olacak vakaların iyice anlaşılması için, şahısların mevkilerini bir kere daha kaydedelim.

Tabiî, evvelâ kraldan başlıyacağız: On üçüncü Lui, herkesten uzakta durmaktaydı, annesinin Faustayı alıp götürmesi, ve onu kıymetsiz bir şahsiyet gibi ortada bırakıverdiği malûmdur.

Biçare kralın vaziyeti çok düşkündü, o hesaba katılmamaktaydı. Netekim, merasimden sonra da herkes onu unutuverdi. Lui buna hayret etmiyordu, çünkü bu işe alışmıştı. Fausta - nın etrafında pervane gibi dönenleri seyirle vakit geçiriyordu.

Pardayan: kürsünün sağ tarafında bulunmaktaydı ki, böylece kraldan ancak dört beş adım mesafedeydi. Kral hareket etse, Pardayanın önünden geçmeye mecburdu. Şövalye bir taraftan kralı, diğer taraftan da yanında duran Ode dö Valveri süzmekteydi. Ode dö Valver, şimdiye kadar gördüğümüz gibi, rolü Pardayanı takipti. Şimdi de şövalyenin yanında duruyordu. Fakat birini arar gibi gözlerini kalabalık üzerinde gezdiriyordu. Onun bu halini gözünden kaçırmıyan şövalye, delikanlının içini çektiğini de gördü ve bütün alaycılığı ile dedi ki:

— Ne o, genç dostum. Neniz var? Anasını kaybetmiş bir dana gibi, acı acı içinizi çekiyorsunuz?

— Ah mösyö, Nekadar araştırsam, yine onu göremiyorum.

Pardayan anlamamış gibi yaparak:

— Kimi? - diye sordu -

— Kimi ne demek efendim? Floransı...

— Ha, âşık olduğunuzu tamamiyle unutmuştum. Sahi o da var. Sizin sevgiliniz hâlâ saraydadır.

— Fakat onun buraya gelmiyeceğini zannediyorum.

— İhtimali var. Bu yüksek cemiyete belki de sokmazlar, hangi hakla buraya gelecek.

Bu sözler üzerine Valver bir daha içini çekti. Pardayan ise gülüyordu, ayni zamanda da etrafı tarassuttan bir an bile hali kalmamaktaydı. Bir müddet sustuktan sonra Valver dedi ki:

— Mösyö şövalye, hatırıma bir şey geldi.

— Kimbilir nekadar saçmadır. Aşıkların kafasından doğru bir düşünce hiç çıkar mı? Neyse, söyleyiniz bakalım, nedir aklınıza gelen?

— Fakat efendim, aklıma geleni yapabilmek için sizi yalnız bırakmıya mecburum.

— Eğer bu kadarsa ziyanı yok...

Fransızca egzersizleri: 9

Un retour de voyage
Bir seyahat dönüşü

(Her hakkı Haber gazetesine aittir)

Fransızca derslerimiz üzerindeki egzersizlerin 8 ncisini geçen derste vermiştik.

Bu dersimizde 9 uncu egzersizimize geçmeden evvel geçen derstekilerin yapılmış şekillerini görelim.

Geçen dersteki egzersizlerin yapılmış şekilleri

— I —

Çevrilecek olan fransızca metnin türkçesi şudur:

Akşamleyin Maurice erkenden odasına çekildi. Hasta olan annesinin odasından geçti ve, aydınlatılmamış olan (karanlık bulunan) odada, annesini kucakladı, öptü. Annesi onu dudaklarından tanıdı ve hafif bir sesle ismini söyliyerek, eliyle yüzünü okşadı.

Maurice odadan çıktı.

Bavulunu hazırladı. Bavulunu, gara kadar kendisi taşıyabilmek için, hafif yaptı, cüzdanına kendi parasını ve Marguerite'in parasını koydu. Bunların hepsi beş bin frankti.

... Babası onun bu seyahati yapmasını (bu seyahate çıkmasını) istemiyordu. Yirmi dört yaşında böyle bir seyahat, böyle bir hayat!

— III —

Fransızcaya çevrilecek olan metnin tercümesi:

Je devais partir pour Ankara. Il était onze heures et quart. J'ai consulté l'indicateur:

C'était dans deux heures que le train pour Ankara devait partir.

J'était allé à Haydarpaşa sans avoir consulté l'indicateur. Donc, je devais passer là les deux heures. J'ai pensé retourner à Istanbul. Mais le vapeur ne devait partir que dans une demi-heure. Et celui que je devais prendre pour le retour partait d'Istanbul vingt-cinq minutes après mon arrivée. Ainsi, je ne pourrais rien faire dans ce temps qui me restait, soit moins qu'une demi-heure.

En attendant le départ du train, je suis entré dans un casino. J'ai lu les journaux du jour. Après avoir fini ma lecture, j'ai ouvert le livre que j'avais pris avec moi.

Je ne sais pas comment les deux heures se sont passées. Une autre fois elles ne seraient pas passées si vite. En effet, lorsqu'on lit ou que l'on est occupé le temps passe vite.

Le train est parti, juste à deux heures. Le lendemain j'étais arrivé à Ankara.

— IV —

1 — Bir tren yolculuğunda üzerimizde ve yanımızda bulunması lâzımgelen başlıca şeyler:

(l') indicateur: *endikatör* = tarife
(la) montre: *montr* = saat
(un) livre: *livr* = (b'r) kitab
(la) valise: *valiz* = bavul
(des) vêtements: *vêtöman* = elbiseler

2 — Verilen saatlerin fransızca yazılış ve okunuşları şunlardır:

Onze heures et quart. (*onz ör e kar.*)
"on bir saatler ve çeyrek., On biri çeyrek geçiyor.
Midi moins dix: (*midi muen dis*).
"Öğle eksik on., On ikiye (gündüz) on var.
Minuit passé vingt: (*minüi pase ven*).
'geceyarısı geçmiş yirmi., On ikiyi (gece) yirmi geçiyor.
Une heure et quart: (*ün ör e kar.*)
"bir saat ve çeyrek., Biri çeyrek geçe.
Huit heures moins dix. (*üi tör muen dis.*)
"Sekiz saatler eksik on., Sekize on kala.
A dix-huit heures juste. (*a di züit ör just.*)
"de.on sekiz saatler tam., Tam saat on sekizde.
Vers dix-sept heures. (*ver disset ör.*)
"doğru on yedi saatler., Saat on yediye doğru.

Egzersiz: 9

Un retour de voyage

(BİR SEYAHAT DÖNÜŞÜ)

Şimdiye kadar öğrendiğimiz fransızcanın en büyük muharrirlerin eserlerini bile anlamanıza müsait olduğunu görüyorsunuz.

Geçen dersimizde, bugünkü meşhur Fransız romancılarından Henry Bordeaux (*Anri Bordo*) nun bir eserinden aldığımız bir parçayı vermiştik. Bu parçada muharrir bize kahramanının nasıl seyahate çıktığını ve yolda karşılaştığı müşkülâtları anlatıyordu. Bu dersimizde de aynı hikâyeye devam edeceğiz.

Bu parçada da, derslerimizde görmediğimiz bazı kelimeler olduğu için, geçen egzersizlerimizde olduğu gibi, yalnız pek küçük değişiklik yapılmıştır.

— Ya bir müşkülât karşısında kalırsanız?

— Bana ne olacağını zannedersiniz?

— Mareşal Dankr, burada kendi evindeymiş gibidir de...

— Konçini mi? Serserinin pervasızlığını bilirim. Fakat kralın önünde hiç kimseye bir şey yapamaz. Eğer bir şey yapmıya kalksa bile, bu hareketine benim sebeb olmam lâzımgelir. Bu kadar aptallık edeceğimi de zannetmezsiniz ya...

Pardayan krala baktı. Bu bakış, onun orada olduğuna emin olmak istiyormuş gibiydi. Sonra sözlerine devam etti:

— Ben buraya mesele çıkarmıya gelmedim. Eğer bir şey yaparsam onlar kazanırlar. Benim buraya gelişimin sebebi, kralla görüşmektir. Faustanın geldiği zaman burada bulunuşumun sebebi de ona küçük kralın yanında bulunduğumu, hücumlarına hazır olduğumu göstermek içindi. Ben hiç kimseyi hile ile yakalamak taraftarı değilim. Emin olunuz ki, Fausta, bü ün maksadımı anladı ve şimdilik galib geldiğini zannediyor. Bakınız, bana nasıl bakıyor. Halbuki biraz sonra sıra benim olacaktır. Benim indireceğim darbe ise, onu çok sarsacaktır. Konçiniye gelince, krala söyliyeceğimi söylediğim zaman, eğer dünyanın en aptalı değilse, bu küçük hükümdar anlıyacaktır ki, herkese karşı beni müdafaa etmek onun menfaatinedir. İşte görüyorsunuz ya, hiç düşünmeden beni bırakabilirsiniz. Mademki dehşetli bir heves içinizi kaplamış bulunuyor, binaenaleyh sevgilinizi araştırabilirsiniz.

Pardayan alay ederek bunları söylerken, Valver düşüncesinin keşfedildiği için utanmıştı. Şövalye tatlı tatlı güldü ve samimî bir tavırla dedi ki:

— Haydi delikanlı haydi! İz peşinde koşan bir av köpeği gibi her tarafı iyice koklayınız, araştırınız, her tarafı alt üst ediniz. Bu salonlarda, bu merdivenlerde, bu koridorlarda yolunuzu şaşırmadan, kendinizi tanıttırmadan onu arayınız, haydi gidiniz...

Valverin arzusu olmuştu. Sevgilisini aramak için yola koyuldu. Acaba nişanlısını bulabilecek miydi? Yoksa Pardayanın dediği gibi hiçbir şeye muvaffak olamadan geri mi dönecekti? Bunu ilerde göreceğiz.

Pardayanın arka tarafında, ve oldukça geride kralın sadık bendeleri Loin, Ornano, Bellogard, Sovura durmaktaydılar. Kralın yanına çağrılmalarını bekliyorlardı. Halbuki kral bunları unutmuştu. Küçük hilelerle nazarı dikkati celbe çalıştılar, fakat netice vermedi.

Pardayanın sol tarafında ve oldukça uzakta ve göremiyeceği bir köşede Lövinyak, Eno, Roktay ve Longval duruyorlar, saklandıkları pencere köşesinde alçak sesle konuşuyorlar ve ayni zamanda da gözleyişlerine devam ediyorlardı. Konçini bu arada ortadan kayboldu, Rospinyak da ayni zamanda ortada görülmedi. Mareşalin, sadık adamına emirler verdiği muhakkaktı. Bu emirlerin Pardayan ve Valver hakkında olduğuna şüphe yoktu. Konçini, uzun zaman dışarda kalmadı, çabuk döndü. Rospinyak ise daha uzun müddet görünmedi.

Kürsünün öteki ucunda, Pardayanın bulunduğu köşeye karşı olan tarafta, kraliçe, Fausta ve Leonora bir grup teşkil etmişlerdi. Erkek kadın bütün salondakiler önlerinden geçiyor ve düşes dö Soriyentesi takdirlere garkediyorlardı.

Fausta, kendine mahsus bir azametle bu tebrikleri kabul ediyor, geçici gülümsemesiyle etrafa iltifatlar dağıtıyordu. İşte küçük kral terkedildiği köşede bunları seyirle vakit geçirmekteydi. Şunu söyliyelim ki, Fausta etrafındakilerle meşgul olurken, bir taraftan da arada sırada Pardayana bakmaktaydı. Fakat bu bakışlarda müthiş bir alaycılık farkediliyordu. Konçini salona döndüğü zaman sakin, fakat kibirliydi. Dudağı hakaret edici bir halle kıvrılmıştı. Kadınların ortasına geldi, durdu. Kral tarafından takdir edilen düşes dö Soriyentesin kendisi tarafından takdim edilmiş olması, Mari dö Mediçinin de nedimi oluşu, sarayın en büyük adamı olduğu hareketlerinden belli olmaktaydı. Faustayı tebrik edenler, ona da tazimde bulunuyorlardı. Kral, iptida, Pardayanın orada olduğunu farketmemişti. Bütün dikkatini Faustaya hasretmişti. Şunu da kaydedelim ki, kral Faustaya âşık değildi. O, evvelâ henüz bir çocuktu, sonra da babası gibi çapkın değildi. Küçük Lui, Faustanın fevkalâde cazibesine kapılmıştı, işte o kadar. Bunda annesinin de tesiri vardı. Nihayet bir vakit geldi ki, Faustayı seyretmekten bıktı. Gözlerini etrafta gezdirdi, Konçininin tavırlarını gördü, onun bu küstahlığı sinirine dokundu. Gözleri parladı, yüzü al al oldu. Başını öbür tarafa çevirdi. Bu sırada biraz evvel oturduğu tahtın kürsüsüne dayanmış kalmış yabancı bir insan olduğunu hissetti. Fevkalâde soldu. Yumruklarını hiddetle sıktı, dudakları kıpırdadı, fakat hiç bir ses çıkmadı.

Gözleriyle etrafı bir daha kontrol etti. Belki de muhafız alayı kumandanı Vitira'yı aramaktaydı. Fakat onu göremedi. Üç dört metre mesafede duran ve kendisini adeta merhametle süzdüğü halinden belli olan bir yabancı insanı farketti. Bu meçhul insan şövalye dö Pardayandı. Onun merhametle dolu gözleri Luiye büyük bir hakaret gibi geldi. Küçük kral iktidarsızlığının derecesini anlamıştı. Omuzları düştü, yüzü buruştu. Tanımadığı bir insanın bu hali ona çok fena gelmişti. Bu hal Konçininin terbiyesizliğinden daha fena tesir yaptı. Lâkayt bir hal almak, bu suretle hakaretin tesirini hafifletmek istedi. Başını başka taraflara çevirdi, fakat bu adam hâlâ ona bakıyordu. Hem de ayni tarzda. Bu vaziyetten kurtulmağı düşündü, sağa doğru gidemezdi. O tarafta Konçini tavus gibi kurulmuş duruyordu. Sola da gidemedi, yabancı oradaydı. Dümdüz ilerlemek için bir adım attı. Fakat ikinciyi atmıya vakit kalmamıştı ki, bu yabancı adam derhal iki adım ilerliyerek önüne gelmiş ve yerlere kadar iğilerek hürmetle kendisini selâmlamıştı. Küçük kral hiddetinden tirtir titrerken, şövalye gayet sakin bir tavırla dedi ki:

— Haşmetlû efendim, bir söz söylemeniz Konçininin yakasına yapışarak pencereden aşağı fırlatıp gebertmem için kâfidir.

Pardayanı tanımamış olan küçük kral, bu hale müthiş surette kızdı, bu adam saray terbiyesine uymıyan iki büyük kabahat işlemişti. Birincisi, kral kendisiyle görüşmeden lâfa başlamış, ikincisi ise - ki bu ehemmiyetliydi - kral yürürken yolunu kesmek münasebetsiz'iğini yapmıştı. Hele söylerini işitince kendisiyle alay edildiğine de kanaat getirdi ve çok sert bir sesle bağırdı:

— Hey!... Vitiri, neredesin?

— Combien de jours encore Maurice y reste-t-il?
— Et quand revenait-il à la maison?

— III —

Yukardaki suallere fransızca olarak şu cümlelerin karşılığını vereceksiniz:

1 — Dağda, küçük bir evde.
2 — Evin kapısı açıktı ve bir lâmba ile aydınlatılmıştı.
3 — Hayır, köylüler onu o gün alıkoydular (garder).
4 — Daha uzun müddet kalmadı, ertesi sabah saat 4'te ayrıldı.
5 — Oradan ayrıldığının üçüncü günü akşamı.

— IV —

Fransızcaya çeviriniz

Maurice içeri girince evvelâ Marguerite göründü ve kollarına atıldı.

— Sen misin, Maurice, sen ha?!
Sonra, tatlı bir sesle ilâve etti:
— Dündenberi seni bekliyordum.
Marguerite onu aldı, yemek odasına götürdü. Sofra takımı henüz kaldırılmamıştı.
Maurice:
— Babam nerede? diye sordu.
— Yemekten sonra ben küçük Julien'i soyarken (elbiselerini çıkarırken) çalışmak için, odasına kapandı.
Karnı açtı, fakat Marguerite'in gidip mutfaktan getirdiği yemekleri yemeye cesaret (oser) edemiyordu.
Maurice yemek yerken, Marguerite babasının odasına gitti.
— Baba, Maurice geldi.

Erkekler nezdinde nasıl Muvaffak oldum ?

Güzelliğim asrî zamanın bir mucizesile % 50 nisbetinde artmıştır

Cildim, hemen ya rı ölmüş bir halde idi. Buruşmuş, solmuş ve ihtiyarla . mıştı. Maamafih karakterim henüz gençti. Dansı seviyordum. fakat hiç kimse beni dansa davet etmiyordu. Bugünün erkekleri, gençliği arıyorlar.

Nihayet bir cilt mütehassısı ile istişare ettim. Dedi ki: Cildimin "Biocel„i cildi terü taze tutan kıymetli cevheri . azalmış . tır. Fen, son zamanlarda "Biocel„i genç hayvanlarda gizlenmiş cilt hüceyrelerinden istihsal çaresini bulmağa muvaffak olmuştur. Tıpkı cildinizin "Biocel„ i gibidir.. Bu cevher; şimdi cildinizi beslemek ve gençleştirmek için matlup nisbet dairesinde Tokalon kreminin terkibinde mevcuttur. Vakit kaybetmeden bunu tecrübe ettim ve resimlerde görüldüğü gibi memnuniyetbahş neticeler elde ettim. Sonra, bir miknatisin çeliği cezbettiği gibi cilde son derece yapışma hassasını veren hususî ve kıymetli maddeleri ihtiva eden yeni ve gayet ince bir pudra kullandım. Hemen hemen gayrimer'î olup sudan, yağmurdan ve tagayyüratı havaiyeden kat'iyyen müteessir olmadığı için banyonuzu alırken veya sıcak bir salonda dansederken terlesenız bile yüzünüzde sabit kalır. Bu yeni pudranın şayanı hayret ve orijinal renkleri vardır. Bu cazip keşif pek büyük ve maî fedakârlıklarla Tokalon müessesesi tarafından temin edilmiştir. Ve Tokalon pudrasına karıştırılmıştır. Her yerde Tokalon krem ve pudrasını arayınız.

Binlerce Tokalon müşterisinden müessesemize mektup yazanların müşahedeleri, kendiliğinden gelen ve kıymetli delillerdir:

(Krem ve pudralarınızı kullanmak suretile yüzümüzün düz ve pürüzsüz hale geldiğini gördüm. Bu hal arkadaşlarımın bile nazarı dikkatini celbetti.)

M. F. S. M. Bursa

(Tokalon kreminin yüzdeki kabarcıklar için çok istifadesini gördüm. Bu krem ve eşsiz pudralarınız sayesinde düzgün ve beyaz bir cilde malik oldum.)

Z. B. M. H. O. . .Fatsa

Mektupların asılları dosyalarımızda saklıdır.

Birinci sınıf Operatör

Dr. CAFER TAYYAR

Umumî cerrahî ve sinir, dimağ cerrahisi mütehassısı

Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı

Erkek kadın ameliyatları, dimağ estetik - "Yüz, meme, karın buruşuklukları„ Nisaiye ve doğum mütehassısı

Muayene: Sabahları 8 den 10 a kadar öğleden sonra ücretlidir

Meccanen

Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han No. 1 Telefon: 44086

İLAN

İstanbul altıncı icra memurluğundan:

Dosya numarası: 935-3112

Tamamına yeminli üç ehli vukuf marifetiyle 2860 lira kiymet takdir edilen Beyoğlunda Pangaltı mahallesi Bekçi sokağında eski17ve yeni 49ve numerotaj 39 kapı numaralı bir tarafı Kemahçıyan Kirkor hanesi ve bir tarafı şalcı Haçik hanesi ve bahçesi ve bir tarafı Tarsapiç hanesi ve tarafı rabıı tarikâm ile mahdud bir bap hanenin tamamı 2280 numaralı kanuna tevfikan açık arttırmaya konulmuştur. Satış peşindir müşteriler kiymeti muhammenenin yüz de yedi buçuk nisbetinde pey akçası ve yahut millî bir bankanın teminatlı bir mektubunun verilmesi icap eder. Müterakim vergiler borçluya ve rüsumu dellaliye ile 20 senelik tâviz bedeli müşteriye aiddir. İşbu hane ahşaptır. Bodrum katiyle beraber üç kattır. Elektrik terkos tesisatı vardır.

Bodrum katı:

İki basamakla ufak bir merdivenle antre mevcuddur. Sol tarafta bir merdivenle zemini beton ve çimento döşeli ve alçak tavanlı bir yemek odası görülür Bunun yanında zemini çimento döşeli içerisinde bir ocak, bir mozayik tekne bir çamaşırlık olan mutfak kısmı vardır. Sağ tarafta bir halâ vardır.

Zemin Kat:

Sözü geçen antreden ahşap bir merdivenle bu kata çıkılır. Sol tarafta ufak bir sofa etrafında diğer odalar mevcuddur. Odaların birisinde merdiven altı mevcud olup içersinde bir musluk vardır. Odaların zemini ahşap olup boya sızdır. Tavan ve doğramalar da ahşap olup boyasızdır. Duvarlar âdî badana olup kısmen muşamma döşelidir.

Birinci Kat:

Ahşabî bir merdivenle bu kata çıkılır. Sol tarafta vitre bir bölme ile merdivenden ayrılan bir sofa mevcuddur. Bu sofa üzerinde bir halâ ve bir muvakkat mutfak ve bir büyük oda mevcuddur. Bu büyük oda üzerinde antrenin üstüne isbat eden kısmında ufak bir yatak odası mevcuddur. Bu katın da döşemesi tavanları ahşap olup büyük odada deformasyon mevcuttur.Bu katın beher kısmında harap bir vaziyete büyük bir balkon (tahtapuş) mevcuddur. Çatı âdi kiremitle örtülüdür.

Bina umumiyet itibariyle bakımsız bir vaziyette olup ön tarfı ahşap kaplama ve arka taraf da kısmen çinko kaplıdır ve kaplama tahtaları aşı boyalıdır.

Bahçe:

Binanın arka tarafında içinde bir kuyu ve muvakkat bir halâsı ve bir erik ağacı olan bahçedir.

Mesaha:

Arsa86,20metre murabbaı olan arsa sahasının 54,07 metre murabbaı bina ve geri kalanı bahçedir. (Bina üç kat itibar edilerek mecmuu 162,22 metre murabbaıdır)

Açık arttırma şartnamesi 26-10-937 tarihinde divanhaneye talik edilecektir Birinci arttırması 11-11-937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14ten 16 ya kadar İstanbul altıncı icra dairesinde icra edilecektir. Arttırma bedeli kiymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihale edilecektir. Aksi takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdid edilerek 26-11-937 tarihine müsadif çarşamba günü ayni saatta icra edilerek arttırma bedeli muhammen kiymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihale edilecektir. Aksi takdirde 2280 numaralı kanuna tevfikan satış geri bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanunun 126ıncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarlarının ve irtifak hakkı sahiplerinin işbu gayri menkuldeki haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle birlikte 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarlarının işbu madei kanuniyeye göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 935-3112 numaralı dosyası ile dairemize müracaatları ilân olunur.

Sonbahar Geldi

Ve kış yaklaşıyor

Elbiseye dair ihtiyaçlarınızı şimdiden Galatada meşhur

EKSELSYOR

Büyük Elbise Mağazasında

Her yerden UCUZ ve TEMİNATLI alabilirsiniz.

Şu cedvelden bir fikir edinebilirsiniz.

ERKEKLERE

		Liradan itibaren
PARDESÜLER	Janr angle	13
PARDESÜLER	Empermeabl Gabardin	18 1/2
MUŞAMBALAR	Her renkte	11 1/2
TRENÇKOTLAR	3 katlı	15 1/2

KADINLARA

MANTOLAR	Yünlü	10 1/2
PARDESÜLER	Gabardin	15 1/2
MUŞAMBALAR	Her renkte	10 1/2
MUŞAMBALAR	Ipekli her renkte	23

ÇOCUKLARA

PARDESÜLER	Gabardin	7
MUŞAMBALAR	Her renkte	6 1/2

Erkeklere ısmarlama KOSTUMLERİ en iyi kumaşlardan iki prova ile 28 1/2

Taksitle dahi muamele vardır .

EKSELSYOR

Galata Karaköy mağazasında satılmaktadır

Şirketi Hayriyeden

Sayın Yolcularımıza: Mevsimin en güzel havalı bir gönü olan yarınki Pazar için tarife haricinde fevkalâde zuhurat postalarımız olduğu ilân olunur.

TURAN

Urfa Gümrük M. H. T. 2 Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira	K.	Muvakkat teminatı Lira	K.	İhalenin Tarihi	Günü	Saati	Şekli
Un	250407	3430	88	2580	00	13/10/937	Çarşamba	10	kapalı zarf
Odun	915588	25178	67	1890	00	„	„	15	„
Arpa	553596	28399	50	2130	00	14/10/937	Perşembe	10	„

Urfa gümrük muhafaza ikinci tabur satınalma komisyonundan:

1 — Urfada gümrük muhafaza ikinci tabur ve talimgâhlar erat ve hayvanatı ihtiyacı için mukaveleye bağlanacak olan cins ve miktarlarile eksiltmenin gün ve saatleri ve şekilleri yukarda yazılı üç kalem madde eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Şartname ve evsafları komisyondadır görülebilir.

3 — İsteklilerin ilk teminata ait vezne makbuzu veya banka mektupları ve kanunî vesikalarile birlikte eksiltme saatlerinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Urfada köprü başında gümrük muhafaza ikinci tabur karargâhına tabur satınalma komisyonuna vermeleri.

4 — Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının 2490 sayılı kanuna göre olması ilân olunur. (6356)

HACI BEKİR KAREMELASI

11 BİRİNCİ TEŞRİN PAZARTESİ SATIŞA ÇIKIYOR

Şarkın En Büyük Şekercisi Olan Hacı Bekir Zade

ALİ MUHİDDİN KARAMELALARININDA

DÜNYA ÜZERİNDE EMSALİ OLMIYACAKTIR.

SATIŞ YERLERİ

İSTANBUL : HACI BEKİR ZADE ALİ MUHİDDİN
BEYOĞLU : " " " " "
GALATA : " " " " "
KADIKÖY : " " " " "

ÇAGLAYAN
GAZİNOSU

?

Bu akşam açılıyor. Telefon ; 40335

Bütün ağrı ve sızıların çaresi

ALGOPAN

Başı ve dişi ağrıyanlara, nezle ve kırıklığı olanlara, Romatizma ve bel ağrılarına karşı

Senelerden beri tecrübe edilmiş en tesirli ilâçtır. Mideyi bozmadığı gibi kalp ve böbreklere hiç mazarratı yoktur. Icabında günde (3) kaşe alınabilir. İsmine ve markasına lütfen dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

Türkiyede her maruf eczanede bulunur.

ALGOPAN

Taksim Belediye Bahçesi
Alaturka Kısmı aynı programla

Havaların değişmesi nasebile bahçede rüzgâr ve yağmurdan muhterem müşterilerimizi korumak için tertibat ve tadilât yapılmış olduğunu bildirmekle şeref duyar. Müdiriyet T. L. 43703

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden :

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır,
2 — Son sınıflarda neharî talebe için yer kalmamıştır.
3 — İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı polis karakolu arkası. Telefon: 22534.

Evinizde, kır gezintilerinizde ve sair eğlencelerinizde neşelenmek için

ODEON

bu sene yeni model makineler çıkardı. Bu makineleri her Gramofon mağazasından sorunuz. Makineyi görüp, fiatını işidince, hayrette kalacaksınız. Bunlar muhtelif renklerde olup, renkler için fiat farkı yoktur.

ODEON No 1 ODEON No 5 ODEON No 40

Odeon iğneleri halis çelikten mamul ve mükemmel iğne olup plâklarınızı katiyyen bozmaz

---

Dr. Ihsan Sami

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi. No. 113.

Göz hekimi

Dr. Murat Rami Aydın

Muayenehanesini Taksim-Talimane Tarlabaşı Cad. *URFA* Apt. nına nakletmiştir. Tel: 41553

Pazardan maada hergün: Öğleden sonra saat ikiden altıya kadar

---

Kimyager

Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilât. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey hanı.

İZMİR FUAR'ında

Umidin fevkinde rağbet kazanan

JUNİOR

Fener ve pillerinin taklitleri çıkmıştır. Taklide yeltenenler kanunî yollara müracaata lüzum kalmadan sayın halkımızın rağbetsizliğile cezalarını çekmişlerdir. Fener ve pillerin üzerindeki JUNIOR markasına dikkat etmeleri müşterilerimizin menfaatleri iktizasındandır. Türkiye için umumî satış Deposu: İSMAİL ÖMER IŞÇEN
GALATA HARAÇÇI SOKAK NO. 5
DİKKAT : Anadoluda bayi aranıyor.

Tabiî büyüklük

Çubuklu Hasan Bey Gazinosu

BU PAZAR GÜNÜ

Bayan **MUALLÂ** nın iştirakile

Memleketimizin en tanınmış sanatkârlarından mürekkep İNCE SAZ HEYETİ seanslarına devam edeceği ni sayın müşterilerimize bildirir ve teşriflerini bekleriz. Çubuklusuyu parasız verilir.